

MYNÄMÄEN KUNNAN TILINPÄÄTÖS 2019

Kunnanhallitus 30.3.2020 § 71
Kunnanvaltuusto 15.6.2020 § 22

SISÄLLYS

1	TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1	Kunnanjohtajan katsaus	5
1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	6
1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.4	Olennot muuttokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	15
1.5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	19
1.6	Kunnan henkilöstö	20
1.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	21
1.8	Ympäristötekijät	22
1.9	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	23
1.10	Vuoden 2019 toiminnan arviointi.....	26
1.11	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	29
1.11.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	29
1.11.2	Toiminnan rahoitus	30
1.12	Rahoitusasema ja sen muutokset	31
1.13	Kokonaistulot ja -menot.....	32
1.14	Kuntakonsernin toiminta ja talous	33
1.14.1	Yhdistelmä konsernitalinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	33
1.14.2	Konsernin toiminnan ohjaus	33
1.14.3	Olennot konsernia koskevat tapahtumat	33
1.14.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	34
1.14.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	35
1.14.6	Konsernitalinpäätös ja sen tunnusluvut.....	36
1.15	Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	39
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	40
2.1	Keskushallinto.....	40
2.2	Kasvatus- ja sivistyslautakunta.....	51
2.3	Tekninen lautakunta.....	71
2.4	Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	86
2.5	Investointiosan toteutumisvertailu	88
2.6	Rahoitusosan toteutumisvertailu	90
2.7	Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	91
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	92

4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	100
	4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	100
	4.2 Tuloslaskelman liitetiedot.....	102
	4.3 Taseen liitetiedot	106
	4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	112
	4.5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	114
	4.6 Eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat.....	114
5	TALOUDELLISTEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	120
6	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITESARJOISTA ..	122
7	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	123

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Viime aikoina on julkaistu lukuisia selvityksiä ja ennusteita väestönmuutoksesta ja muuttoliikkeen trendeistä. Väestön ikärakenteen muutos näkyy jo selkeästi koko yhteiskunnassa. Ikäihmisten määrä lisääntyy, syntyvyys laskee ja työvoima vähenee. Väestönmuutokset vaikuttavat kunnallisveron veropohjaan sekä yhteisöveroihin. Kulunut vuosi oli varsin synkkä koko kuntatalouden näkökulmasta. 2020 alkuvuonna koronaviruksen aiheuttama poikkeustila tulee lisäämään kuntien ja kuntayhtymien kuluja ja synkentämään taloustilannetta entisestään.

Vuonna 2019 verokorttiuudistus ja tuloverorekisterin käyttöönotto näkyivät kunnille tilitetyissä verotuloissa. Tilanteesta ennustetaan jatkuvaa, ja viime vuoden todellinen tilanne selviää vasta verotuksen valmistuttua kesällä. Mynämäen verotulot vähenivät 1 %:lla edellisvuodesta. Poikkeustila ajaa nyt yritykset vaikeuksiin ja verotulot tulevat vähenemään jokaisessa kunnassa.

Tilinpäätös on odotetusti alijäämäinen ja taseessa oleva ylijäämä vähenee. Talouden tasapainottamisohjelman laatiminen on jo aloitettu. Sopeuttaminen on tarkoitus tehdä hallitusti ottaen huomioon realistisesti palvelutarpeen muutokset ja digitalisaation tarjoamat mahdollisuudet. Yhä enemmän palveluita siirtyy verkkoon ja resursseja voidaan kohdentaa uudella tavalla. Myös kuntien välinen yhteistyö tulee lisääntymään entisestään.

Sote-uudistuksen eteneminen hidastui, kun hallitus keskeytti valmistelun viime keväänä. Uudistus on välttämätön kuntien taloudellisen kestokyvyn kannalta. Sote-kustannusten jatkuvasti kasvava osuus Mynämäen kustannuksissa on niin merkittävä, että muilla tehostamistoimenpiteillä on lähes mahdotonta kuroa eroa umpeen kuntapalveluja näivettämättä. Tämä ei ole oikein, koska kunnan on pystyttävä huolehtimaan kaikista lakisääteisistä palveluista. Valtion päätöksillä lisätään jatkuvasti velvoitteita, mutta valtio ei tule korvaamaan täysimääräisesti kunnille niistä aiheutuvia kustannuksia. Rahoitusperiaate ei ole toteutunut enää pitkään aikaan.

Ikäihmisten palvelurakenteen uudistamisen vauhdittamiseksi kunta osti valmiit tilat 42-paikkaiselle Lizeliuksen palvelutalolle. Näin vanha Lizeliuskoti jäi pois käytöstä ja samalla laitoshoido vaihtui tehostettuun palveluasumiseen. Uuden terveyskeskuksen suunnittelu eteni aikataulussa ja tilojen on määrä valmistua vuoden 2020 loppuun mennessä. Neuvolasiiven saneeraus valmistui ja osa väistötiloissa toimineista palveluista siirtyi uusittuihin tiloihin.

Rakentaminen kunnassa vilkastui viime vuonna. Uusia yritystiloja rakennettiin ja olemassa olevia laajennettiin. Yhteensä 13 uutta omakotitaloa valmistui ja rakennuslupa myönnettiin 11:lle. Kolmen asunnon rivitalon rakentaminen alkoi ja kerrostalohanke oli ennakkomarkkinoinnissa. Tämä on hyvä kehityssuunta ja enteilee elinvoiman vahvistumista.

Asukasmäärä laski hieman. Kunnassa syntyi vain 49 vauvaa, mikä on huomattavasti vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Kuolleisuus oli edelleen korkeaa, 92 henkilöä kuoli. Kuntien välisen muuttoliikkeen suhde ei merkittävästi muuttunut aikaisemmista vuosista. Harmittavinta on nuorten aikuisten muutto kaupunkeihin. Haasteena on saada heidät takaisin kotiseudulleen.

Jatkamme määrätietoisesti kunnan kehittämistyötä kuntastrategian viitoittamaan suuntaan ja pyrimme kääntämään haasteet voitoiksi. Kiitos henkilökunnalle ja päättäjille kuluneesta vuodesta – tie on ollut ajoittain kuoppainen, mutta katseet on suunnattu optimistisesti eteenpäin!

Seija Österberg
kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuuston jäsenet toimikaudella 1.6.2017–31.5.2021

Pj	Alatalo Juuso, SDP
I vpj	Setälä Marko, KOK
II vpj	Syren Jouni, KESK
III vpj	Iltanen Marko, KESK (31.5.2019 asti)
	Lehtonen Aarne, KESK (1.6.2019 alkaen)

Puheenjohtajiston toimikausi on kaksi vuotta eli vuodet 1.6.2019–31.5.2021.

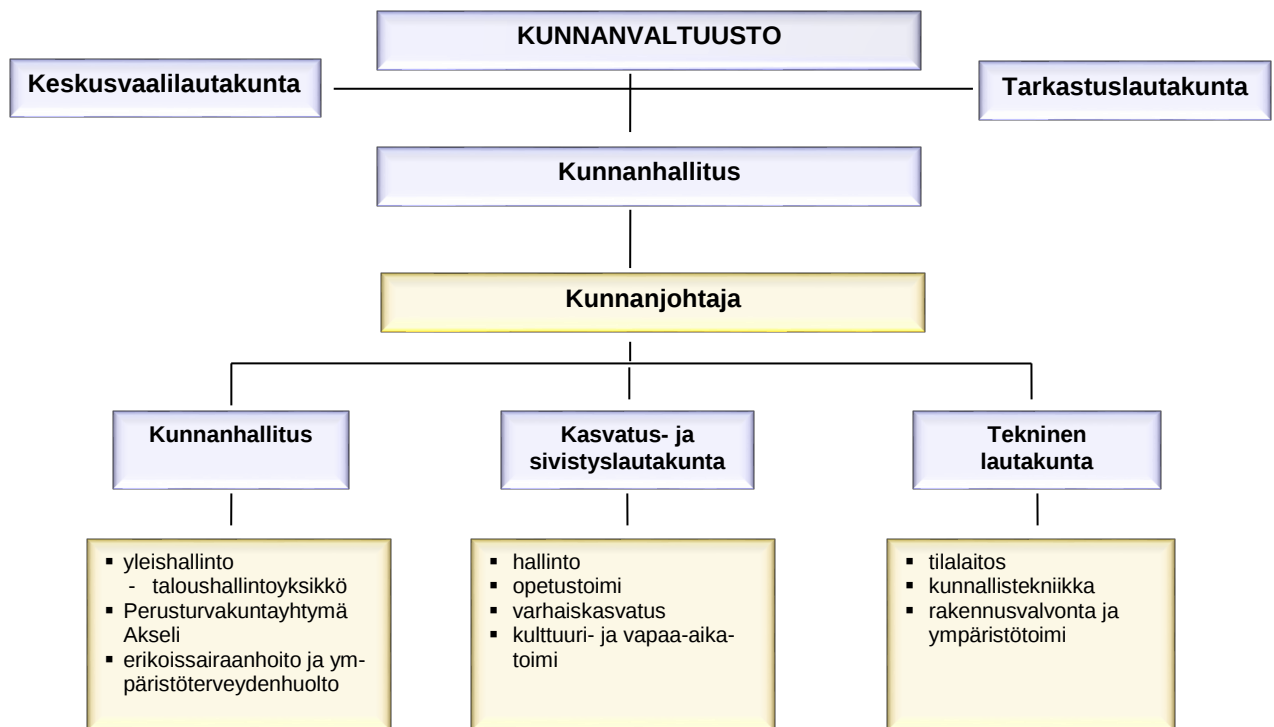
Jäsenet	Arvio Henri, KESK
	Eriksson-Tolkki Vilhelmiina, SDP
	Haanperä Kirsi, SDP
	Halminen Petri, KESK
	Hurme Mika, PS
	Huuskonen Petteri, KESK
	Hyrsky-Heikkilä Anna-Liisa, KESK
	Iltanen Marko, KESK
	Jaakkola Marianne, KOK
	Jalkanen Anna, KOK
	Kantonen Sari, KESK
	Karkoinen Kimmo, PS
	Keskitalo Miia, KESK
	Kitola Markus, KOK
	Kontu Aappo, KESK
	Laitinen Taina, Mynämäki 3000
	Lehtonen Aarne, KESK
	Lehtonen Esko, KOK
	Maisila Päivi, KESK
	Myllymäki Pekka, KESK
	Nikkilä Sami, SDP
	Numminen Lauri, VAS
	Paukku Elena, VAS
	Randell Miika, SDP
	Rautiola Leena, VAS
	Silvaani Hanna, KESK
	Tamminen Ari, VAS
	Toivonen Tuula, SDP
	Vanhanen Juha, KOK
	Varjonen Petri, SDP
	Vilola Mika, KESK
	Vira Anu, KOK

Kunnanhallituksen jäsenet

	1.6.2017–31.5.2019	1.6.2019–31.5.2021
Pj	Myllymäki Pekka	Myllymäki Pekka
I vpj	Vanhanen Juha	Vanhanen Juha
II vpj	Varjonen Petri	Varjonen Petri
III vpj	Tamminen Ari	Tamminen Ari
Jäsenet	Haanperä Kirsi	Huuskonen Petteri
	Huuskonen Petteri	Hyrsky-Heikkilä Anna-Liisa
	Kantonen Sari	Kantonen Sari

	Keskitalo Miia Laitinen Taina Lehtonen Aarne Vira Anu	Kontu Aappo Laitinen Taina Toivonen Tuula Vira Anu
Esittelijä	kunnanjohtaja	kunnanjohtaja
Pöytäkirjanpitäjä	hallintojohtaja	hallintojohtaja

Kunnan organisaatio koostuu kunnanvaltuustosta, kunnanhallituksesta ja neljästä lautakunnasta.

Tilivelvollisia ovat toimielinten (pl. valtuusto) jäsenet, toimielinten esittelijät sekä tulosalueiden ja tulosityksiköiden päälliköt.

Tiedot luottamushenkilöiden osallistumisesta kokouksiin löytyvät kunnan verkkosivuilta kohdasta Kunta ja hallinto > Päätöksenteko > Kokouksiin osallistumiset.

Osastot ja osastopäälliköt

Toimiala	Osasto	Osastopäällikkö
Keskushallinto	Hallinto-osasto	Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen
Sivistystoimi	Sivistysosasto	Vs. kasvatus- ja sivistysjohtaja Matti Kompuinen 31.3.2019 asti Kasvatus- ja sivistysjohtaja Susan Porkka 1.4.2019 alkaen
Tekninen toimi	Tekninen osasto	Tekninen johtaja Vesa-Matti Eura

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2019–2021

Talouuskasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää talouuskasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvuksi korostuu varsinkin ensi vuonna. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2022–2023 talouuskasvu hidastuu alle yhteen prosenttiin johtuen talouden rakenteellisista tekijöistä. Hidastuvan talouuskasvun seurauksena työllisyyden koheneminen jää vähäiseksi. Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaime-neva talouuskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset me-nonlisäykset.

Maailmankaupan kasvu hidastuu selvästi

Maailmantalouden kasvu hidastuu kuluvana vuonna kauppakonflikteihin liittyvän epävarmuuden takia. Jo ensi vuonna kasvu elpyy pitkälti euroalueen, mutta myös monien kehittyvien talouksien vetämänä. Maailmankaupan kasvu on hitainta kuluvana vuonna, mutta sekin elpyy ensi vuodesta lähtien. Euroalueella talousnäkyviä varjostaa tänä vuonna nopeasti hidastunut talouuskasvu Saksassa. Kuitenkin näkymien odotetaan kirkastuvan ensi vuonna. Suhteellisen vahvana pysytellyt palveluiden kysyntä tukee elpymistä. Yhdysvaltojen talouden kasvu on ollut nopeaa vahvan kotimaisen kysynnän ja työllisyyden vetämänä. Yhdysvaltain keskuspankki kevensi elokuussa rahapolitiikkaa vastauksena hidastuvaan inflaatioon ja taloukskasvuun yleensä.

Ison-Britannian talousnäkyvien keskeinen kysymys on ero Euroopan Unionista. Pidempään jatkunut epävarmuus on vähentänyt investointitoimintaa. Perusnäkyvän mukaan Iso-Britannia eroaa EU:sta järjestäytyneesti yhteisesti neuvotellun sopimuksen mukaisesti.

Raakaöljyn hinta on pysytellyt melko matalana huolimatta Persianlahden jännittyneestä tilanteesta ja sen oletetaan kasvavan maltillisesti ennusteperiodilla. Lyhyiden markkinakorkojen ja valtionlainojen korkoympäristö on muuttunut kuluvan vuoden aikana perusteellisesti. Markkinakorot ovat painuneet yhä syvemmälle nollan alapuolelle, ja yhä useamman valtion pitkäaikaisten lainojen korot ovat nekin kääntyneet negatiiviseksi. Korkojen odotetaan kuitenkin nousevan hienoisesti ennusteperiodin lopulla.

Talouuskasvu jatkuu kotimaisen kysynnän tukemana

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,5 %. Suomen vientikysynnän kasvu hidastuu voimakkaasti v. 2019. Suomen tärkeimmistä vientimarkkinoista Saksan talouden näkymät ovat heikot. Vientiteollisuuden näkymät eivät ole merkittävästi heikentyneet, mutta tavaraviennin kasvu jää vaatimattomaksi muilla toimialoilla paitsi meriteollisuudessa.

Yksityisten investointien arvioidaan kääntyvän laskuun vuoden 2019 aikana. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä.

Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ripeänä v. 2019, sillä kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen kasvu on lähes 2 %. Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousu sekä työllisyyden koheneminen. Työllisten määrä nousee 0,9 % v. 2019, joskin suuri osa tämän vuoden kasvusta tulee perintönä viime vuoden viimeiseltä neljännekseltä ja alkuvuonna 2019 työllisyys ei ole enää parantunut. Koko vuoden 2019 työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 72,5 prosenttiin.

Työttömyys on alentunut edelleen, mutta hitaasti. Työllisyyden kasvun vetämänä työttömien määrä vähe-nee myös v. 2019. Ennuste koko vuoden 2019 työttömyysasteeksi on 6,5 %. Vuonna 2019 sopimuskorotukset nousevat ja niiden päälle tulevien palkkaliukumien ennakoidaan kasvavan nimellisansioiden nous- tessa 2,7 %. Työllisyyden yhä kasvaessa koko talouden palkkasumman ennakoidaan kasvavan tänä vuonna 3,7 %.

Ennuste vuoden 2019 inflaatioksi on 1,1 %. Ansiotason kehityksen myötä palveluiden hintojen odotetaan

kasvavan viime vuotta nopeammin. Tavaroiden hintojen vaikutus inflaatioon jää selvästi negatiiviseksi, jonka seurauksena pohjainflaatio jää edelleen vain noin prosenttiin.

Vuonna 2020 talouskasvu hidastuu 1,0 prosenttiin. Viennin kasvu jatkuu maltillisella uralla seuraten vientikysynnän kehitystä. Keskeisten talouksien väliset kauppajännitteet heijastuvat maailmankauppaan ja vaikuttavat välillisesti Suomen vientiin.

Kauppataaseen ylijäämä nousee ennustejakson loppupuolella puoleentoista miljardiin euroon. Tuotannon-tekijäkorvausten ja tulonsiirtojen alijäämä ei pienene, joten vaihtotase pysyy alijämäisenä.

Suhdanneherkät talonrakennusinvestoinnit ovat lähinnä teollisuusrakennusinvestointien ja julkisten palvelurakennusinvestointien kasvun varassa. Osassa suunniteltuja suurhankkeita aikataulut ovat jonkin verran myöhentyneet. Julkiset investoinnit suuntautuvat pääsääntöisesti rakentamiseen syrjäyttäen jonkin verran näiden alojen yksityisiä investointeja. Investointien kasvu jää ennustekaudella vaatimattomaksi ja investointien osuus BKT:sta laskee.

Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu ennustejaksolla kotitalouksien säästämisasteen palautuessa hitaasti kohti normaalimpaa tasoaan. Reaalitulojen kasvu säilyy vakaana ansiotason nousun jatkuessa ja inflaation kiihtyessä maltillisesti. Julkisen kulutuksen kasvun kiihtyminen nostaa kotimaisen kysynnän osuutta. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työttömyysasteen laskeminen finanssikriisiä edeltävän suhdannehuipun lukemiin lisää työmarkkinoiden kireyttä, mikä puolestaan vahvistaa palkkojen nousupaineita.

Vuonna 2021 BKT kasvaa 0,9 %. Tuotannollisten investointien näkymät ovat pidemmällä ajalla varsin vaioisat. Suomen taloudessa on valmisteilla monia suuria miljardin euron hankkeita.

Inflaatiopaineiden odotetaan kokonaisuutena kasvavan hitaasti ennustejakson seuraavina vuosina. Välillisen verotuksen kiristyminen kiihdyttää inflaatiota 0,1 prosenttiyksikköä v. 2020 ja 0,3 prosenttiyksikköä v. 2021. Ansiotason nousun odotetaan vähitellen heijastuvan laajemmin hintoihin ja kulutuskysyntä kasvaa tasaisesti.

Työttömyysasteen laskiessa ja työvoimakapeikkojen lisääntyessä ansiotason nousun arvioidaan lähestyvän lähivuosina 2000-luvun keskimääräistä, noin kolmen prosentin vuosittaista kasvuvauhtia. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä.

Julkinen talous on rakenteellisesti alijäämäinen

Hyvä suhdannetilanne ja julkista taloutta vahvistavat sopeutustoimet ovat kohentaneet julkisen talouden rahoitusasemaa viime vuodet, mutta eivät ole poistaneet alijäämää. Koko korkeasuhdanteen ajan julkisen talouden menot ovat pysyneet tuloja suurempina.

Ennusteen mukaan julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa lähivuosina. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen pysyy vuosikymmenen vaihteeseen saakka aivan 60 prosentin tuntumassa, mutta kääntyy sen jälkeen kasvuun. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset. Alhainen korkotaso pienentää julkisen velkasuhteen kasvupainetta lähivuosina, mutta ei helpota julkisen talouden tasapainottamista. Korkotason lasku pienentää valtion ja paikallishallinnon korkomenoja. Samalla työeläkelaitosten korkotulot kuitenkin supistuvat ja kansantalouden tilinpidon mukaisten omaisuustulojen kasvu hiipuu.

Julkisen talouden ennusteessa on huomioitu vain jo Julkisen talouden suunnitelmaan sisällytetyt hallitusohjelman mukaiset toimet. Julkisen talouden suunnitelmaan on toistaiseksi sisällytetty ns. tulevaisuusinvestointeja yhteensä 1,4 mrd. euroa, kun hallitusohjelman mukaan niitä voidaan toteuttaa enintään 3 mrd. eurolla vuosina 2020-2022. Kertaluonteisten menonlisäysten täysimääräinen toimeenpano muodostaa näin alasuuntaisen riskin julkisen talouden rahoitusasemaan.

Talouskehityksen riskit

Ennusteeseen liittyy lähinnä alasuuntaisia riskejä. Riskit ovat lisäksi kasvaneet viime kuukausina. Kaupakonfliktin syveneminen on keskeisin maailmantalouden näkyviä varjostava riski, jota lisää vielä mahdollinen kilpailullinen valuuttakurssien heikentäminen. Saksan vajoaminen taantumaan lykkäisi Euroopan talouden toipumista myöhemmäksi. Ison-Britannian lähtö EU:sta ilman sopimusta johtaisi väliaikaisiin häiriöihin tavarakaupassa ja heikentäisi monen muunkin EU-maan talousnäkyviä.

Yhdysvaltojen ja Kiinan kauppakonfliktin odotettua nopeampi ratkeaminen olisi merkittävin myönteinen riski maailmantalouden perusnäkökulmalle.

Ennusteen suurin riski lyhyellä ajalla on asuinrakennusinvestointien ennustettua nopeampi lasku. Pidemmällä ajalla suurhankkeiden merkitys ennusteen riskitekijänä korostuu. Ilman suurhankepäätöksiä investointien kasvu tulisi olemaan huomattavan paljon heikompaa.

Keskipitkän aikavälin näkymät vuosina 2022–2023

Suomen bruttokansantuote kasvoi viime vuonna 1,7 %. Kuluvana vuonna kasvun ennustetaan hidastuvan puoleentoista prosenttiin. Vuosina 2020–2021 kasvu jatkuu maltillisena, noin yhden prosentin suuruisena. Keskipitkällä aikavälillä, vuosina 2022–2023, talouskasvun arvioidaan hidastuvan alle yhteen prosenttiin. Historiaan nähden keskipitkälle aikavälille odotettu kasvu on hidasta, mikä johtuu talouden rakenteellisista tekijöistä.

Työpanoksen kasvu lisää potentiaalisen tuotannon kasvua kuluvana ja hieman myös seuraavana vuonna. Tämän jälkeen työpanos alkaa supistua, sillä työikäisen väestön määrä jatkaa laskuaan. Työpanoksen kehitystä rajoittaa myös korkea rakenteellinen työttömyys.

Kokonaistuottavuuden kasvu on parantunut viime vuosina, vaikka sen kehitys jatkuu edelleen historiaan nähden heikkona. Heikompaa kasvua selittää talouden rakennemuutos. Korkean tuottavuuden toimialojen tuotanto on supistunut ja koko talouden rakenne on palveluvaltaistunut. Kokonaistuottavuuden trendikasvun arvioidaan keskipitkällä aikavälillä jäävän hieman alle yhden prosentin, kun 2000-luvun alkupuolella kasvu ylsi keskimäärin yli kahteen prosenttiin vuodessa. Kokonaistuottavuuden arvioitu trendikasvu on kuitenkin selkeästi viimeisen kymmenen vuoden keskiarvoa korkeampi.

Kokonaistuottavuuden ja työpanoksen lisäksi talouden tuotantoedellytyksiin vaikuttaa pääomakanta. Heikon taloustilanteen myötä joitakin vuosia jatkunut matala investointiaste hidasti osaltaan pääomakannan kasvua ja heikensi siten tulevaa talouden kasvupotentiaalia. Investointiasteen elpyminen heikoimmista vuosista on kuitenkin korjannut tilannetta jonkin verran, ja investoinnit lisäävät keskipitkällä aikavälillä pääomakannan kasvun kautta potentiaalista tuotantoa noin puolella prosentilla vuodessa.

Tuotantokuilun arvioidaan olevan 0,3 % positiivinen suhteessa potentiaaliseen tuotantoon v. 2019. Bruttokansantuote kasvaa hieman potentiaalista tuotantoa hitaammin vuosina 2020–2021, jolloin positiivinen tuotantokuilu alkaa hitaasti sulkeutua. Keskipitkällä aikavälillä positiivisen tuotantokuilun arvioidaan sulkeutuvan, kun hyvä suhdannetilanne ennen pitkää taittuu. Seuraavan matalasuhdanteen ajoituksen arvioiminen on kuitenkin hyvin vaikeaa, eikä keskipitkän aikavälin kehitysarvio sisällä oletusta seuraavasta taantumasta.

Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus syksy 2019, 7.10.2019

1.2. Kuntatalousohjelma 2020-2023

Kuten kevään 2019 kuntatalousohjelmassa arvioitiin kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotietojen perusteella, kuntatalous heikkeni selvästi vuonna 2018. Tilastokeskuksen kesäkuussa julkaisemien ennakkolistien tilinpäätöstietojen mukaiset tiedot kuntataloudesta eivät ole juuri muuttuneet kevään kuntatalousohjelman arvioista.

Kuntatalouden heikkenemisen taustalla oli se, että kuntatalouden toimintamenojen kasvu nopeutui ja investoinnit kasvoivat erityisesti kunnissa. Kuntataloutta heikensi myös se, että talouden ja työllisyyden hyvästä kehityksestä huolimatta verotulot kääntyivät laskuun muun muassa ennakoituja korkeampien veronpalautusten vuoksi. Kuntien tulopohjaa heikensi myös valtionosuuksien väheneminen. Vuonna 2018 negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvoi selvästi.

Vuonna 2018 negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvoi selvästi. Vuonna 2018 vuosikate oli negatiivinen 43 kunnassa, kun edellisvuonna tällaisia kuntia oli vain neljä. Tilikauden tulos oli vuonna 2018 negatiivinen yhteensä 200 kunnalla. Kuntatalouden heikentyminen näkyi myös kuntayhtymien ja kuntakonsernien tilinpäätöksissä. Sekä alijäämäisten kuntayhtymien määrä että kuntayhtymien taseeseen ker-tyneen alijäämän määrä lähtivät vuonna 2018 jälleen kasvuun. Kuntakonsernien yhteenlaskettu vuosikate

heikkeni puolestaan lähes 1,2 mrd. eurolla edellisvuoteen verrattuna ja vuosikate oli negatiivinen 13 konsernilla, kun vuotta aikaisemmin se oli positiivinen kaikilla kuntakonserneilla.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn (ns. kriisikuntamenettely) tunnusluvut täyttyivät viidessä kunnassa. Kaksi tunnusluku täyttävää kuntaa olivat kuitenkin arviointimenettelyssä jo vuonna 2017, joten vuonna 2019 aloitetaan kolme uutta arviointimenettelyä.

Kuntatalous heikkenee edelleen vuonna 2019 – verotulojen kehitys heikompaa kuin keväällä ennakoitiin

Tilastokeskuksen kuntien neljännesvuositilaston perusteella kuntatalouden menojen kasvu on ollut ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana odotettua nopeampaa. Verotulojen kasvu näyttää puolestaan jäävän odotettua vaimeammaksi. Verotulojen kertymään ovat viime aikoina vaikuttaneet useat tekijät, joiden ennustaminen ja ennakointi on ollut hankalaa. Kuluvana vuonna veroennustetta alentaa suhdannenäkymien heikentymisen lisäksi verotuksen järjestelmämuutokset. Jo keväällä oli tiedossa, että siirtyminen verotuksen joustavaan valmistumiseen vaikuttaa verojen kertymisrytmiin. Tuloverojen kertymistä hidastavat tänä vuonna myös ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät ilmoitusongelmat, jotka siirtävät verojen kertymistä vuodelle 2020 ja joita kumpakaan ei pystytty riittävästi ennakoimaan. Veroennustetta on heikennetty kevään kuntatalousohjelmaan verrattuna lähes 900 milj. eurolla. Edellä esitetyn seurauksena kuntatalouden tuloksen arvioidaan heikkenevän selvästi, kun kevään kuntatalousohjelmassa sen arvioitiin hieman paranevan edellisvuodesta. Toiminnan ja investoinnin rahavirta muodostuu 3 mrd. euroa negatiiviseksi, ja lainakanta kasvaa huomattavasti.

Kuntatalouden rahoitusasematavoite ja kuntatalouden menorajoite

Pääministeri Antti Rinteen hallitus on sitoutunut siihen, että normaalin kansainvälisen talouden tilanteessa julkinen talous on tasapainossa vuonna 2023. Hallitus on asettanut julkiselle taloudelle ja sen alasektoreille rahoitusasematavoitteet kansantalouden tilinpidon käsittein. Paikallishallinnon (kuntatalouden) rahoitusaseman tulee olla vuonna 2023 korkeintaan puoli prosenttia alijäämäinen suhteessa kokonaistulotantoon.

Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi kuntatalouden tilanteen kohenemista. Julkisen talouden ennusteen perusteella rahoitusasematavoitteen saavuttaminen edellyttäisi paikallishallinnon sopeutusta noin 1,8 mrd. eurolla vuoden 2023 tasolla. Hallitusohjelma tukeutuu 75 prosentin työllisyysastetavoitteen saavuttamiseen. Työllisyyttä edistävät toimet hyödyttävät myös kuntataloutta, mutta kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien omia sopeutustoimia.

Rahoitusasematavoitteen saavuttamisen tukemiseksi hallitus asettaa kuntatalouden sitovan euromääräisen menorajoitteen, jolla rajoitetaan valtion toimenpiteistä kuntatalouden toimintamenoihin aiheutuvaa painetta. Menorajoite koskee valtion toimista kuntatalouteen aiheutuvaa menojen muutosta. Sen toteutusta seurataan vuosittaisissa julkisen talouden suunnitelman tarkistuksissa.

Menorajoitteen mitoituksessa otetaan huomioon vuosien 2020–2023 julkisen talouden suunnitelmaan ja vuoden 2020 talousarvioesitykseen sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat, tekniseen julkisen talouden suunnitelmaan nähden uudet toimet. Hallitus on päättänyt, että sen toimenpiteiden nettovaikutus on vuonna 2023 kuntatalouden toimintamenoja korkeintaan 520 milj. euroa lisäävä verrattuna tekniseen julkisen talouden suunnitelmaan.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan valtionosuus uuteen tai laajenevaan tehtävään on 100 prosenttia. Lisäksi hallitusohjelman mukaan kuntien tehtäviä ja velvoitteita lisääviin tai laajentaviin toimenpiteisiin osoitetaan täysi valtionrahoitus tai vastaavasti muita tehtäviä tai velvoitteita poistetaan. Näin hallituksen toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen on likimain neutraali. Kun otetaan lisäksi huomioon aiemmin päätetyt toimenpiteet, valtion toimenpiteiden vaikutus on nettomääräisesti kuntataloutta 304 milj. euroa vahvistava vuonna 2020.

Hallitus lisää ja laajentaa kuntien tehtäviä ja velvoitteita

Kuntatalousohjelma on yhdenmukainen valtion vuoden 2020 talousarvioesityksen ja vuosien 2020–2023 julkisen talouden suunnitelman kanssa. Toisin sanoen ohjelmassa on otettu huomioon ne toimet, joiden valmistelu ja vaikutusarviointi ovat edenneet niin pitkälle, että ne on voitu ottaa huomioon vuoden 2020 talousarvioesityksessä tai julkisen talouden suunnitelmassa.

Pääministeri Antti Rinteen hallitus kohdentaa merkittäviä lisäpanostuksia sosiaali- ja terveyspalveluihin ja koulutukseen. Keskeisiä toimia ovat muun muassa oppivelvollisuuden pidentäminen, vanhuspalveluiden henkilöstömitoitus, subjektiivisen päivähoito-oikeuden palauttaminen ja ryhmäkokojen pienentäminen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelurakenteen kehittäminen. Pysyvät menolisäykset on suunniteltu toteutettavan etupainotteisesti, ja niiden arvioidaan olevan vuoden 2023 tasossa noin 500 milj. euroa. Niiden lisäksi hallitus toteuttaa kertaluonteisia panostuksia, jotka lisäävät menoja määräaikaaisesti vuosina 2020–2022.

Kuntatalouden kannalta rahallisesti merkittävimmät panostukset on kohdennettu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmiin sekä ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen.

Hallitus on käynnistänyt sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistuksen valmistelun. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi on tarkoitus siirtää kunnilta maakunnille, joiden rahoitus perustuisi pääosin valtion rahoitukseen. Uudistuksella on merkittäviä vaikutuksia kuntien talouteen ja toimintaan. Ne sisällytetään kuntatalousohjelmaan siinä vaiheessa, kun uudistuksen sisältö on riittävästi täsmentynyt.

Kuntatalouden näkymät lähivuosille huolestuttavan heikot

Valtiovarainministeriön kansantalousosastolla laaditaan kuntatalouden kehitysarvio sekä kansantalouden tilinpidon että kuntien kirjanpidon käsittein keskenään johdonmukaisesti. Kuntatalousohjelmassa kuvataan koko kuntatalouden kehitysnäkymiä kuntien kirjanpidon käsittein. Kehitysarvio on painelaskelma, jossa yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain jo talousarvioesitykseen ja julkisen talouden suunnitelmaan sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet on huomioitu. Arvio ei näin ollen sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia sopeutustoimia eikä kuntien veroprosenttien muutoksia vuosille 2020–2023.

Ikäihmisten määrän kasvu lisää lähivuosina sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntää noin prosentin vuosittain. Syntyvyyden kääntyminen laskuun puolestaan vähentää laskennallisesti varhaiskasvatus- ja koulutuspalluvelujen tarvetta. Yhteensä palvelutarpeen kasvuksi arvioidaan puoli prosenttia vuosittain. Kuntien mahdollisuudet hyödyntää lapsi-ikäluokkien pienenemiseen liittyvää säästöpotentiaali vaihtelee kuitenkin suuresti kunnittain. Ikäihmisten määrän kasvun ja syntyvyyden lisäksi muuttoliike vaikuttaa kuntien talouteen niin väestöään menettävissä kuin kasvattavissa kunnissa.

Kuntatalouden painelaskelman mukaan toimintamenojen kasvu jatkuu vuosina 2020–2023 keskimäärin 3,4 prosentin vuosivauhdilla. Menokasvua lisäävät sosiaali- ja terveyspalvelujen kysynnän kasvu ja hallitusohjelman toimenpiteet. Kuntien ansiotason oletetaan seuraavan kansantalouden yleistä, vajaan 3 prosentin vuotuista ansiotason nousua. Menoja lisäävät tarkastelujaksolla myös investoinnit, joiden kasvun arvioidaan olevan ripeintä kuluvana vuonna. Nettoinvestoinnit pysyvät koko kehyskauden korkealla tasolla. Kuntatalouden tiukkuus ja yleinen suhdannetilanne vaikuttavat kuitenkin toteutuvaan investointitasoon.

Verotukseen liittyvät järjestelmämuutokset pienentävät verokertymää kuluvana vuonna ja siirtävät verokertymää kertaluonteisesti seuraavalle vuodelle. Vuonna 2020 verotulojen kasvuksi ennakoitaan 6,6 prosenttia. Kuluvan ja ensi vuoden veroennusteeseen liittyy kuitenkin tavanomaista suurempaa epävarmuutta. Verotulojen kasvu jatkuu vuosina 2021–2023 keskimäärin 2,7 prosentin vuosivauhdilla.

Valtionavut kasvavat huomattavasti vuonna 2020, mihin vaikuttaa erityisesti peruspalvelujen valtionosuuden kasvu. Vuoden 2019 tasoon verrattuna peruspalvelujen valtionosuutta kasvattaa 264 milj. euroa kilpailukyky sopimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen, valtion ja kuntien väliseen kustannustenjaon tarkistus 102 milj. euroa ja indeksikorotus 166 milj. euroa. Lisäksi valtionosuuksia ja -avustuksia kasvattavat hallitusohjelman mukaiset lisäykset. Valtionosuuden muutos ei kokonaisuudessaan merkitse kuntatalouden vahvistumista, vaan merkittävä osa valtionosuuden kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennystä tai kustannusten kasvua. Kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkaukseen liittyvä kertaluonteinen 237 milj. euron kompensatio aikaistetaan vuodelle 2019. Veroperustemuutoksista aiheutuva verotulojen menetys kompensoidaan kunnille vuodesta 2020 lähtien erilliseltä määrärahamomentilta; aiemmin kompensatio on sisällytetty peruspalvelujen valtionosuuteen. Tämä muutos ei vaikuta kuntien rahoituksen kokonaistasoon. Vuosina 2021–2023 valtionapujen kasvuksi arvioidaan keskimäärin 4,2 prosenttia.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020–2023 mittavana. Siksi kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa kehyskaudella 1,9–2,7 mrd. euroa negatiivinen. Samalla kuntatalouden lainakanta kasvaa kehyskaudella nopeasti.

Kuntatalouden näkymät ovat huolestuttavat ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen. Työvoimakustannusten kehityksellä ja näin ollen erityisesti palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Kuntien tulee jatkaa tuottavuutta lisääviä toimia ja rakenteellisia uudistuksia. Mahdollisuudet menopuolen sopeutukseen on erityisesti pienimmissä kunnissa usein jo pitkälti käytetty, joten kunnallisveroprosentteihin kohdistuu lähivuosina huomattavaa korotuspainetta ja kuntatalouden velkaantuminen uhkaa kasvaa.

Talouden sopeutuspainetta vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin

Kuntatalousohjelmassa kuntien rahoitusaseman muutosta arvioidaan koko maan näkymien ohella myös kuntakokoryhmittäin. Kuntien rahoituksen tasapainotilaa kuvataan ohjelmassa toiminnan ja investointien rahavirta -käsitteen avulla. Yksinkertaistettuna tunnusluku ilmaisee negatiivisena paineen lainakannan kasvattamiseen tai veroprosentin korottamiseen ja positiivisena laskennallista mahdollisuutta muun muassa lainojen lyhentämiseen tai veroprosentin alentamiseen.

Vuonna 2019 toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta heikentyminen on suurinta alle 6 000 asukkaan kunnissa. Vuonna 2020 rahoituksen tasapaino puolestaan paranee koko maan kehitystä seuraten kaikissa kuntaryhmissä.

Toiminnan ja investointien rahavirta (rahoituksen tasapaino) vaihtelee tarkasteluvuosina kuntakokoryhmittäin merkittävästi. Ennusteen perusteella toiminnan ja investointien rahavirta olisi negatiivinen kaikissa kuntakokoryhmissä jokaisena tarkasteluvuonna. Yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmissä tilanne olisi kuitenkin muita kuntakokoryhmiä hieman parempi. Rahoituksen tasapaino heikkenee eniten pienissä kuntakokoryhmissä. Tätä selittää se, että pienimmissä kuntakokoryhmissä verorahoituksen kasvu on pientä, eikä se riitä kattamaan arvioitua toimintakatteen heikentymistä.

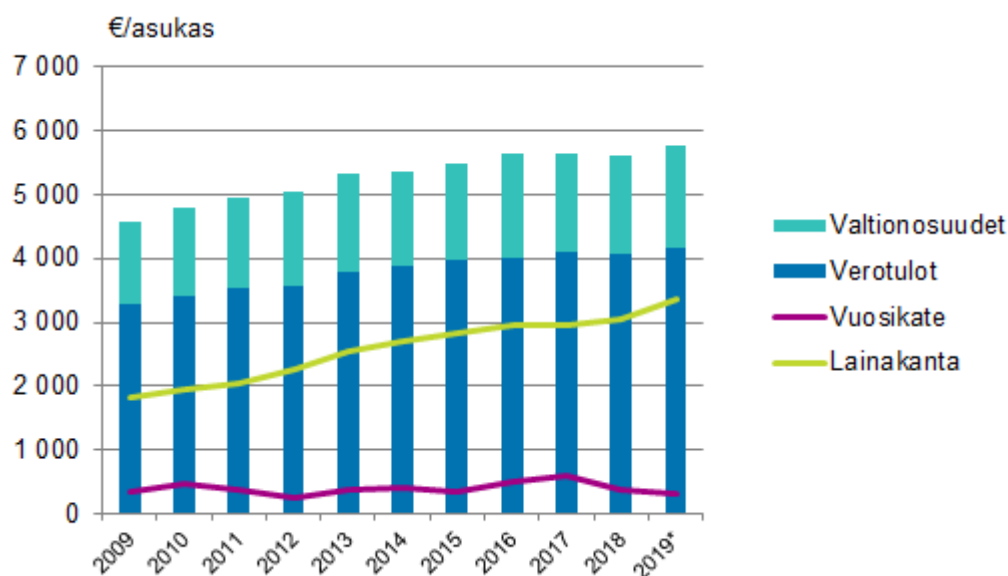
Toiminnan ja investointien rahavirtaa tarkastellaan ohjelmassa myös laskennallisen veronkorotuspaineen näkökulmasta. Suurin tuloveroprosentin laskennallinen korotuspaine olisi koko tarkasteluajanjakson alle 6 000 asukkaan kuntakokoryhmissä. Myös muissa kuntaryhmissä olisi veroprosentin korotuspaineita.

Lähde: VM:n Taloudellinen katsaus talvi 2019

Kuntatalous

Manner-Suomen kuntien talouden heikkeneminen jatkui vuonna 2019. Manner-Suomen kunnilta saatujen tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu toimintakate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla vuonna 2019 verrattuna edellisen vuoden tilinpäätöksiin. Valtionosuuksien, verotulojen ja rahoitustuottojen kasvun seurauksena vuosikate heikkeni kuitenkin euromääräisesti toimintakatetta vähemmän. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kuntatalous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin vuoden 2019 tilinpäätösarviotietoja kaikilta Manner-Suomen 295 kunnalta ja 133 kuntayhtymältä.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2009–2019*

Vuosien 2009–2018 väestötietona on käytetty kunkin vuoden väkilukua 31.12. Vuoden 2019 arviotiedoissa on käytetty väkilukua 31.12.2018.

*Tilinpäätösarviot

Kuntien ja kuntayhtymien talous

Vuotta 2019 koskevien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksistä 2,4 prosenttia 37,8 miljardiin euroon. Toimintatuotot puolestaan vähenivät 4,1 prosenttia 7,2 miljardiin euroon. Eräät vertailuvuonna käytössä olleet kirjausmenettelyt kasvattivat osaltaan vertailuvuoden toimintatuottoja ja -kuluja. Näiden menettelyjen loppuminen vähensi toimintatuottoja ja -kuluja vuonna 2019 verrattuna edelliseen vuoteen. ¹⁾ Toimintakate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla ja oli -30,3 miljardia euroa.

Verotuloja Manner-Suomen kunnat saivat vuonna 2019 yhteensä 22,9 miljardia euroa, mikä tarkoitti 2,6 prosentin kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Valtionosuudet kasvoivat 2,1 prosenttia 8,6 miljardiin euroon. Asukasta kohti laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli keskimäärin 5 748 euroa. ²⁾ Kuntien yhteenlaskettu vuosikate oli 1,8 miljardia euroa, ja se pieneni edellisestä vuodesta 0,3 miljardilla eurolla. Tilinpäätösarvioissa 56 kunnalla oli negatiivinen vuosikate, kun edellisenä vuonna tällaisia kuntia oli 44 kappaletta.

Kuntien omien arvioiden perusteella lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 18,4 miljardia euroa. Tämä tarkoitti 10,2 prosentin kasvua edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna. Asukasta kohti lainakanta oli 3 360 euroa. ³⁾ Investointimenoja tilinpäätösarvioissa oli 3,9 miljardia euroa, joka oli 7,7 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden toteutuneet investointimenot.

Manner-Suomen kuntayhtymien tilinpäätösarviot kertovat ulkoisten toimintakulujen kasvaneen 7,4 prosenttia ja toimintatuottojen 6,5 prosenttia vuonna 2019 verrattuna edellisen vuoden lopullisiin tilinpäätöksiin. Toimintakuluja arvioitiin olevan yhteensä 15,8 miljardia euroa ja toimintatuottoja 16,4 miljardia euroa. Vuosikate laski 0,6 miljardista 0,5 miljardiin euroon.

Kuntayhtymien lainakanta oli tilinpäätösarvioiden mukaan 17,7 prosenttia suurempi kuin edellisen vuoden tilinpäätöksissä, yhteensä 4,6 miljardia euroa. Investointimenot kasvoivat 12,1 prosenttia 1,3 miljardiin euroon.

Lähde: Tilastokeskuksen tiedote 5.2.2020, Kuntatalous neljännesvuosittain 4. neljännes

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2018 ja 2019 tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska vuoden 2019 alusta Mynämäen kunta on toiminut isäntäkuntana ympäristönsuojelun tehtävissä. Tekstissä olevat euromääräiset muutokset ja prosentuaaliset muutokset on vertailu vuodesta 2018 vuoteen 2019.

Toimintatuotot yhteensä kasvoivat 515.000 euroa (12,5 %). Myyntituotot kasvoivat mm. ympäristönsuojelun palvelujen myynnistä muille kunnille. Tuet ja avustukset kohdassa kasvu johtuu pääasiassa opetus-toimen hankkeiden valtioavustuksista. Muissa toimintatuotoissa kasvu johtuu pääasiassa Mynämäen Vesihuolto Oy:n maksamasta korvauksesta Kattelus 2 -kaava-alueen vesihuollon rakentamisesta.

Toimintakulut kasvoivat yhteensä 2.054.000 euroa (4,6 %). Henkilöstökulut yhteensä kasvoivat 238.000 euroa (1,7 %). Palkat ja palkkiot kasvoivat 245.000 euroa (2,4 %). Palkkakulujen kasvu johtuu vuoden alusta jaetusta paikallisesta järjestelyerästä ja huhtikuun alusta voimaan tulleesta yleiskorotuksesta. Henkilöstösivukulut pysyivät samalla tasolla kuin edellisenä vuonna kiky-sopimuksessa sovitusta työnantaja-maksujen alentamisesta johtuen. Kunta-alan lomarahoja leikattiin vielä vuonna 2019.

Palvelujen ostot kasvoivat yhteensä 1.823.000 euroa (5,7 %). Suurin osa kasvusta eli 576.000 euroa johtui Ptky Akselin maksuosuuden noususta. Maksuosuus Ptky Akselille oli 18,5 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon kustannukset kasvoivat 676.000 euroa (6,0 %). Kustannukset olivat 10,8 milj. euroa. Virka- ja työehtosopimusten mukaiset ja muut mahdolliset palkankorotukset vaikuttavat kuntien maksuosuuksiin. Kiky-sopimusta sovelletaan myös kuntayhtymissä ja se vaikuttaa siten myös maksuosuuksiin.

Aineet, tarvikkeet ja tavarahankinnat olivat samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Avustukset yhteensä kasvoivat 69.000 euroa (7,3 %). Lasten kotihoidon tuen käyttö väheni. Vuonna 2019 otettiin käyttöön varhaiskasvatuksen palveluseteli ja kulut (noin 80.000 euroa) kirjataan avustuksiin. Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi 22.000 euroa.

Verotulot yhteensä vähenivät 274.000 euroa (-1,0 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnan tuloveron tuotto väheni 194.000 euroa (-0,8 %). Kiinteistöveron tuotto väheni 44.000 euroa (-2,7 %). Yhteisöveron tuotto väheni 36.000 eurolla (-3,4 %).

Valtionosuudet vähenivät 117.000 euroa (-0,8 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntien valtionosuuksia leikattiin edelleen mm. kiky-sopimuksen takia. Myös kunnan asukasluvun lasku vaikuttaa valtionosuu-teen. Kuntien huonoa taloustilannetta paikatakseen valtio maksoi kunnille vuodelle 2020 kuuluvaan valti-onosuutta vuoden 2019 puolella. Mynämäen kunnan osuus oli 338.000 euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettomuutos edelliseen vuoteen oli 27.000 euroa (46,9 %). Korkomenot lainoista nousivat 26.000 euroa, koska pitkäaikaisen lainan määrä on lisääntynyt. Kunta käyttää myös lyhytaikaista luottoa, koska sen korko on ollut pitkään miinuksella. Miinuskorko kirjataan korkomenojen vähennyksenä. Lyhytaikainen luotto on tosiasiaassa pitkäaikaista luottoa, koska sitä ei pystytäkään maksamaan takaisin kassasta. Toteutuneet korkomenot olivat 84.000 euroa.

Vuoden 2019 **vuosikate** on -4.128.422 euroa (edellisenä vuonna -1.8 milj. euroa).

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 1.375.300 euroa. Terveyskeskusrakennus joutui käyttökieltoon aluehallintoviraston päätöksellä ja se purettiin. Kertapoistona kirjattiin 1,1 milj. euroa.

Tilikauden **alijäämä** on -6.608.345 euroa.

Vesihuoltolaitoksen myyntivoittokirjauksen (noin 10 milj. euroa) takia vuoden 2018 taseessa on ylijäämä 8.801.000 euroa. Ilman myyntivoittoa taseessa olisi ollut alijäämää jo vuonna 2018. Vuoden 2019 alijäämäkirjauksen jälkeen taseeseen jää ylijäämää 2.372.598 euroa.

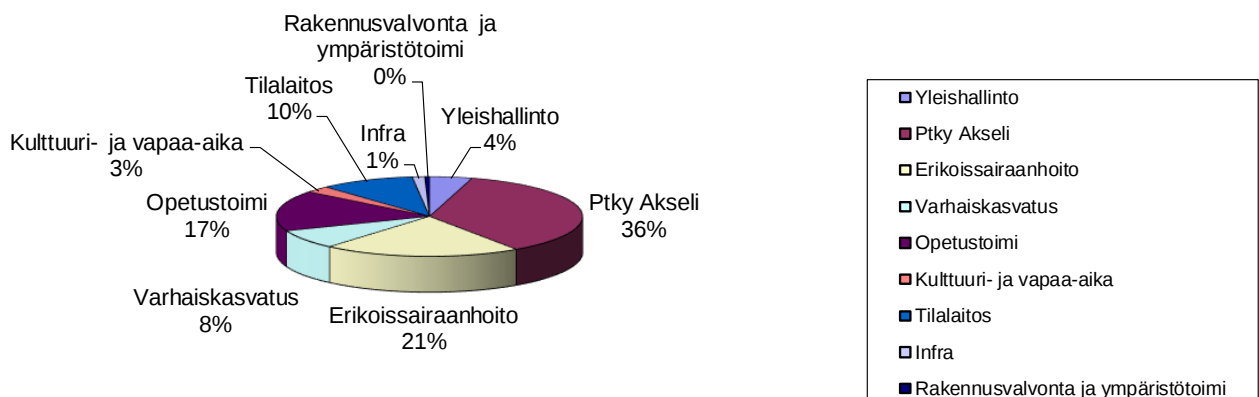
Investoinnit olivat yhteensä 7.544.000 euroa (brutto). Suurin investointi oli kiinteistöosakeyhtiön osto palveluasunnoiksi (4.537.818 €). Suurin talonrakennusinvestointi oli uuden terveyskeskuksen rakentamisen

käynnistyminen (1.607.676 €). Suurimmat infrainvestoinnit olivat urheilukeskuksen pesäpallokentän korjaus, Kattelus 2 -kaava-alueen kadut ja Kustavintien ja Pyhäntien risteyksen suojasaarekkeen rakentaminen

Vuonna 2019 nostettiin 10,0 milj. euroa uutta pitkäaikaista **lainaa**. Matalan korkotason takia kunta käyttää myös lyhytaikaista luottoa kuntatodistusohjelmalla. Limiitti on tällä hetkellä 10,0 milj. euroa. Lyhytaikaista luottoa on ollut koko vuoden ajan ja vuoden vaiheessa luottoa oli käytössä 8,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 1.960.256 euroa. Lainamäärä oli 31.12.2019 yhteensä 29.426.288 euroa eli 3.841 euroa/asukas (vuonna 2018 2.496 euroa/as.). Manner-Suomen kunnissa lainamäärä oli kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan 3.360 euroa/asukas (3.051 euroa/as.). Varsinais-Suomen kunnissa lainamäärä on 3.201 euroa/as ja 5 000 - 10 000 asukkaan kunnissa 3.413 euroa/as. Mynämäen kunnan lainamäärä on lisääntynyt merkittävästi vuoden 2019 aikana ja on huomattavasti yli kuntien keskimääräisen lainamäärän.

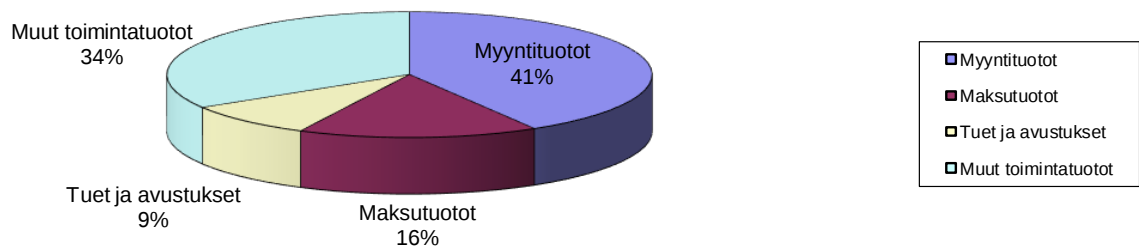
Vuoden 2019 aikana kunnanvaltuusto hyväksyi käyttötalouteen yhteensä 360.000 euroa lisämäärärahoja. Kunnan verotuloarvioita alennettiin 1.800.000 euroa. Valtionosuusarviota korotettiin 200.000 eurolla, koska kunnille maksettiin ennakoon vuodelle 2020 kuuluvia valtionosuuksia. Kunnanvaltuusto hyväksyi 2.3.2019 § 9 tilinpäätöksen valmistavan toimenpiteenä eräiden tulosalueiden tuloarvioiden ylityksiä ja alituksia ja määrärahojen ylityksiä ja alituksia (ei käsitellä lisämäärärahoina).

Toimintamenot tulosalueittain 2019 (yht. 52,3 M€)

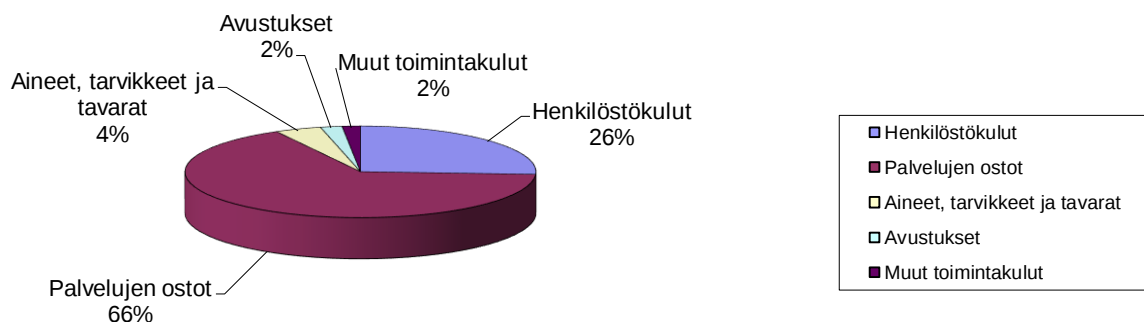
Toimintamenot tulosalueittain kaavio sisältää sekä sisäiset että ulkoiset kulut, jotta kunnan omien toimintayksiköiden maksamat tilavuokrat ja ruokapalvelumaksut näkyvät kuluina.

Ulkoiset toimintatuotot 2019 (yht. 4,6 M€)

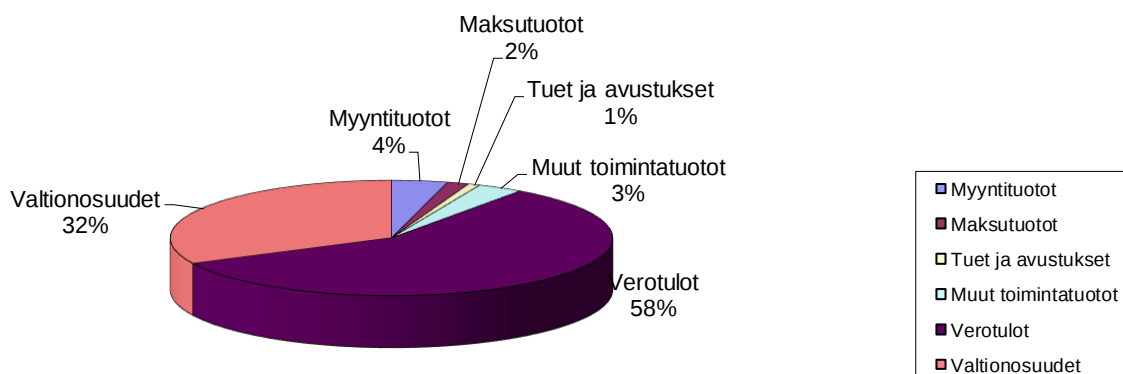
Ulkoisia myyntituottoja ovat mm. ruokapalveluiden myynti Mynämäessä sijaitseville Perusturvakuntayhtymä Akselin toimipaikoille ja taloushallintoyksikön palveluiden myynti Ptky Akselille, Nousiaisten kunnalle ja Ruskon kunnalle. Maksutuottoja ovat mm. päivähoitomaksut, aamu- ja iltapäivähoidon asiakasmaksut sekä liikuntatoimen asiakasmaksut. Vuokratuottoja ovat mm. Mynämäessä sijaitsevista Akselin toimipaikoista perittävät vuokrat.

Ulkoiset toimintakulut menolajeittain 2019 (yht. 50,8 M€)

Ulkoisissa toimintamenoissa suurimmat palvelujen ostot ovat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen osto Akselilta ja erikoissairaanhoidon palvelujen ostot Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Henkilöstökulut ovat kunnan henkilökunnan palkat sivukuluineen sekä luottamushenkilöiden palkkiot. Aineet, tarvikkeet ja tavarat sisältävät mm. elintarvikkeet sekä kunnan kiinteistöjen lämmitys- ja sähkökulut.

Käyttötulot 2019 (yht. 46,8 M€)

Käyttötuloja ovat toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet.

Palvelujen ostot 2013 – 2019

	Palvelujen ostot yhteensä	% *)	Ptky Akseli	% *)	V-S sairaanhoitopiiri	% *)
2013	29 171 177		16 428 034		8 631 646	
2014	30 025 946	2,9	16 387 933	- 0,2	9 903 327	14,7
2015	30 832 885	2,7	16 253 454	- 0,8	10 723 362	8,3
2016	30 102 590	- 2,4	16 274 396	0,1	9 779 965	- 8,8
2017	29 090 863	- 3,4	16 196 733	- 0,5	9 384 425	- 4,0
2018	31 779 021	9,2	17 962 518	10,9	10 120 989	7,8
2019	33 602 153	5,7	18 453 757	2,7	10 999 891	8,7

*) muutos edelliseen vuoteen

Palvelujen ostot sisältää kunnan ulkopuolisilta (kuntayhtymät, muut kunnat, muut ulkopuoliset). Muilta ulkopuolisista ostetaan mm. ICT-palveluja ja kuljetuspalveluja.

Kunnan metsät

Kunnan metsäpinta-ala on 772 ha, josta kangasmaastoa on 647 ha ja suota 130 ha. Tilojen lukumäärä on 56 kpl. Kunnan metsäsuunnitelma on vuosille 2008–2018, suunnitelma päivittyy vuosittain toteutuneiden töiden mukaisesti. Puut myydään metsäsuunnitelman mukaan kilpailutuksen perusteella.

Vuoden 2019 aikana kilpailutettiin puukauppoja noin 4.000 m³ (3.784 m³ vuonna 2018). Puunmyyntitulot näistä kaupoista tuloutuvat, kun hakkuut toteutetaan. Puunmyyntitulot olivat 187.449 euroa (208.873). Talousarviossa puunmyyntituloiksi arvioitiin 150.000 € (80.000). Metsänhoitopalvelujen kustannus oli noin 4.600 €. Suurin erillinen kustannuserä vuonna 2019 oli metsäautotien rakentaminen Krouvinnummelle.

Talouden tasapainottamiseen liittyvien toimenpiteiden toteutuminen

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kirjattiin seuraavat talouden tasapainottamisen toimenpiteet:

1. Selvitetään tukipalveluiden ulkoistaminen

Tukipalveluiden ulkoistamista ei vuoden 2019 aikana vielä selvitetty ja asia siirtyy osaksi kunnanhallituksen käynnistämän talouden tasapainottamisohjelman valmistelua. Palkkahallinto-ohjelmiston tulevan päivytstarpeen ja Ptky Akselin mahdollisen taloushallinnon palvelujen järjestelyjen yhteydessä palkkahallinnon palvelujen järjestämistä selvitetään vuoden 2020 aikana.

2. Tehostetaan toimitilojen käyttöastetta (mm. MKTO, harrastetilat, koulut) ja luovutaan kunnan omiin toimintoihin tarpeettomaksi käyneistä toimitiloista ja kiinteistöistä (mm. Ihalaisten koulu).

MTKO toimi edelleen Ptky Akselin toimintojen väistötilana ja Vaahteramäen päiväkodille suunnitellaan uutta tilaa ns. kutomosiipeen. Kunnanviraston on tarkoitus muuttaa MKTO:n tiloihin sen jälkeen, kun uusi terveyskeskus on valmistunut. Rakennuksessa tulee olemaan tilaa myös muihin toimintoihin.

Huoli koulu on toiminut kouluna koulun sisällä Laurin koulun rakennuksessa. Elokuussa valtuusto päätti, ettei Huolin koulua saneerata.

Talouden tasapainottamisohjelmaa valmisteltaessa myös kaikkien toimitilojen käyttöaste ja tarpeellisuus selvitetään.

Tyhjillään olevat toimitilat on päätetty laittaa myyntiin ja osa puretaan myöhemmin.

3. Omaisuuden hallintaa tehostetaan ja käytetään energiatehokkaita ratkaisuja käyttökustannusten vähentämiseksi

Omaisuuden hallinnan taustaselvityksiä on jatkettu vuoden 2019 aikana inventoimalla katuvalot sekä liikennemerkit. Inventoinnin perusteella katuvaloverkon korvausinvestoinneilla voidaan saavuttaa huomattava energiansäästö. Uudisrakennuskohteissa on tavoiteltu matalaenergiaratkaisuja. Terveyskeskuksen suunnittelussa on huomioitu aurinkoenergiajärjestelmän asentaminen. Hankkeen tekniset ratkaisut ja rakenteet on valittu energiansäästön näkökulmasta. Purkukohteissa on pyritty tehokkaaseen materiaalien kierrätykseen.

1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan käyttötalous eli palvelutuotanto on ollut alijäämäinen vuodet 2011-2015 ja vuosi 2016 oli niukasti ylijäämäinen. Vuoden 2017 tulos ilman oli ylijäämäinen kaikkia kuntia koskevan ennakoitua paremman verotulokehityksen takia. Vuonna 2017 kirjattiin myös suuri myyntivoitto vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisestä. Vuoden 2018 tulos oli 3,2 milj. euroa alijäämäinen. Vuoden 2019 tulos on 6,6 milj. euroa alijäämäinen. Terveyskeskusrakennuksen purkamisen takia vuonna 2019 kirjattiin noin 1 milj. euron kertapoisto. Ilman kertapoistoa tulos olisi noin 5,6 milj. euroa alijäämäinen. Vuoden 2019 alijäämäkirjauksen jälkeen taseeseen jää enää 2,2 milj. euroa ylijäämää..

Vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2021-2022 taloussuunnitelma on alijäämäinen yhteensä 4,3 milj. euroa. Lähivuosina tulee kirjattavaksi kertapoisto Lizeliuskodin purkamisesta. Kertapoisto ei sisälly taloussuunnitelmaan.

Kunnanhallitus on keväällä 2020 nimennyt talouden tasapainottamistyöryhmän, jonka on määrä tehdä esitys toimenpiteistä, joilla kunnan talous saadaan tasapainoon. 2020 alkuvuodesta alkanut koronaviruksen aiheuttama poikkeustila tulee merkittävästi heikentämään kunnan taloustilanne. Verotulot vähenevät ja kustannukset nousevat.

Kunnan tuloveroprosentti on ollut 20,50 % vuodesta 2014 alkaen ja 21,00 % vuodesta 2016 alkaen. Vuoden 2020 alusta veroprosentti korotettiin 21,25 %:iin. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2019 oli 19,88 % (19,86 % vuonna 2018).

Kiky-sopimus on alentanut kuntien henkilöstömenoja, mutta vastaavasti on leikattu kuntien valtionosuuksia. Virka- ja työehtosopimusten sopimuskausi päättyi maaliskuun 2020 lopussa. Tätä toimintakertomusta tehtäessä keskusjärjestöjen sopimusneuvottelut on keskeytetty eikä tulevasta palkkaratkaisusta ole tietoa. Kuntien henkilöstön lomarahoja leikataan 30 % vielä kesällä 2019, mutta sen jälkeen ne palautuvat normaalille tasolle ja nostavat henkilöstökuluja. Henkilöstökulujen kasvu vaikuttaa kuntaan myös kuntayhtymien maksuosuuksien kautta.

Sote-uudistuksen eteneminen hidastui, kun hallitus keskeytti valmistelun viime keväänä. Uudistus on välttämätön kuntien taloudellisen kestokyvyn kannalta. Sote-kustannusten jatkuvasti kasvava osuus Mynämäen kustannuksissa on niin merkittävä, että muilla tehostamistoimenpiteillä on lähes mahdotonta kuroa eroa umpeen kuntapalveluja näivettämättä.

Lasten lukumäärän pieneneminen näkyy paitsi perusopetuksessa, myös aamu- ja iltapäivätoiminnassa ja toisen asteen koulutuksessa. Toisaalta erityisopetuksen lisääntyminen ja uudenlaiset tarpeet tuovat kustannuksia. Myös oppilashuollolliset tarpeet ovat muuttuneet ja lainmukaisten opiskeluhoollon palveluiden lisääntyminen tuo kustannuksia. Tämä kaikki lisää tarvetta palvelujen uudelleen tarkasteluun. Huolin koulu lakkautettiin itsenäisenä kouluna tammikuussa 2020.

Vuoden 2020 ja tulevien vuosien investointitarpeet ovat edelleen suuret. Uuden terveystalouden rakentaminen on käynnissä ja tulevien vuosien investointilistalla on mm. Laurin koulun peruskorjaus. Myös muu kiinteistökatu vaatii jatkuvasti korjausinvestointeja. Rahoituslaskelmassa on Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluku, jolla seurataan tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden investointien omavaraisuuden toteutumista. Tunnusluku on ollut vuodesta 2013 alkaen useita miljoonia negatiivinen. Omavaraisuusvaatimus täyttyy, jos kertymä on viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Vuonna 2019 kunnan Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluku on -16,4 milj. euroa (edellisenä vuonna -8,7 milj. euroa).

Kunnan lainamäärä nousi merkittävästi vuonna 2019 on nyt huomattavasti yli Manner-Suomen kuntien keskiarvon. Lainamäärä tulee kasvamaan myös vuonna 2020. Omavaraisuusaste on 40,9 % (54,6 % edellisenä vuonna). Omavaraisuusaste olisi vielä huonompi ilman vesihuoltolaitoksen myyntivoiton vaikutusta omaan pääomaan. Omavaraisuusasteen kriisikuntaraja-arvo on 50 %. Koronaviruksen takia pankit ovat jo ilmoittaneet mahdollisista vaikeuksista lainamarkkinoilla (mm. kuntatodistusohjelma).

1.6 Kunnan henkilöstö

Kunnan vakituisten henkilöstön määrä 31.12.2019 oli 240. Vakituisten määrä oli sama vastaavaan aikaan edellisenä vuonna. Koko henkilöstön määrä 31.12.2019 oli 310. Edellisenä vuonna koko henkilöstön määrä oli 319. Lukujen vertailuun vaikuttaa se, että kyseessä on yhden päivän poikkileikkaustilanne.

Henkilöstökulut yhteensä olivat 13.169.657 euroa, joka on 237.645 euroa (1,8 %) enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Palkkoja ja palkkioita maksettiin 10.326.755 euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen oli 245.274 euroa (2,4 %). Vuoden 2019 alusta jaettiin kaikilla sopimusaloilla noin 1 %:n paikallinen järjestelyerä. Huhtikuun alusta maksettiin kaikilla sopimusaloilla noin 1 %:n järjestelyerä. Kiky-sopimukseen liittyen kuntasektorin lomarahoja leikattiin 30 %. Lomarahaleikkaus päättyi vuonna 2019.

Kiky-sopimukseen sisältyi myös työnantajan sivukulujen alennus. Vuonna 2019 muut sivukulut kuin eläkekulut alenivat yhteensä 53.705 euroa (16,1 %). Eläkekulut nousivat 46.076 euroa vuonna 2019. Henkilöstösivukulut yhteensä olivat samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ja tunnusluvut esitetään erikseen käsiteltävässä henkilöstötilinpäätöksessä.

1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Sote- ja aluehallintouudistuksen valmistelu keskeytettiin keväällä 2019 ja uuden hallituksen linjausten mukainen valmistelutyö etenee hitaasti. Sote-kustannusten jatkuvan kasvun ja väestön ikärakenteen vuoksi järjestelmä kaipaa pikaista uudistamista. Sote-uudistuksen toteutumisen aikataulu on vielä epävarma ja lisää painetta kunnan talouden tasapainon säilyttämiseen. Alkuvuodesta 2020 puhjennut korona-virus pandemia nostaa sote-kustannuksia merkittävästi.

Toimitilojen kunto ja jatkuvat sisäilmaongelmat muodostavat merkittävän taloudellisen ja toiminnallisen riskin edelleen. Rakennusten korjausvelka on mittava, mikäli kaikki toimitilat on tarkoitus pitää toimintakuntoisina. Peruskorjaussuunnitelmaa valmistellaan Laurin kouluun sekä Vaahteramäen päiväkotiin. Näiden hankkeiden yhteinen korjauskustannusarvio on noin 10 miljoonaa euroa. Seuraavien 10 vuoden aikana peruskorjaustarve on lukion rakennuksella sekä Pyhän koululla. Yhteensä peruskorjauskustannukset seuraavan kymmenen vuoden aikana voivat olla noin 15 miljoonan euron luokkaa. Purettavista rakennuksista tulee purkukuluja ja mahdollisesti taseessa olevan jäännösarvon alakirjauksia.

Viime aikojen muuttoliike tukee kaupungistumista ja kilpailu uusista asukkaista maaseutukuntiin on kova. Asukasmäärän kasvattaminen olisi tärkeää kustannustehokkaan ja laadukkaan palvelurakenteen säilyttämiseksi ja verotulojen turvaamiseksi. Syntyvyys laskee ja väestö ikääntyy koko maassa. Lasten ja nuorten osuus vähenee ja iäkkäiden osuus kasvaa. Ikärakenteen muutos edellyttää palvelurakenteen mukauttamista kysyntää vastaavalla tavalla. Työikäisten määrän väheneminen näkyy myös verotuloissa. Työllisyystilanne on parantunut, mutta työllistämisen tukitoimiin vaikeimmin työllistettävien osalta tulee edelleen kiinnittää huomiota yhteistyössä Perusturvakuntayhtymä Akselin kanssa. Vapaita tontteja kunnassa on riittävästi, mutta uusia kerros- ja rivitaloasuntoja kaivattaisiin.

Tietosuojaan kiristyneen lainsäädännön ja toisaalta kunnan toiminnan avoimuuden yhteensovittaminen vaatii uudenlaista osaamista koko henkilökunnalta. Myös some-viestinnän lisääntyminen asettaa haasteita oikean tiedon ja mielipidekirjoittelun tai epäasiallisen käyttäytymisen erottamiseksi verkossa.

Ammattitaitoisen ja sitoutuneen henkilökunnan saatavuus on kasvava ja tiedostettava toiminnallinen riski. Henkilökunnan vaihtuvuus ja hankaluus saada sijaisia kuormittavat koko henkilökuntaa.

Sivistystoimen puolella uusi opetussuunnitelma (2016 -) toi uusia velvoitteita ja lisää jatkossa kustannuksia perusopetuksen puolelle, sillä tieto- ja viestintätekniikan käyttöön opetuksessa on panostettava nykyistä enemmän. Lisäksi vähenevä perusopetuksen oppilasmäärä pienentää valtionosuuksia. Toisaalta tukea tarvitsevien lasten ja oppilaiden määrän lisääntyminen aiheuttaa lisää kustannuksia.

Hallituksen tavoitteisiin kuuluu oppivelvollisuuden laajentaminen 18 ikävuoteen. Asian valmistelu on vielä kesken, mutta tämän hetkisen tiedon mukaan laajennettu oppivelvollisuuslaki astuisi voimaan vuonna 2021. Perustuslain mukaan oppivelvollisuutta laajennettaessa laajenee myös velvollisuus antaa maksutonta opetusta. Maksuttomuudesta tullaan säättämään laissa erikseen, eikä se olisi sidottu oppivelvollisuuden keston, vaan olisi tätä laajempi. Opetuksen ohella olisi siten myös välttämättömien opetusvälineiden oltava opiskelijalle maksuttomia. Opetuksen maksuttomuus tarkoittaisi myös tarpeellisia koulukuljetuksia ja riittävää ravintoa.

Talouden osalta sote-kustannukset ovat merkittävä kunnan käyttömenoihin vaikuttava epävarmuustekijä. Ptty Akselin menot ovat ylittyneet hyväksytystä talousarviosta jatkuvasti ja erikoissairaanhoidon menot kasvavat ellei rakenteellisia uudistuksia löydetä. Kustannusten kasvuun vaikuttavat olennaisesti väestörakenne ja hoidon tarpeen lisääntyminen sekä lainsäädännöllä laajennetut tehtävät ja subjektiiviset oikeudet.

Edelleen kunnan kantokykyyn nähden korkea investointitaso lisää kunnan velkamäärää. Kunnan lainoista noin 80 % on vaihtuvakorkoisia. Korkotason mahdollinen nousu nostaa kunnan rahoituskuluja huomattavasti. Viime vuosina kunta on käyttänyt jatkuvasti lyhytaikaista luottoa, jonka korko on miinuksella. Korkomenoja tarkasteltaessa on huomioitava, että miinuskorko kirjataan korkomenojen vähennykseksi.

Alkuvuodesta 2020 levinneen Koronaviruksen mukanaan tuoman poikkeustilan vaikutukset talouteen näkyvät koko yhteiskunnassa vielä tulevinakin vuonna. Verotulot tulevat vähenemään merkittävästi, koska yritysten toimintaan tulee pitkävaikutteisia muutoksia ja lomautusten sekä irtisanomisten myötä työttömyys lisääntyy. Sote-kustannukset tulevat kasvamaan pandemian aikana sekä tilanteen normalisoiduttua, kun siirrettyjä ei-kiireellisiä leikkauksia ja muuta hoitoa ryhdytään purkamaan. Ennakoitavissa on myös lastensuojelun ongelmien lisääntyminen sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden tarpeen lisääntyminen.

1.8 Ympäristötekijät

Mynämäen kunta osallistui Valonian toimintaan eri projektien ja hankkeiden kautta. Vuonna 2019 osallistuttiin Valonian jätevesineuvonta- ja koulutuspalveluun sekä Valonian ohjelmakauden 2015–2020 suunnittelutyöhön. Tavoitteena on toteuttaa kuntarajat ylittävää yhteistyötä sekä vahvistaa Varsinais-Suomen edelläkävijyyttä kestävä kehityksen toteutumisessa.

Vuoden 2019 alusta lähtien Mynämäen kunta on tuottanut yhteistoimintasopimuksen perusteella ympäristöpalvelut Maskun Nousiaisien ja Ruskon kunnalle. Ympäristönsuojeluviranomaisena toimii aikaisempien vuosien tapaan tekninen lautakunta.

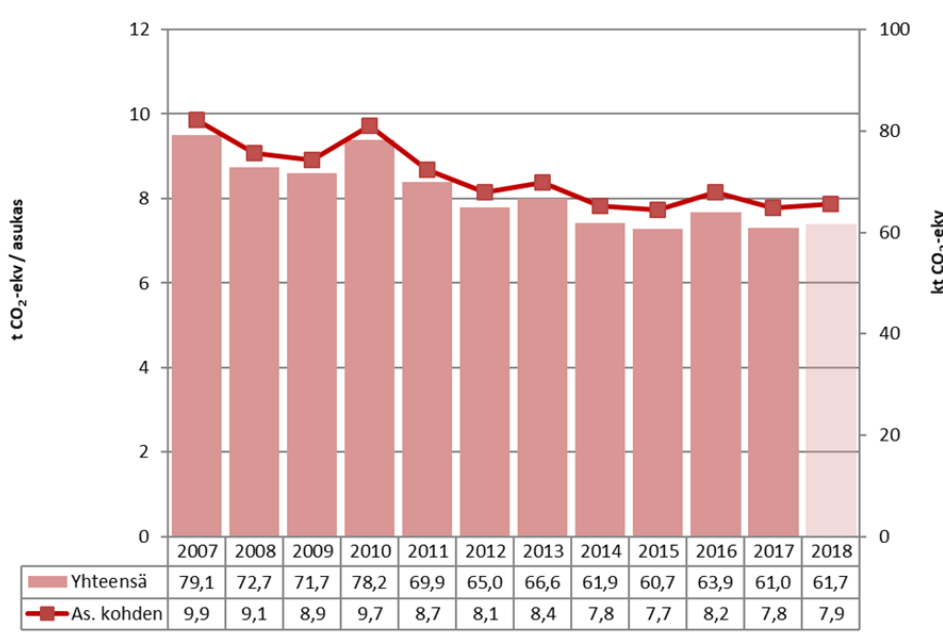
Ympäristölupapäätöksiä tehtiin vuoden 2019 aikana kaksi kappaletta. Meluilmoituksia ei käsitelty yhtään kappaletta. Vesihuoltolain mukaista päätöstä lisäaikahakemuksiin jätevesiviemäriin liittamisestä tehtiin yksitoista.

Hallinto-oikeuteen valmisteltiin lautakunnan lausuntoja kaksi. ELY-keskukselle ja aluehallintovirastolle tehtiin 5 lausuntoa. Tarkastuksia tehtiin 62. Tarkastuksia tehtiin osana ympäristölupien käsittelyä, jätevesiasioissa, erilaisten valitusten takia ja roskaantumisasioissa.

Keväällä 2019 toteutettiin teknisen lautakunnan ympäristökatselmus, jossa kiinnitettiin huomiota pihojen siisteyteen, rakennusten kuntoon ja yleisten alueiden siisteyteen.

Kunta on ollut ns. HINKU-kunta vuodesta 2008 lähtien ja ilmastoystävällisyys pyritään ottamaan huomioon kaikessa toiminnassa. Pienikiinteistöyhdistyksen kanssa yhteistyössä järjestettiin Aurinkosähköä kohtiin -ilta 26.3.2019 sekä energiakävely 14.5.2019.

Mynämäen kunnan CO₂ päästöjen kehitys 2007–2018. Vuoden 2018 päästöjen kasvu syntyy pääosin tieliikenteen kasvusta.

1.9 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta. Sisäisen valvonnan ohje on hyväksytty kunnanhallituksessa 7.11.2011 § 315. Kunnanviraston johtoryhmä on laatinut tietojärjestelmien käytösäännöt ja ne tulivat voimaan 1.1.2010.

Kuntalain sopimuksia ja sopimushallintaa koskevien säännösten tarkoitus on varmistaa kunnan taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen kunnan solmimissa sopimuksissa. Kunnan johdolla ja päätöksentekijöillä tulee olla nykyistä paremmat tiedot sopimusten toimivuudesta ja niiden riskeistä. Järjestämisvastuu edellyttää sopimusten aktiivista valvontaa ja mahdollisiin puutteisiin reagoimista. Kunnanhallitus hyväksyi 21.11.2016 § 294 ohjeen sopimusjohtamisen ja sopimushallinnan järjestämisestä. Sopimusta täydennettiin 10.9. 2018 § 193 tilaajavastuulain edellyttämien toimintaohjeiden osalta.

Hallintosääntö päivitettiin keväällä 2017 ja se tuli voimaan 1.6.2017. Hallintosääntöä tullaan päivittämään joiltakin osin mm. tiedonhallintalain edellyttämällä muutoksilla.

Hankintaohje uusittiin viimeksi 11.6.2018 § 135.

EU:n yleinen tietosuojasetus (GDPR) on sovellettu kansallisesti 25.5.2018 lähtien. Syksyllä 2017 ja keväällä 2018 henkilökunnalle järjestettiin koulutusta ja laadittiin GDPR:n edellyttämät tietosuojaselosteet ja muut asiakirjat. Kunnanhallitus päätti 7.5.2018 § 108 asetuksen edellyttämistä toimenpiteistä (mm. lautakunnat määriteltiin rekisterinpitäjiksi). Asetuksen edellyttämät tietosuojavastaavan tehtävät ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Vuonna 2019 kunnassa sattui yksi tietosuojarikkomus (kunnan verkkosivuilla oli henkilötieto). Vuoden aikana ei tullut yhtään pyyntöä rekisteröidyiltä omien tietojensa tarkastamista varten.

Kunnanhallituksen 21.11.2016 § 294 hyväksymässä ohjeessa sopimusjohtamisen ja sopimushallinnan järjestämisestä on kirjattu, että ”Sopimuksiin tulee tarvittaessa ottaa kirjaukset EU:n yleisen tietosuojasetuksen (14.4.2016) henkilötietojen käsittelyä koskevista säännöksistä.”

Teknistä tietoturvaa on toteutettu palomurein ja verkon segmentoinnilla, sekä työasemakohtaisilla virustorjuntaratkaisilla. Lisäksi henkilökuntaa on ohjeistettu Intrasta löytyvillä tietojärjestelmien käytösäännöillä. Kunnanhallitus hyväksyi päivitettyt säännöt 8.10.2018 § 217 ja yhteistyötoimikunta 9.11.2018 § 20. Kunnanhallitus hyväksyi sosiaalisen median käytösäännöt 27.8.2018 § 181.

Kunnan omaisuus ja toiminta on vakuutettu If Vahinkovakuutusyhtiössä. Vakuutukset ovat ajantasaiset ja kattavat. Vakuutusturva käydään kunnan ja vakuutusyhtiön kanssa vuosittain läpi ja tehdään tarvittavat tarkistukset ja täsmennykset on tehty kunnan ja vakuutusyhtiön välisessä neuvottelussa.

Poissaolojen ilmoituskäytäntö ja palkattomien virkavapauksien/työlomien myöntämisessä noudatettavat periaatteet on päivitetty/KH 7.12.2015. Johtoryhmä on keskustellut säännöllisin väliajoin työterveyshuollon edustajien kanssa sairauspoissaoloista ja varhaisesta puuttumisesta. Poissaolojen kehittymistä ja syitä seurataan ja ongelmiin pyritään puuttumaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kunnassa on käytössä varhaisen puuttumisen malli. Toimitilojen sisäilmaongelmat jatkuvat, tutkimuksia tehdään jatkuvasti ja sisäilmatyöryhmän työskentelyä tehostetaan.

Henkilökuntaa on ohjeistettu korruption ja lahjonnan torjunnassa Kuntaliiton yleiskirjeen 17/2017 (21.6.2017) mukaisella ohjeella vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjonnasta. Ohje löytyy kunnan Intranetistä.

Kunnan varautumista häiriötilanteisiin pidetään yllä tarkistamalla valmisuunnitelmia ja osallistumalla harjoitus- ja koulutustilaisuuksiin. Henkilöstövaraukset päivitetään henkilöstövaihdojen yhteydessä. Varautumisasioita valmistellaan tiiviissä yhteistyössä Perusturvakuntayhtymä Akselin ja sen jäsenkuntien kanssa sekä seurakunnan ja paikallisten järjestöjen kanssa. Erityisesti tiedottamiseen ja eri toimijoiden väliseen tiedonkulkuun tulee jatkuvasti kiinnittää huomiota.

Varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan kehittämistoimenpiteiden työvälineenä johtoryhmä käyttää Kuntaliiton JATKE -pikatestiä ja KUJA-toimintamallia. Testit käydään läpi vuosittain.

Kunta on mukana Turun seudun hankintarenkaassa ja valtakunnallisessa Hansel Oy:ssä (KL Kuntahankinnat Oy on yhdistynyt Hansel Oy:öön). Tällä hetkellä Hansel Oy:n kilpailuttamana hankitaan mm. puhelinoperaattoripalvelut. Hankintavaltuudet on määritelty kunnanhallituksen ja lautakuntien delegointipäätöksillä.

Osastopäälliköt ovat toimittaneet kunnanjohtajalle sisäisen valvonnan ohjeen mukaisen kirjallisen raportin toimialueensa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja toteuttamisesta vuodelta 2019. Raportit sisältävät selvitykset viranhaltijapäätöksistä ja niiden täytäntöönpanosta, varastojen ja käteiskassojen tarkastamisesta, liukuvan työajan seurannasta, kehityskeskusteluista, hankintojen suorittamisesta, saatavien perinnästä, sopimusten seurannasta sekä tilastoinnin seurannasta ym. Hallintojohtaja suorittaa sisäisen valvonnan ohjeen 5.3. kohdan mukaisen tarkastuksen palkanmaksun oikeellisuudesta maaliskuun loppuun mennessä ja toimittaa raportin tarkastushavainnoista kunnanjohtajalle.

Kunnanviraston johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti viikoittain ja kokouksissa käydään lävitse ajankohtaisia ongelmatilanteita ja ohjeistusta tarkistetaan ja täsmennetään tarvittaessa. Erinäisiin henkilöstöä koskeviin ohjeistuksiin on kiinnitetty erityistä huomiota vuoden aikana

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016) tuli voimaan 25.5.2018. Tietosuoja-asetuksen rinnalla sovelletaan 1.1.2019 voimaan tullutta kansallista tietosuojalakia.

Tietosuojalainsäädännön uudistuksella pyritään antamaan ihmisille enemmän oikeuksia omien tietojensa hallintaan. Merkittävimpiä muutoksia olivat rekisterinpitäjän velvollisuus osoittaa eri tavoin toimivansa asetuksen mukaan (osoitusvelvollisuus) ja toiminta sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatteita noudattaen. Lisäksi tietosuoja-asetuksen lähtökohtana on riskipohjainen lähestymistapa, jonka mukaan henkilötietojen käsittelyyn liittyvät riskit rekisteröidyn oikeuksille ja vapauksille on arvioitava etukäteen ennen käsittelyn aloittamista.

Vuoden 2019 aikana järjestettiin henkilökunnalle kertauskursseja tietosuojasta. Myös luottamushenkilöille järjestettiin koulutus tietosuojasta.

Mynämäen kunta ostaa tietosuoja-asetuksen edellyttämät tietosuojavastaavan tehtävät ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Tietosuojavastaavan tehtävänä on seurata organisaation tietojenkäsittelyyn liittyviä toimintatapoja ja huolehtia, että ne vastaavat asetuksessa tai muualla erityislainsäädännössä säädettyä. Hän myös ohjaa ja auttaa organisaatiota tietosuojaperiaatteiden ja -vaatimusten toteuttamisessa. Lisäksi tietosuojavastaava toimii kontaktipisteenä sekä valvontaviranomaiseen että rekisteröityihin.

Rekisteröidyillä on oikeus saada tieto, missä rekistereissä on heidän tietojensa. Mynämäen kunnan rekistereihin rekisteröidyiltä ei ole tullut tietopyyntöjä vuonna 2019.

Mynämäen kunnan tietojärjestelmissä ei ole tapahtunut tietosuojaloukkauksia vuonna 2019.

Talouden seuranta

Kunnanhallitus ja lautakunnat seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain talousarvion toteutumisraporttien avulla. Kaksi kertaa vuodessa, huhtikuun ja elokuun toteuman perusteella, kootaan kattavampi raportti talouden ja toiminnan toteutumisesta. Viranhaltijat seuraavat talouden kehittymistä Tane-järjestelmän välityksellä. Suurin ongelma talouden seurannan osalta on Perusturvakuntayhtymä Akseli, jonka tietoja ei saada riittävän ajoissa. Talousarvio on ylittynyt joka vuosi ja tiedot kuntaan on saatu vasta loppuvuodesta. Kunta on jatkuvasti kehottanut kuntayhtymää tehostamaan talouden kuntakohtaista raportointia

Kunnanhallituksen otto-oikeus

Kunnanhallitus seuraa lautakuntien työskentelyä esityslistojen ja pöytäkirjojen välityksellä. Lisäksi kunnanhallitus on nimennyt edustajan ja varaedustajan lautakuntien kokouksiin.

Vuonna 2019 kunnanhallitus ei käyttänyt otto-oikeutta. Kunnanjohtaja teki päätöksen otto-oikeuden käyttämisestä ja kunnanhallitus käsitteli asian tammikuussa 2020.

Viranhaltijapäätökset:

Vuoden aikana viranhaltijapäätöksiä Dynasty-asianhallintajärjestelmässä tehtiin yhteensä 238, joista kunnanjohtajan päätöksiä oli 10 ja osastopäällikköjen päätöksiä:

hallintojohtaja	98 kpl
kasvatus- ja sivistysjohtaja	44 kpl
tekninen johtaja	44 kpl

Toimielinten alaisten viranhaltijoiden päätökset saatetaan toimielinten kokoukseen tiedoksi ja mahdollista otto-oikeuden käyttämistä varten. Kesästä 2018 alkaen viranhaltijapäätökset on julkaistu myös internetissä ei-julkisia tietoja lukuun ottamatta.

Kunnanjohtaja seuraa päätöksentekoa (Dynasty) otosluonteisesti. Osastopäälliköt informoivat kunnanjohtajaa etukäteen tärkeimmistä ottokelpoisista päätöksistään sähköpostilla. Osastopäälliköt seuraavat omien alaistensa viranhaltijapäätöksiä.

Vuosilomia, sairauslomia ym. koskevat KVTES:n mukaiset henkilöstöpäätökset tehdään WebTallennus-ohjelmassa.

Osastopäälliköiden toimittamissa raporteissa ei ole erityistä huomautettavaa päätöksistä eikä niiden toimeenpanosta. Otto-oikeutta viranhaltijoiden päätöksiin ei vuoden aikana ole käytetty.

Varaston ja käteiskassojen tarkastukset:

Kunnanhallitus vahvisti 5.10.2015 § 11 käteiskassojen enimmäismäärät. Hallintojohtaja päätti 1.10.2015 § 11 käteiskassojen pohjakassojen määrät. MKTO:n ruokalan käteiskassa lopetettiin tammikuussa 2019.

Kunnanhallitus nimesi 30.10.2017 § 287 kaksi luottamushenkilöä sisäisen valvonnan ohjeen tarkoittamiksi tarkastajiksi.

Käteiskassat ja varastot on tarkastettu asianmukaisesti, eikä tarkastuksissa ole todettu epäselvyyksiä.

Liukuvan työajan seuranta:

Työajan seuranta toteutetaan Esmikko-kulunvalvonta- ja työajanseuranta järjestelmällä. Järjestelmä on yhteinen koko Ptky Akselin alueella.

Työaika on pystytty tasaamaan liukuman puitteissa muutamia esimiesasemassa olevia sekä taloushallintoyksikön työntekijöitä lukuun ottamatta. Taloushallintoyksikössä työ on ajoittain kausiluonteista (esim. tilinpäätös), jolloin ylitöitä kertyy.

Kehityskeskustelut:

Kehityskeskustelut on pääsääntöisesti käyty alkuvuoden aikana.

Muuta huomioitavaa:

Sisäistä tiedottamista ja tiedonkulkua kehitetään jatkuvasti. Intranetiä käytetään aktiivisesti tiedottamisessa. Osastopäälliköt vastaavat kaikille yhteisestä tiedottamisesta osastollaan.

1.10 Vuoden 2019 toiminnan arviointi

Kuntastrategia on vuoden 2019 aikana toteutunut seuraavasti. *Väliotsikot* ovat kuntastrategiassa kirjattuja painopistealueita ja niihin liittyviä strategisia pitkän aikavälin tavoitteita:

ELINVOIMAN VAHVISTAMINEN

Asukasmäärä kasvaa

Työpaikkojen määrä lisääntyy

Positiivisesta rakennemuutoksesta huolimatta Varsinais-Suomen kuntien väestömäärä ei kasvanut. Myöskään Mynämäen asukasluvun kasvutavoitetta ei saavutettu. Asukasluku vuoden lopussa oli 7661, mikä on 104 (1,3 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lapsia syntyi 49 ja asukkaita kuoli 92, joten luonnollinen väestönkasvu oli negatiivinen. Asukasmäärän vähentyminen ja syntyvyyden lasku koetteli useita kuntia.

Maapoliittisen ohjelman valmistelua jatkettiin ja sen on määrä olla valmis kevään 2020 aikana.

Roukkulin yritysalueen laajennuksen asemakaava hyväksyttiin. Uudessa kaava-alueessa on 9 yritystonttia (TY) ja rakennusoikeutta yhteensä 23.730 m². Mietoissa Laiskankareen yritysalueen asemakaavan muutos on valmistelussa, samoin entisen kunnantalon tonttia/kortteli 1201 koskeva asemakaavan muutos. Asuinalueiden asemakaavoista oli vireillä Hiittionpellon asemakaava sekä Ruotsinpellon asemakaavan muutos.

Tonttireservi kunnassa on hyvä. Valmiita asemakaavoitettuja asuintontteja on 163 eri puolilla kuntaa ja yritystontteja on sekä Roukkulin että Laikankareen yritysalueilla. Kunnan omistamien tonttien lisäksi yksityiset maanomistajat omistavat lukuisia asuintontteja asemakaava-alueilla.

Mynämäen kunta oli mukana Varsinais-Suomen ja Etelä-Savon maakuntien selvitys- ja kokeiluhankkeessa, joka toteutettiin yhteistyössä pilottialueen kuntien kanssa 2018-2019 välisenä aikana. Hankkeen rahoitti ympäristöministeriö. Varsinais-Suomessa tarkasteltiin pilottikuntien Mynämäen ja Auran keskuksittain rakennettua ympäristöä, sen toiminnallisuutta ja ominaispiirteitä, sekä niihin liitettäviä arvoja. Samalla etsittiin välineitä elinvoimaisuuden edistämiseen ja uusiutumiseen kestäväällä tavalla. Hankkeen loppuraportti julkaistiin elokuussa 2019.

Kunta osallistui alkuvuonna Rakenna & Sisusta -messuille Turussa yhdessä Mietoisten Säästöpankin ja kyläyhdistysten kanssa. Facebook-markkinointia on tehostettu, lehti-ilmoituksia uusittu ja teetetty uusi esittelyvideo.

Maantien 1930 (Asemantie) parantamiseen liittyvää jalankulku- ja pyöräilyväylän välille maantie 12391 (Kurinantie) - Asemanseutu rakentaminen kilpailutettiin vuoden 2019 lopulla. Hanke valmistuu kesäkuussa 2020.

Maantien 1930 (Asemantie) parantaminen rakentamalla jalankulku- ja pyöräilyväylä välille maantie 12391 (Kurinantie) - Ruutilankylä, Mynämäki. Tiesuunnitelma jätettiin Väyläviraston hyväksymiskäsittelyyn syksyllä 2019.

Kunta maksaa noin 93.000 euroa vuodessa linjasta 118 Mynämäki–Turku joukkoliikenteen turvaamiseksi.

Elinvoimapäällikön määräaikainen työsuhde päättyi vuoden lopussa. Elinvoimapäällikkö vastasi yritysyhteistyöstä ja kuntamarkkinoinnista elinvoimaohjelman ja elinkeinotyöryhmän tavoitteiden mukaisesti. Elinkeinotyöryhmä kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy jatkoi kehitystyötä yhtiön toiminnan uudistamiseksi.

Vuoden 1. neljänneksellä kunnassa oli toiminnassa 642 yritystä (SeutuNet). Koko vuoden osalta aloitteita ja lopettaneita yrityksiä sekä työpaikkoja koskevia tilastotietoja ei vielä ole saatavissa. Vuoden 2018 tilaston perusteella Mynämäessä oli 95 toimipaikkaa/1000 asukasta, mikä on Turun seutukunnan kunnista toiseksi korkein suhdeluku (keskiarvo oli 67 toimipaikkaa/1000 asukasta). Turku Science Parkin palveluiden piirissä oli 71 henkilöä Mynämäestä.

TOIMIVAT PALVELUT***Palvelumme ovat tehokkaasti järjestettyjä ja uudistuvia******Sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluja on saatavilla Mynämäessä sote- ja maakuntauudistuksen jälkeenkin******Henkilökuntamme on ammattitaitoista ja motivoitunutta***

Toimipaikkojen erikoistuminen koulujen osalta ei ole vielä edennyt. Luontopäiväkotit jatkaa edelleen toimintaansa. Varsinkin päiväkotien sisäilmaongelmat olivat haasteena vuoden aikana. Asemanseudun uusi yksityinen päiväkotit aloitti toimintansa loppukesästä 2019. Tämä toi väljyyttä myös kunnan oman päiväkotitoiminnan järjestämiseen. Aamu- ja iltapäivätoiminta henkilöstöineen siirrettiin liikunta- ja nuorisotoimista perusopetuksen alaisuuteen.

Vuoden 2019 aikana kasvatus- ja sivistystoimella oli useita sekä omia, että muiden toimijoiden kanssa yhteisiä kehittämishankkeita. Yksi suurimmista yhteishankkeista oli Raision isännöimä Paras Koulu-hanke. Hanke oli osaltaan tiivistämässä perusopetuksen, esiopetuksen, varhaiskasvatuksen yhteistyötä. Paras koulu-hankkeeseen osallistettiin yhteistyöhön myös Ptky Akselia opiskeluhoollon palvelujen kautta. Vuoden 2019 alusta Mynämäen kunta järjestää ja myy ympäristönsuojelun palvelut myös Maskun, Nousiainen ja Ruskon kunnalle. Yhteistoiminta käynnistyi ongelmitta.

Kunta keskeytti Kuivelakodin laajennussuunnitelmat ja osti Kiinteistöasakeyhtiö Häävuorentie 5:n. Kiinteistöyhtiö omistaa 42-paikkaisen palveluasumisyksikön ja tämä edesauttaa ikäihmisten palvelurakenteen uudistamista. Uuden terveyskeskuksen suunnittelu eteni ja rakentaminen on käynnissä. Terveyskeskuksen saneerattu neuvolasiipi valmistui loppuvuodesta.

Sähköisten palvelujen käytön lisäämistä valmistellaan koko ajan, koska digitalisaation lisääntyessä työvoimaa voidaan resursoida ja kohdentaa uudella tavalla.

Henkilöstön hyvinvointisuunnitelma on hyväksytty 27.8.2018. TYKY-toiminnalla tuetaan henkilökunnan omaehtoista liikkumista ja harrastustoimintaa työkyvyn ylläpitämiseksi. Henkilökunnalla oli mahdollisuus käydä kerran viikossa Mynämäen uimahallissa ja käytössä oli Smartum liikunta- ja kulttuurisetelit.

HYVINVOIVAT JA OSALLISTUVAT KUNTALAISET***Ennaltaehkäisevä työ tukee kuntalaisten hyvinvointia ja arjessa selviytymistä******Meidän Mynämäki: Kuntalaiset kokevat kunnan omakseen ja ovat aktiivisia toimijoita******Hyödynnämme Mynämäen monipuolista luontoa***

Ptky Akselin ja sen jäsenkuntien yhdessä laatima Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman 2019-2021 valmistui loppuvuodesta ja on kuntien ja Akselin hyväksyttävänä alkuvuodesta. Kunnan hyvinvointia ja terveyttä edistävän työryhmän toiminta aktivoitui vuoden aikana. Kunnan hyte-toiminnan vastuhenkilö oli syksyyn saakka kasvatus- ja sivistysjohtaja, jonka jälkeen tehtävä siirtyi liikunta- ja nuorisopalveluvastuulle.

Kuntalaisille on tarjolla lukematon määrä erilaista liikunta- ja harrastustoimintaa kunnan sekä järjestöjen järjestämänä. Neljä kertaa vuodessa julkaistavasta Liiku-esitteestä löytyvät ajantasaiset tiedot toiminnasta. Lisäksi kunnan verkkosivuilla on tapahtumakalenteri, jossa näkyvät kaikki tapahtumat, jotka sinne ilmoitetaan. Kasvatus- ja sivistystoimessa päivitettiin ja uudistettiin Mynämäen järjestökartta syksyllä 2019. Järjestökartta toimitettiin myös Ptky Akselin käyttöön.

Lapsineuvosto kokoontui vuoden aikana 2 kertaa, nuorten vaikuttajaryhmä 6 kertaa, vanhusneuvosto 5 kertaa, vammaisneuvosto 5 kertaa ja kylien neuvottelukunta 4 kertaa. Vaikuttajatoimielimet käsittelevät oman viiteriöhmänsä kannalta merkityksellisiä asioita. Kylien neuvottelukunta koordinoi kyläyhdistysten ym. yhteistyötä.

HINKU-teeman merkeissä oli useita tapahtumia kuntalaisille: Aurinkosähköä kotiin -ilta 26.3.2019 sekä energiakävely 14.5.2019.

Muita kuntalaisille suunnattuja tiedotustilaisuuksia järjestettiin mm. 10.10.2019 kasvatus- ja sivistyslautakunnan järjestämä kuulemistilaisuus kouluverkosta Laurin koululla. 26.2.2019 järjestettiin tiedotustilaisuus Huolin koulun väistötilan tutkimuksista.

Kasvatus- ja sivistystoimen palveluja arvioidaan säännöllisesti. Tulokset viedään lautakunnalle tiedoksi.

Mynämäen Vesihuolto Oy:ssä on käytössä tekstiviestipalvelu kuluttajille.

Facebookin käyttöä tiedotuskanavana lisättiin ja kuntalaisille tarkoitettua tapahtumakalenteria kehitettiin.

TASAPAINOINEN TALOUS

Kustannustehokas toiminta

Velkaantumisen hallinta/Lainamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon, veroprocentit eivät ylitä Varsinais-Suomen maakunnan kuntien keskiarvoja

Kunnan lainamäärä kasvoi huomattavasti vuonna 2019 ja on yli valtakunnan keskiarvon. Kunnan veroprocentit ovat yli Varsinais-Suomen kuntien keskiarvon. Tuloveroprocentti korotettiin 21,25 %:iin (korotus 0,25 %-yksikköä) vuodelle 2020.

Kiinteistöissä tehtiin edelleen kartoituksia sisäilmaongelmahavaintojen selvittämiseksi. Huolin koulu siirrettiin elokuusta 2019 Laurin kouluun "kouluksi koulun sisälle" väistötiloissa ilmenneiden sisäilmaongelmien vuoksi.

1.11 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.11.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 614	4 109
Toimintakulut	-50 812	-48 558
Toimintakate	-46 199	-44 449
Verotulot	27 022	27 296
Valtionosuudet	15 107	15 391
Rahoitustuotot ja -kulut	-59	-32
Korkotuotot	10	11
Muut rahoitustuotot	20	20
Korkokulut	-84	-59
Muut rahoituskulut	-5	-4
Vuosikate	-4128	-1794
Poistot ja arvonalentumiset	-2 480	-1 452
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-6608	-3246
Tilinpäätössiirrot	4	28
Tilikauden voitto/tappio	-6 605	-3 218
Tuloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	9,1 %	8,5 %
Vuosikate/Poistot, %	-166,5 %	-123,6 %
Vuosikate, €/asukas	-538,89	-231,07
Asukasmäärä	7 661	7 765

1.11.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-4 128	-1 794
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-123	-142
	-4 251	-1 936
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 544	-2 456
Rahoitusosuudet investointeihin		46
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	212	146
	-7 333	-2 264
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 584	-4 200
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 960	-1 560
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000	1 000
	10 040	3 440
Oman pääoman muutokset		-3
Muut maksuvalmiuden muutokset	28	1 040
Rahoituksen rahavirta	10 067	4 477
Rahavarojen muutos	-1 516	277
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 287	3 805
Rahavarat 1.1.	3 805	3 528
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, €	-16 369 766	-8 662 946
Investointien tulorahoitus, %	-54,7 %	-74,5 %
Laskennallinen lainanhoitokate	-1,1	-0,7
Kassan riittävyys, pv	13,8	26,4
Asukasmäärä	7 661	7 765

1.12 Rahoitusasema ja sen muutokset

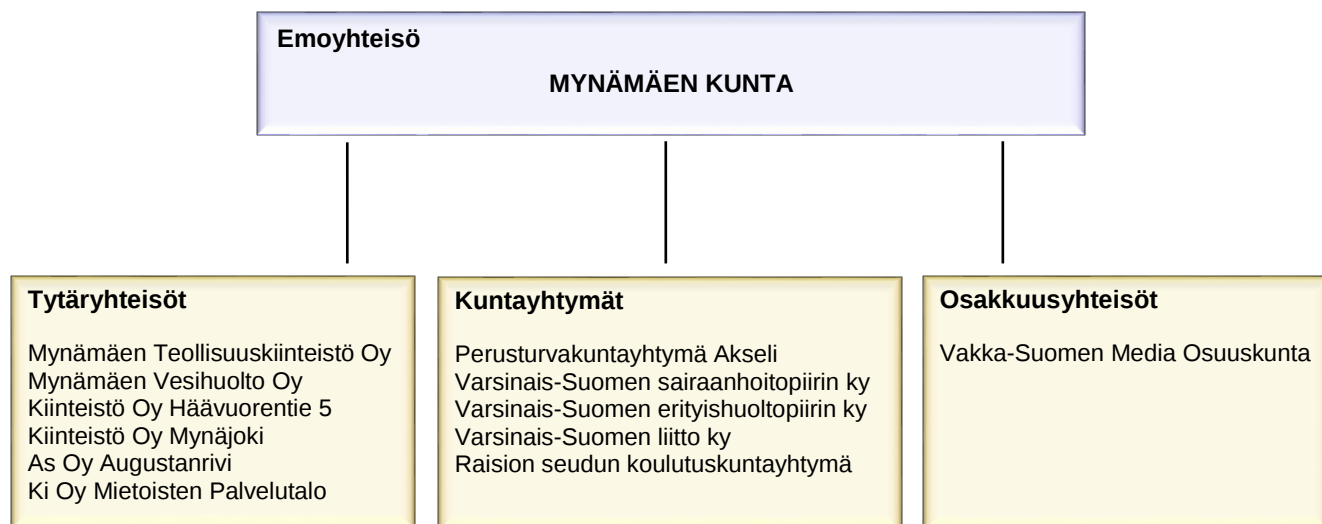
VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	56 939	51 963	A OMA PÄÄOMA	24 572	31 177
I Aineettomat hyödykkeet	37	71	I Peruspääoma	22 374	22 374
1. Aineettomat oikeudet	37	71	II Arvonkorotusraho		
2. Tietokoneohjelmistot			III Muut omat rahastot	2	3
3. Muut pitkävaikuttiset menot			IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	8 801	12 019
4. Ennakkomaksut			V Tilikauden yli-/alijäämä	-6 605	-3 218
II Aineelliset hyödykkeet	27 877	27 379	B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	504	508
1. Maa- ja vesialueet	3 396	3 485	1. Poistoero	435	439
2. Rakennukset	16 337	17 850	2. Vapaaehtoiset varaukset	69	69
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 841	5 647	C PAKOLLISET VARAUKSET		
4. Koneet ja kalusto	248	271	1. Eläkevaraukset		
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Muut pakolliset varaukset		
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	2 054	126	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 338	1 468
III Sijoitukset	29 025	24 513	1. Valtion toimeksiannot		
1. Osakkeet ja osuudet	25 926	21 415	2. Lahoitusrahastojen pääomat	1 338	1 468
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			3. Muut toimeksiantojen pääomat		
3. Muut lainasaamiset	3 040	3 040	E VIERAS PÄÄOMA	35 087	24 950
4. Muut saamiset	59	59	I Pitkäaikainen	18 953	11 426
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 340	1 467	1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Valtion toimeksiannot	3	0	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	18 953	11 426
2. Lahoitusrahastojen erityiskatteet	1 337	1 467	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
3. Muut toimeksiantojen varat			4. Lainat muilta luotonantajilta		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 222	4 672	5. Saadut ennakot		
I Vaihto-omaisuus	30	29	6. Ostovelat		
1. Aineet ja tarvikkeet	30	29	7. Liittymismaksut ja muut velat		
2. Keskeneräiset tuotteet			8. Siirtovelat		
3. Valmiit tuotteet/tavarat			II Lyhytaikainen	16 133	13 523
4. Muu vaihto-omaisuus			1. Joukkovelkakirjalainat		
5. Ennakkomaksut			2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	10 473	7 960
II Saamiset	904	838	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset	210	245	4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Myyntisaamiset			5. Saadut ennakot	215	103
2. Lainasaamiset	210	245	6. Ostovelat	2 299	3 030
3. Muut saamiset			7. Liittymismaksut ja muut velat	229	280
4. Siirtosaamiset			8. Siirtovelat	2 917	2 150
Lyhytaikaiset saamiset	694	593			
1. Myyntisaamiset	375	256			
2. Lainasaamiset	45	53			
3. Muut saamiset	130	164			
4. Siirtosaamiset	144	121			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit					
1. Osakkeet ja osuudet					
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrum.					
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 289	3 805			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	61 501	58 103	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	61 501	58 103
Taseen tunnusluvut	2019	2018			
Omavaraisuusaste, %	40,9 %	54,6 %			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	74,4 %	53,1 %			
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 196	8 801			
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	287	1 133			
Lainakanta 31.12., 1000 €	29 426	19 387			
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 841	2 497			
Lainat ja vuokravastuut	30 149	20 312			
Lainat ja vuokravastuut €/as	3 935	2 616			
Lainasaamiset, 1000 €	3 040	3 040			
Asukasmäärä	7 661	7 765			

1.13 Kokonaistulot ja -menot

TULOT 2019	€	MENOT 2019	€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	4 613 636	Toimintakulut	50 812 399
Verotulot	27 022 372	- Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	15 106 744	Korkokulut	84 216
Korkotuotot	9 934	Muut rahoituskulut	4 646
Muut rahoitustuotot	20 152	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-122 710	- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	
		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Investointimenot	7 544 362
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	211 680		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset		Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	10 000 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 960 256
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 000 000	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	58 861 808	Kokonaismenot yhteensä	60 405 879

1.14 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.14.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

1.14.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuusto hyväksyi 4.9.2017 uuden konserniohjeen, jolla luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjetta täydentämään kunnanhallitus hyväksyi 25.6.2018 Hyvä hallinto- ja johtamistapa kuntakonsernissa-ohjeen.

Kunnanhallitus seurasi konserniin kuuluvien yhtiöiden ja yhteisöjen toimintaa toimielinten esityslistojen ja pöytäkirjojen avulla ja antoi tarvittaessa toimintaohjeet kunnan edustajille konserniyhteisöjen kokouksiin. Kunnanjohtaja kokosi johtoryhmän kanssa konserni- ja yhteistyöasioista erillisen yhteenvedon kunnanhallitukselle 2 kertaa.

Perusturvakuntayhtymä Akseli järjesti kaksi kertaa vuodessa kuntien valtuutetuille tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia talousarviosta ja tilinpäätöksestä. Keväällä käytiin perussopimuksen mukaiset kuntakohtaiset neuvottelut palveluista ja taloudesta. Jäsenkuntien edustajat ja kuntayhtymän johto kokoontuivat 6 kertaa keskustelemaan kuntayhtymän talouden ja toiminnan kehittämisestä.

Erikoissairaanhoidon kuntaneuvottelut viranhaltijoille järjestettiin 2 kertaa.

1.14.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Mynämäen Vesihuolto Oy on vuoden 2017 alusta vastannut kunnan vesihuollosta. Yhtiö on kunnan kokonaan omistama osakeyhtiö. Yhtiössä on 5-jäseninen hallitus, jonka puheenjohtaja on Marko Iltanen. Toimitusjohtajan tehtäviä hoitaa kiinteistöpäällikkö Mira Rekola. Yhtiön toiminta on vakiintunut.

Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy:n 5-jäsenisen hallituksen puheenjohtaja on Aappo Kontu. Yhtiön toimitusjohtajan tehtäviä hoitaa tekninen johtaja Vesa-Matti Eura. Yhtiö selvitti toiminnan uudistamista ja pyysi kunnanhallitukselta ennakonäkemyksiä mm. yhtiön nimen muuttamiseen ja muihin kehittämistoimenpiteisiin.

Kiinteistö Oy Häävuorentie 5 siirtyi kunnan omistukseen syksyllä. Koy:n hallinnosta vastaa 3-jäsenien hallitus. Hallituksen puheenjohtaja on tekninen johtaja Vesa-matti Eura. Koy on ns. keskinäinen kiinteistöyhtiö. Kunta vuoraa tilat Ptky Akselille ja sinne on sijoitettu Lizeliuksen palvelutalo. Yksikkö tarjoaa tehostetun palveluasumisen palveluja ja korvasi entisen Lizeliuskodin laitoshoidon. Loppuvuoden keittiö oli vuokrattuna Attendo Oy:lle.

Vakka-Suomen Media osuuskunnan hallituksen jäsenet Mynämäestä ovat Pertti Pulli (Marko Setälä), Taina Laitinen (Petri Varjonen) ja Anna-Liisa Hyrsky-Heikkilä (Miia Keskitalo). Pertti Pulli on myös hallituksen varapuheenjohtaja. Osuuskunnan toiminnassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden aikana.

Perusturvakuntayhtymä Akseli järjesti jäsenkuntien valtuutetuille vakiintuneen käytännön mukaisesti tiedotustilaisuuden vuoden 2018 tilinpäätöksestä sekä vuoden 2020 talousarvioehdotuksesta. Alkuvuodesta kuntayhtymän jäsenkunnat tilasivat jatko-osan FCG:ltä edellisvuoden lopussa tehtyyn selvitykseen Akselin palvelurakenteesta. Palvelutuotannon kustannukset ovat kasvaneet edelleen huolestuttavasti. Kunnat ovat yhdessä sopineet tehostavansa Akselin konsernivalvontaa ja vuoden aikana kuntien ja kuntayhtymän johto kokoontui 6 kertaa neuvottelemaan tilanteesta.

Raseko järjestää Mynämäessä opetusta Kuivelantien toimitiloissa ja vanha pajarakennus on edelleen muinaistekniikan opiskelijoiden käytössä. Kuntayhtymä valmistelee uusien toimitilojen rakentamista Raision campukselle Eeronkuja 4. Rakentaminen käynnistyy 2020 alkuvuodesta. Tiloihin on tarkoitus sijoittaa mm Naantalissa tällä hetkellä olevat koulutuspalvelut, koska kaupunki tarvitsee tilat omaan käyttöönsä.

Kiinteistö Oy Mietoisten palvelutalossa kunnan omistamat tilat ovat olleet tyhjiillään sen jälkeen, kun Ptky Akseli lopetti toiminnan kesällä 2017. Tiloille on etsitty muuta käyttötarkoitusta.

Kunta omistaa As Oy Mynämäen Augustanrivistä seitsemän huoneistoa, jotka kaikki ovat vuokrattuna.

Kiinteistö Oy Mynäjoessa toimii kirjasto ja lisäksi yhtiössä on yksityisten omistamia tiloja. Kiinteistöön on tehty vuoden aikana tavanomaisia korjauksia.

1.14.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu keskeytettiin keväällä 2019 eikä uudistuksen toteutumisaikataulusta tällä hetkellä ole varmuutta. Väestörakenteen muuttuminen ja sote-palveluiden kustannusten jatkuva kasvu edellyttävät järjestelmän uudistamista. Kuntien talous ei kestä jo vuosia jatkunutta kustannustenkehitystä ja uusia palveluvalvointeja, joita lainsäädäntö on tuonut tullessaan.

Perusterveydenhuoltokuntayhtymä Akselin ja Varsinais-Suomen erikoissairaanhoidopiiriin toimintaa tulee tehostaa kustannusten nousun hillitsemiseksi. Vuoden 2020 alussa puhjennut korona-virus pandemia ja sen aiheuttama poikkeustila tulee aiheuttamaan lisäämään merkittävästi ylimääräisiä kustannuksia.

Vakka-Suomen Media Osuuskunta toimii markkinaehtoisesti eikä toiminnalla ole suoraan merkitystä kuntien talouteen. Digitaalisuus lisää media-alan kilpailua ja kehitys edellyttää paikallislehtienkin uudistamista.

Koulutuskuntayhtymä Rasekon toiminta Mynämäessä Kuivelantien toimitiloista jatkunee ainakin kesään 2021 saakka. Tiloista on määräaikainen vuokrasopimus.

Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy:n toimintaa on tarkoitus kehittää nykyistä enemmän elinkeinoyhtiön luonteiseksi ja tavoitteena on, että yhtiö palkkaa toimitusjohtajan kehitystyön tueksi. Yhtiön talouden kanalta merkittävä riski on sen omistamien kiinteistöjen kunto ja edessä olevat peruskorjaukset.

Mynämäen Vesihuolto Oy aloitti toimintansa vuoden 2017 alusta. Yhtiön tulee järjestää vesihuolto kunnan kehittämisen edellyttämällä tavalla vesihuoltolain mukaisesti. Verkostojen kunnossapito on yhtiön keskeinen talouteen ja toimintavarmuuteen liittyvä riskitekijä.

Kunta osti Koy Häävuorentien 5:n koko osakekannan kesällä 2019. Kiinteistöosakeyhtiö toimiin keskinäisenä kiinteistöyhtiönä. Hoivatilat on vuokrattu Ptky Akselille ja keittiö Mynämäen kunnalle. Rakennus on valmistunut alkuvuodesta 2018 ja on hyvässä kunnossa.

Koy Mietoisten Palvelutalossa kunnan omistama toimitila on ollut tyhjiään, mutta sille etsitään uutta käyttöä mahdollisena päivähoidon tilana.

Koy Mynäjoen (kirjasto) rakennuksiin ei tehty merkittäviä korjausinvestointeja vuonna 2019. Tällä hetkellä ei ole tiedossa suuria investointeja tai muutoksia toimintaan.

Vuoden 2020 koronaviruksen aiheuttama pandemia ja poikkeustila tulevat lisäämään erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia sekä poikkeustilan aikana että se jälkeen, kun tilanne vähitellen alkaa normalisoitumaan. Yritysten vaikeudet näkyvät myös konserniyhtiöiden toiminnassa.

1.14.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalain (410/2015) 6 §:n mukaan kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi kunnan osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä kunnan muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tulokselista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 4.9.2017 uuden konserniohjeen. Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjetta täydentämään kunnanhallitus hyväksyi 25.6.2018 Hyvä hallinto- ja johtamistapa kuntakonsernissa-ohjeen.

Ohje sopimusjohtamisen ja sopimushallinnan järjestämisestä on hyväksytty kunnanhallituksessa 21.11.2016. Ohjetta täydennettiin 10.9.2018 tilaajavastuulain edellyttämällä kirjauksilla.

Konserniin kuuluvien yhteisöjen esityslistat, pöytäkirjat ja tiedotteet on toimitettu tiedoksi kunnanhallitukselle. Vakka-Suomen Media Osuuskunta informoi kuntaa hallituksen kokouksista sekä toiminnan ja talouden kehittymisestä. Kuntayhtymien esityslistat, yhtiöiden pöytäkirjat sekä muut esityslistat ja pöytäkirjat toimitetaan kunnanhallituksen pöytäkunnalle sähköpostilla. Esityslistoista on keskusteltu kunnanhallituksessa ja tarvittaessa kunnanhallitus on ohjeistanut kunnan edustajia ja antanut lausuntoja käsiteltävinä olevissa asioissa.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän taloutta ja toimintaa on seurattu kuukausittain toimitettavan talousarviokortin avulla. Sairaanhoitopiiri on järjestänyt jäsenkuntien edustajille neuvottelutilaisuuksia vuoden aikana ja tiedottanut talouden ja toiminnan kehittymisestä myös erillisin tiedottein.

Kunnanhallitus on säännöllisesti seurannut perusturvakuntayhtymä Akselin toimintaa ja antanut konserniohjeita yhtymähallituksen jäsenille. Akseli järjesti kuntien valtuutetuille tiedotus- ja keskustelutilaisuudet sekä tilinpäätöksestä että talousarviosta. Kuntakohtaiset neuvottelut käytiin keväällä. Ongelma on edelleen kuntakohtaisten taloustietojen saaminen riittävän ajoissa ja tiedot määrärahojen riittävyydestä tulevat kuntiin liian myöhään, jotta toimintaan voitaisiin tehokkaasti puuttua. Mynämäen maksuosuus ylittyi jälleen vahvistetusta talousarviosta.

Raisio seudun koulutuskuntayhtymän (Raseko) toimintaa on seurattu esityslistojen välityksellä. Mynämaässä opetusta järjestetään vain Kuivelantien toimipisteessä.

Kunnanjohtaja on yhdessä osastopäällikköjen kanssa koonnut ja toimittanut raportin konserniyhteisöjen ja verkostoyhteistyön toimivuudesta kunnanhallitukselle kaksi kertaa vuodessa.

1.14.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	56 243	53 130	OMA PÄÄOMA	15 859	23 272
Aineettomat hyödykkeet	196	204	Peruspääoma	22 375	22 374
Aineettomat oikeudet	192	186	Muut omat rahastot	4 965	875
Muut pitkävaikutteiset menot	4	18	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-161	3 221
Ennakkomaksut			Tilikauden yli-/alijäämä	-11 320	-3 198
Aineelliset hyödykkeet	53 251	50 609	VÄHEMMISTÖOSUDET	616	595
Maa- ja vesialueet	4 239	4 227	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	0	0
Liittymismaksut	69	58	VARAUKSET		
Rakennukset	32 005	30 892	Poistoero		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 421	12 948	Vapaaehtoiset varaukset		
Koneet ja kalusto	1 761	1 832	PAKOLLISET VARAUKSET	917	927
Muut aineelliset hyödykkeet	93	110	Eläkevaraukset	3	4
Ennakkomaksut ja kesk.hank.	2 664	542	Muut pakolliset varaukset	914	922
Sijoitukset	2 795	2 317	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 651	1 708
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet		190	Valtion toimeksiannot	63	95
Muut osakkeet ja osuudet	2 698	2 030	Lahjoitusrahastojen pääomat	1 588	1 551
Muut lainasaamiset			Muut toimeksiantojen pääomat	0	62
Muut saamiset	97	98	VIERAS PÄÄOMA	49 702	38 928
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 631	1 693	Pitkäaikainen	26 197	19 236
Valtion toimeksiannot	166	85	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	23 608	7 320
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 465	1 546	Joukkovelkakirjalainat	35	9 451
Muut toimeksiantojen varat	0	62	Lainat muilta luotonantajilta	2 476	2
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 871	10 606	Laskennalliset verovelat	4	
Vaihto-omaisuus	397	403	Muut pitkäaikaiset velat	74	2 462
Aineet ja tarvikkeet	291	349	Lyhytaikainen	23 505	19 692
Keskeneräiset tuotteet	76	53	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	11 346	6 754
Ennakkomaksut (valmiit tuotteet)	30		Joukkovelkakirjalainat	-35	1 510
Saamiset	5 969	4 344	Saadut ennakot	293	170
Pitkäaikaiset saamiset	575	488	Ostovelat	3 977	4 110
Muut saamiset	3		Muut velat	806	1 029
Siirtosaamiset	572	488	Siirtovelat	7 112	6 118
Lyhytaikaiset saamiset	5 395	3 856	Laskennalliset verovelat	6	
Myyntisaamiset	2 750	2 429	Rahoitusarvopaperit	485	484
Lainasaamiset	10	18	Osakkeet ja osuudet	0	27
Laskennalliset verosaamiset	233		Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	458	457
Muut saamiset	502	677	Muut arvopaperit	27	
Siirtosaamiset	1 901	732	Rahat ja pankkisaamiset	4 019	5 376
VASTAAVAA	68 745	65 430	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	68 745	65 430
Konsernitaseen tunnusluvut	2019	2018			
Omavaraisuusaste, %	24,1	36,6			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	60,4	47,4			
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-11 481	23			
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-1499	3			
Lainakanta 31.12., €	37 431	25 038			
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 886	3 225			
Lainat ja vuokravastuut	6 304 682	4 930 046			
Lainat ja vuokravastuut €/as	823	635			
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	97 487	97 819			
Asukasmäärä	7 661	7 765			

KONSERNITULOSLASKELMA	2019	2018
Toimintatuotot	40 316 857	36 947 343
Toimintakulut	-84 556 488	-81 232 586
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta+/tappiosta-	38 771	25 678
Toimintakate	-44 200 860	-44 259 565
Verotulot	27 022 372	27 296 066
Valtionosuudet	15 106 744	17 019 472
Rahoitustuotot ja -kulut	-98 379	-122 851
Korkotuotot	535	15 790
Muut rahoitustuotot	93 730	49 373
Korkokulut	-174 503	-173 497
Muut rahoituskulut	-18 142	-14 518
Vuosikate	-2 170 123	-66 878
Poistot ja arvonalentumiset	-9 140 880	-3 179 763
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 608 937	-3 186 021
Tilikauden yli- ja alipariarvot	-4 531 784	6 257
Arvonalentumiset	-158	
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-11 311 002	-3 246 641
Tuloverot	3 036	-11 527
Tilinpäätössiirot	188	53 190
Vähemmistöosuudet	-11 859	7 058
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 319 637	-3 197 919
Tuloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toimintatuotot/toimintakulut, %	47,7	45,5
Vuosikate/poistot, %	-47,1	-2,1
Vuosikate, €/asukas	-283	-9
Asukasmäärä	7 661	7 765

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-2 170 123	-54 261
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-158 265	-101 551
	-2 328 388	-155 812
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 783 159	-4 072 419
Rahoitusosuudet investointimenoihin	12 778	97 419
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	881 860	184 391
	-7 888 521	-3 790 609
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 216 909	-3 946 421
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	332	
	332	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 966 931	4 695 360
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 216 060	-2 486 040
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 265 684	990 594
	10 016 555	3 199 914
Oman pääoman muutokset		
Muut oman pääoman muutokset	-296 529	-66 708
Peruspääomankorotus(+)/alennus(-)		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	45 044
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	4 876	-1 430
Vaihto-omaisuuden muutos	5 227	13 466
Saamisten muutokset	-1 625 499	-74 416
Korottomien velkojen muutokset	757 303	984 359
	-858 093	967 022
Rahoituksen rahavirta	8 862 265	4 100 228
Rahavarojen muutos	-1 354 644	153 807
Rahavarat 31.12.	4 504 285	5 859 985
Rahavarat 1.1.	5 859 986	5 706 178
Rahavarojen muutos	-1 355 701	153 807
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, €	-24 728 755	-17 008 874
Investointien tulorahoitus, %	-24,74 %	-1,37 %
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,41	0,03
Lainanhoitokate	0,09	0,06
Kassan riittävyys, pv	16,4	22,2

Rahavarojen muutoksen ero 1.057 € on vähäinen poikkeama.

1.15 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä**2019**

Tilikauden tulos	-6 608 345,97
Poistoeron vähennys	3 330,00
Rahastojen vähennys	188,08
Tilikauden alijäämä	-6 604 827,89

Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 3.330,00 €.

Tehdään rahastojen vähennys 188,08 €.

Siirretään tilikauden alijäämä -6.604.827,89 euroa taseen edellisten tilikausien ylijäämä -tilille kuluvaan vuoden kirjanpidossa.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Keskushallinto

Tulosalue	Keskusvaalilautakunta
Tilivelvolliset	hallintojohtaja Marja Kärkkäinen
Toiminta-ajatus	Järjestää kunnan alueella kulloinkin toteutettavaksi määrättyt kunnalliset ja valtiolliset vaalit.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Vuonna 2019 järjestettiin eduskuntavaalit huhtikuussa ja EU-vaalit touku-
kuussa.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

100 Vaalit

	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	TOTEUMA 31.12.2019	POIKKEAMA
Tuotot	13 798	25 998	0	25 998	27 408	1 410
Kulut	-10 887	-25 727	0	-25 727	-23 175	2 552
Toimintakate	2 911	271	0	271	4 233	3 962

Tulosalue	Tarkastuslautakunta
Tilivelvollinen	Tarkastuslautakunta
Toiminta-ajatus	Kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuuden ja tuloksellisuuden varmistaminen. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen valvonta. Kuntalain 84 §:n mukaisen sidonnaisuusrekisterin ylläpito sekä sidonnaisuus-ilmoitusten ilmoitusvelvollisuuden valvonta.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Vuonna 2019 oli yhteensä 11 tilintarkastuspäivää. Niistä 4 liittyi vuoden 2018 toiminnan tarkastamiseen ja 7 vuoden 2019 toiminnan tarkastamiseen.

Vuoden 2019 ensimmäisellä puoliskolla tarkastuksen painopistealueena oli edelleen sivistystoimi ja jälkimmäisellä puoliskolla koko kunta/kunnanhallitus/johtaminen ja hallinto.

Kunnanvaltuusto valitsi tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti vuosien 2019–2021 tilintarkastajaksi BDO Audiator Oy:n sekä antoi tarkastuslautakunnalle oikeuden neuvotella ja päättää mahdollisen option käytöstä vuosille 2022–2023.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

130 Tilintarkastus

	TOTEUMA					POIKKEAMA
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-19 065	-22 038	0	-22 038	-17 466	4 572
Toimintakate	-19 065	-22 038	0	-22 038	-17 466	-4 572

Kunnanhallitus

Tulosalue

Yleishallinto

Tilivelvolliset

kunnanjohtaja Seija Österberg (kaavoitus ja elinkeinotoimi)
hallintojohtaja Marja Kärkkäinen

Toiminta-ajatus

Yleishallinto vastaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä maankäytön suunnitteluun ja elinkeinotoimeen liittyvistä valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä. Lisäksi kunnanhallitukselle kuuluu konsernijohto ja -ohjaus.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Alueen myönteisestä kehityksestä huolimatta kunnan asukasmäärä ai kasvanut. Luonnollinen väestönkasvu oli negatiivinen; 49 syntynyttä ja 92 kuollutta. Syntyvyyden lasku oli yllättävän suuri, kun vielä vuosina 2018 ja 2017 syntyi 68 lasta.

Määräaikainen elinvoimapäällikkö piti yhteyttä kunnanyrityksiin ja selvitti uusien yritysten saamista kuntaan. Kahdelle uudelle yritykselle löytyi alue tai tontti kunnasta. Lisäksi hän osallistui Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy:n toiminnan kehittämiseen yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus kaatui keväällä, kun lakeja ei saatu eteenpäin. Uuden hallituksen linjaukset jatkovalmistelusta saatiin vasta loppuvuodesta. Valmistelua jatketaan maakuntapohjaisella järjestämismallilla, mutta yksityiskohtaisemmat linjaukset saataneen vuoden 2020 aikana, kun erinäiset selvitykset valmistuvat.

Maapoliittisen ohjelman päivittämistä jatkettiin kuntastrategian linjausten pohjalta.

Roukkulin laajennusalueen asemakaava hyväksyttiin ja alueella on 9 uutta yritystonttia (TY). Mietoissa Laiskankareen yritysalueen asemakaavan muutos on vireillä. Entisen kunnantalon korttelin kaavamuutos valmistui loppuvuonna. Asuinalueiden kaavoitushankkeista on vireillä Hiittionpellon asemakaava sekä Ruotsinpellon asemakaavan muutos.

Kuivelakodin laajennuksen suunnittelu keskeytettiin ja kunta osti valmiit tilat 42-paikkaiselle palveluasuntoyksikölle (Lizeliuksen palvelukeskus). Uusiin ja moderneihin tiloihin ensimmäiset asukkaat muuttivat alkusyksystä. Uuden terveyskeskuksen valmistelu eteni suunnitelmien mukaan.

Yleishallinto-tulosalueelle sisältyy seuraava kuntien välinen yhteistoiminta:

Maaseutuhallintopalvelut järjestää Liedon kunta. Alueeseen kuuluu 12 kuntaa/kaupunkia. Kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken edellisenä vuonna

tukea hakeneiden maatilojen lukumäärän mukaisesti. Mynämäen kunnan maksuosuus on noin 72.000 euroa.

Maatalouslomituspalvelut järjestää Vehmaan kunta. Alueeseen kuuluu 13 kuntaa/kaupunkia. Kunnat eivät maksa palveluista maksuosuutta.

Talous- ja velkaneuvontapalvelut siirtyivät vuoden 2019 alusta oikeusaputoimistoihin valtion vastattavaksi. Maksuosuus jäi kunnan talousarviosta toimin-
tamenoista pois. Kuntien menojen pieneneminen leikattiin valtionosuuksista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoiman vahvistaminen		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Asukasmäärä kasvaa - Huolehdimme kaavoituksella, että kunnassa on monipuolinen tonttitarjonta ja mahdollistetaan monimuotoinen rakentaminen (Maapoliittinen ohjelma) - Painotamme kuntamarkkinoinnissa Mynämäen hyvää sijaintia ja kohdennetaan markkinointitoimet entistä tehokkaammin - Selvitämme kohdennettujen asukaskyselyjen avulla nykyisten asukkaiden ja muuttoa suunnittelevien näkemyksiä kunnasta - Edesautamme sujuvien kulkuyhteyksien ja joukkoliikenteen kehittymistä alueella	Asukasmäärän nettokasvu +50 Maapoliittinen ohjelma on päivitetty alkuvuodesta ja kehitystavoitteet siinä tarkennettu Asemakaavojen ajantasaisuutta tarkistetaan tarvittaessa/ täydennysrakentaminen Vähintään 1 rivi- tai kerrostalohanke käynnistyy kunnassa Monipuolinen markkinointi ja toimenpiteiden vaikuttavuuden seuranta	Asukasluku oli 7661, joka on vähemmän kuin vuosi sitten. Lapsia syntyi vain 49 ja asukkaita kuoli 92, joten luonnollinen asukaskehitys oli negatiivinen. Maapoliittisen ohjelman valmistelu jatkui, mutta haluttiin odottaa Taajama-hankkeesta mahdollisesti saatavia näkökohtia, eikä se vielä ollut valmis päätettäväksi. Ruotsinpellon ja Hiittönpellon asemakaavat olivat valmistelussa 3:n asunnon rivitalon rakennustyöt alkoivat ja 22-asunnon kerrostalohanke oli ennakkomarkkinoinnissa. Facebook-markkinointia lisättiin, esittelyvideo valmistui, osallistuttiin rakennusmessuille ja lehti-ilmoituksia oli 10 kpl. Vuoden aikana valmistui 13 uutta omakotitaloa ja rakennuslupia myönnettiin 11 omakotitalolle. Kyselyt yritystonteista ja toimitiloista lisääntyivät edellisvuodesta. 2 uudelle yritykselle löytyi sopiva alue kunnasta.
Työpaikkojen määrä lisääntyy Hankimme kuntaan lisäresursseja elinvoimatyöhön sel-	Työpaikkaomavaraisuus on yli 70 %	Viimeisin saatavilla oleva tieto kunnan työpaikkaomavaraisuudesta on vuodelta 2017 (59,1 %)

vittämään uusien yritysten sijoittumista kuntaan ja markkinoimaan kuntaa sekä yritys-alueita - Selvitämme Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy:n roolin elinkeinotoimijana kuntakonsernissa - Turvaamme kaavoituksella riittävän tonttivarannon yritysten tarpeisiin - Huolehdimme alueen keskeisten liikennehankkeiden edunvalvonnasta - Jatkamme kestävä kehityksen investointeja Hinku-tavoitteiden mukaisesti sekä selvitämme kiertotalouden mahdollisuudet	Ma. elinkeinopäällikkö jatkaa määrätietoisesti kehittämistyötä elinvoimaohjelmaan kirjattujen tavoitteiden mukaisesti. Toiminnan vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan Elinvoimaohjelmassa määriteltujen mittareiden kautta. Roukkulin teollisuusalueen laajennusalueen kaava on valmis vuonna 2019. Aktiivinen osallistuminen hankkeiden valmisteluun; tilaisuudet, lausunnot, kannanotot. Kunnan omissa hankkeissa toteutetaan hinku-hankkeita ja kiertotalousratkaisuja.	Ma. elinvoimapäällikkö valmistelee hankkeita ja teki yritysyritystyötä yhdessä muiden viranhaltijoiden, elinkeinotyöryhmän kanssa ja kunnan elinkeinoyhtiön kanssa. Työsuhde päättyi vuoden lopussa Elinkeinotyöryhmä seurasi asetettujen tavoitteiden toteutusta ja vaikuttavuutta. Elinvoimapäällikkö raportoi toiminnasta neljännesvuosittain. Kaava hyväksyttiin 26.8.2019. Kaava-alueella (59.323 m²) on 9 uutta yritystonttia (TY) Khall antoi lausuntoja mm MAL-sopimuksen luonnoksesta, Vt8 ja henkilöraide liikenteen kehittämisestä. Kunta on mukana seudullisessa matkailuhankkeessa "Elämyksiä maaseudulta" sekä "Välineitä taajamien elinvoimaisuuteen ja uusiutumiseen-hankkeessa"
---	--	--

Toimivat palvelut

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Palvelumme ovat tehokkaasti järjestettyjä ja uudistuvia - Uudistamme jatkuvasti ja ennakolluultomasti toimintatapoja tulevaisuuden kunnan tehtävät huomioiden - Käytämme toimitiloja tehokkaasti ja monipuolisesti: Tarpeen mukainen palveluverkko - Mahdollistamme toimipaikkojen erikoistumisen - Kehitämme omaa lukiota - Hyödynnämme kuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa - Käytämme ostopalveluja tukemaan kunnan omaa tuotantoa	Sähköisten toimintojen käyttöä lisätään. Toimitilojen käyttöastetta seurataan ja tehostetaan. Luovutaan kunnan toimintoihin tarpeettomista tiloista. Yhteistyösopimukset vastaavat tarpeita ja tehostavat toimintaa	Toimitilojen varausjärjestelmä Sisäilmaongelmat ovat hidastaneet toimitilojen tehostamista, kun on jouduttu turvautumaan väistöratkaisuihin ja tiloja on tyhjiällä odottamassa päätöksiä toiminnan jatkosta Sopimuksien ajantasaisuutta seurataan jatkuvasti
Sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluja on saatavilla Mynämäessä sote- ja maakuntauudistuksen jälkeenkin		

- Kehitämme sote-keskusta - Teemme yhteistyötä ikäihmisten elämänlaadun parantamiseksi ja palvelujen turvaamiseksi	Aloitetaan palveluasuntojen lisärakentaminen korvaamaan laitoshoidon ja modernin terveystieteiden suunnittelu ja rakentamisen käynnistyy.	Kuivelakodin laajentamisesta luovuttiin ja kunta osti Kiinteistöosakeyhtiön, joka omistaa 42-paikkaisen uuden palveluasumisyksikön. Terveystieteiden suunnittelu käynnistettiin ja se eteni toivotulla tavalla.
Henkilökuntamme on ammattitaitoista ja motivoitunutta - Huolehdimme hyvästä johtamiskulttuurista ja johtamisen edellytyksistä - Huolehdimme henkilökunnan täydennyskoulutuksesta ja työhyvinvoinnista (Hyvinvointisuunnitelma) - Kehitämme myönteistä työnantajakuvaa	Vähintään yksi yhteinen esimieskoulutus. Koulutussuunnitelma, TYKY-toiminta ammattitaidon ja työhyvinvoinnin edistäjänä	Koulutus tietosuojan koulutus 14.3.2019 ja 24.10.2019. Työ-/virkasuhteen kertauskurssi 6.5.2019. Koulutussuunnitelma hyväksyttiin. TYKY-ryhmä järjesti aktiviteetteja henkilökunnalle, Smartum-setelit korvasivat aikaisemmat työkiiput ja työavustuksen.
Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Ennaltaehkäisevä työ tukee kuntalaisten hyvinvointia ja arjessa selviytymistä - Aktivoimme kuntalaisia eri ikäryhmille suunnatulla monipuolisella toiminnalla - Ehkäisimme syrjäytymistä järjestämällä matalan kynnyksen toimintaa ja lisäämällä varhaista tukea - Kehitämme elinympäristön ja liikkumisen turvallisuutta - Tuemme kuntalaisten vastuuta omasta itsestään	Monilainen hyvinvointityöryhmä tehostaa toimintaansa yhdessä hyte-yhteyshenkilön kanssa Akselin ja jäsenkuntien hyvinvointikertomus on uudistettu Vaikuttajatoimielinten ja vapaaehtoistyön tukeminen	Uuden liikunta- ja nuorisopalveluvastaavan toimenkuvaan kuuluu 30 % hyte-toimintaa. Hyte-työryhmä kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Suunnitelma uudistettiin ja siitä pyydettiin lausunnot usealta taholta. Lakisääteisten vaikuttajatoimielinten jäsenille kunta maksaa kokouspalkkion. Järjestöjen työtä tuetaan erikseen haettavilla avustuksilla. Yleisavustuksia maksettiin yht. 10.000 euroa. Tämän lisäksi sivistystoimi jakoi omia avustuksia ja tekninen toimi talkooavustuksia.
Meidän Mynämäki: Kuntalaiset kokevat kunnan omakseen ja ovat aktiivisia toimijoita - Edistämme avointa ilmapiiriä ja toimintakulttuuria - Luomme kuntalaisille osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Pidetään kunnan kotisivujen tiedot ajan tasalla. Facebook täydentää täsmätiedottamista.	Facebookin käyttöä lisättiin merkittävästi.

- Lisäämme kuntalaisten tietoisuutta vaikuttamistoimielimistä ja niiden toiminnasta - Järjestöohjelmalla tuemme kyläyhteisöjen toimintaa ja muuta vapaaehtoistyötä - Lisäämme ympäristön viihtyisyyttä taiteen keinoin - Jatkamme kuntalaiskyselyjä ja kohdennamme ne entistä tarkemmin - Käytämme tekniikan mahdollistamia keinoja kanssakäymisessä kuntalaisten kanssa	Tehdään kuntalaiskyselyjä mm. Liiku-esitteen mukana	Liiku-lehdessä oli kuntalaiskysely keväällä. Sivistyssektorilla on tehty omia kyselyjä palvelujen käyttäjille.
Hyödynnämme Mynämäen monipuolista luontoa - Kehitämme virkistysalueita ja reitistöjä, jotka houkuttelevat luonnossa liikkumiseen - Selvitämme luonto- ja elämysmatkailun mahdollisuuksia	Luonnon tarjoamat mahdollisuudet matkailun edistämiseksi Mynämäessä; hankkeet/ 3.sektorin yhteistyö Kerätään kunnan kotisivuille kattavat tiedot retkeilyreitistöistä ja luontokohteista Mynämäessä.	Tietojen kerääminen kunnan sivuille on kesken.
Tasapainoinen talous		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Kustannustehokas toiminta - Suosimme innovatiivisia ja uudenlaisia toimintatapoja palvelujen järjestämisessä - Varmistamme konserniohjauksella, että tytäryhteisöt ja muut yhteistyötahot toimivat kunnan kokonaisedun mukaisesti - Pidämme kiinteistöt hyvässä kunnossa. Ennakoimme korjaustarpeet riittävän ajoissa ja teemme investoinnit tarveharkinnan jälkeen ajallaan kokonaisedun edellyttämällä tavalla - Realisoimme tarpeettoman kiinteistöomaisuuden ja tehostamme omien tilojen käyttöä - Sopeutamme palveluverkon tarkoituksenmukaiseksi kiinteistöjen kunto ja palvelujen tarve huomioon ottaen	Selvitetään tukipalvelujen järjestämisvaihtoehtoja. Toimitaan 2017 hyväksytyn konserniohjeen mukaisesti ja edellyttämme toimivaa raportointia toiminnan ja talouden kehittymisestä konserniyhteisöiltä. Tehostetaan toimitilojen käyttöasteen seurantaa.	Siirtyi talouden tasapainottamisohjelman valmistelun yhteyteen Konserni ja yhteistyöasiat käsiteltiin jokaisessa hallituksen kokouksessa ja edustajille annettiin tarvittaessa konserniohjeet.

Velkaantumisen hallinta/ Lainamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon, veroprosentit eivät ylitä Varsinais-Suomen maakunnan kuntien keskiarvoja • Toteutamme investoinnit hallitusti kunnan taloudellinen kantokyky huomioon ottaen • Vuosikate kattaa vähintään poistot • Vuosittaiset investoinnit rahoitamme pääasiassa omarahoituksella • Pidämme taksat ja maksut ajan tasalla	Vuonna 2018 Varsinais-Suomen tulovero on 19,93 %, (Mynämäki 21,00 %). Yleinen kiinteistövero 1,04 % (0,93 %), vakituinen asuminen 0,45 % (0,50 %) ja muu kuin vak. as. 1,23 % (1,10 %). Manner-Suomen kuntien lainamäärä/as on 3.051 € (2018), Mynämäen lainakanta on 2.496 €/as (2018). Vuosikateprosentti on vähintään 100 %. Investointien tulorahoitusprosentti on 100 %.	Tuloveroprosentti korotettiin 21,25 %:iin vuodelle 2020. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä kunnan lainamäärä on 3.841 €/as. Manner-Suomen kuntien keskiarvo on 3.360 €/as. Vuosikateprosentti on -166,1 %. Investointien tulosrahoitusprosentti on -54,6 %.
Konsernitavoitteet		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Kuntayhtymät - Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri - Perusturvakuntayhtymä Akseli - Ration seudun koulutuskuntayhtymä (Raseko) - Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri - Varsinais-Suomen liitto	Avoin tiedonkulku konserniyhteisöjen ja kunnan välillä varmistetaan siten, että kunnille tiedotetaan ja kuntien kanssa neuvotellaan hyvissä ajoin mahdollisista talouteen ja toimintaan vaikuttavista muutoksista/toimenpiteistä. Kuntayhtymien toiminta järjestetään hyväksyttyjen suunnitelmien ja talousarvion määrärahojen puitteissa. Talouden raportointi on ajantasaista ja luotettavaa. Sote-kuntayhtymien tulee tehostaa ja uudistaa palvelutuotantoaan siten, että julkinen palvelutuotanto on kilpailukyinen ja houkutteleva vaihtoehto sote-uudistuksen toteutuessa.	Jäsenkuntien ja Ptky Akselin johto kokoontuivat 6 kertaa keskustelemaan ky:n toiminnasta ja taloudesta. Erikoissh ky raportoi taloudesta kuukausittain. Kaikkien kuntayhtymien toimintaa seurataan kokousasiakirjojen välityksellä. Ptky Akseli ylitti talousarvion noin 0,8 mil. euroa valmistelussa olevista sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta. Erikoissairaanhoidon ylitys oli noin 0,3 milj. euroa. Ptky Akselin raportointi vaatii edelleen tehostamista. Ptky Akseli jatkoi FCG:n selvitystyön tuloksena aloitettujen toimenpiteiden toteuttamista. Erikoissh valmisteli oman toiminnan sopeuttamista.

Mynämäen Vesihuolto Oy	Kunta ottaa aktiivisen ohjaavan roolin Rasekon toiminnan kehittämiseen ja omistajatavoitteiden saavuttamiseen ja että ammatillista koulutusta jatketaan kunnassa ja kehitetään uusien esimerkiksi digitalisaatioon ja kiertotalouteen liittyvien koulutusohjelmien kautta. Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti konserniohjeen ja muun ohjeistuksen edellyttämällä tavalla.	Kunnan edustajat yhtymähallituksessa toimivat konserniohjeiden mukaisesti Yhtiö on pystynyt hoitamaan tehtävänsä talouden sallimissa rajoissa. Toiminnasta on raportoitu vain tilinpäätöksen yhteydessä.
Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy	Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena. Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti konserniohjeen ja muun ohjeistuksen edellyttämällä tavalla. Yhtiö kehittää toimintaa ja toimintatapojaan tarpeellisilta osin niin, että se voi tarjota toimitiloja yritysten ja konsernin tarpeisiin. Yhtiö kehittää kiinteistöomaisuuttaan ja selvittää kumppanuushankkeiden mahdollisuudet kunnan elinvoimaa vahvistaen. Yhtiö varautuu suunnitelmissaan sote-uudistuksen toteutuessa mahdollisiin kiinteistöjen omistusrakennetöihin ja em. kiinteistöjen ylläpitämiseen	Yhtiö on pystynyt hoitamaan tehtävänsä talouden sallimissa rajoissa. Toiminnasta on raportoitu tilinpäätöksen yhteydessä. Lisäksi yhtiö on pyytänyt kunnan hallitukselta omistajan ennakonäkemyksen valmisteilla olevista kehittämistoimenpiteistä. Toiminnan kehittäminen on käynnistänyt. Valmistelu on aloitettu. Sote-uudistuksen toteutuminen siirtyi, kun hallitus keskeytti valmistelun keväällä.
Ki Oy Mynäjoki	Yhtiön omistama tila (kirjasto) pidetään hyvässä kunnossa ja tarvittaviin korjauksiin varaudutaan suunnitelmallisesti.	Tehty tavanomaisia kunnostustöitä
As Oy Mynämäen Augustanrivi	Kunnan omistamien huoneistojen vuokrataso pidetään yleistä vuokratasoa vastaavana.	Vuokrat ovat ajantasalla

Vakka-Suomen Media Osuuskunta	Yhtiön omistama kiinteistö pidetään hyvässä kunnossa. Osuuskunnan toiminta järjestetään niin, että se on liiketaloudellisesti kannattavaa. Osuuskunta toimii omistajakuntien alueen viestinnän edistämiseksi avoimesti ja tasapuolisesti.	Osuuskunta on pystynyt järjestämään toimintansa talouden sallimissa rajoissa.
--------------------------------------	--	---

Sitovat taloudelliset tavoitteet

150 Yleishallinto

	TOTEUMA				
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019 POIKKEAMA
Tuotot	895 718	872 389		872 389	902 500 30 111
Kulut	-2 271 752	-2 362 516		-2 362 516	-2 308 073 54 443
Toimintakate	-1 376 034	-1 490 127		-1 490 127	-1 405 573 -84 554

Taseyksikkö

Taloushallintoyksikkö (sisältyy Yleishallinto-tulosalueeseen)

Tilivelvollinen

hallintojohtaja Marja Kärkkäinen
taloushallintoyksikön päällikkö

Toiminta-ajatus

Taloushallintoyksikkö tuottaa taloushallinto- ja palkanlaskentapalvelut Perusturvakuntayhtymä Akselille ja Mynämäen kunnalle ja palkanlaskentapalvelut Nousiaisten kunnalle ja Ruskon kunnalle hyväksytyjen toimeksiantosopimusten mukaisesti.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Vuoden 2019 alusta valtakunnallisen tulorekisterin käyttöönotto aiheutti merkittävän työmäärän taloushallintoyksikössä. Taloushallintoyksikössä oli myös jonkin verran henkilöstövaihdoksia. Palvelut pystyttiin tarjoamaan asiakkaille sopimusten mukaisesti.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

1550 Talous- ja henkilöstöhallinto (sisältyy Yleishallinto-tulosalueeseen)

	TOTEUMA				
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019 POIKKEAMA
Tuotot	563 123	620 884		620 884	604 229 -16 655
Kulut	-550 743	-617 816		-617 816	-599 729 18 087
Toimintakate	12 380	3 068		3 068	4 500 -1 432

Tulosalue Perusturvakuntayhtymä Akseli**Tilivelvolliset** kunnanjohtaja Seija Österberg

Toiminta-ajatus Tuottaa laadullisesti hyvät, tasa-arvoiset ja kohtuuhintaiset perusterveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalitoimen palvelut kunnan asukkaille.

Perusturvakuntayhtymä Akselin toiminnan tavoitteet on määritelty kunnanvaltuuston 14.10.2019 § 55 hyväksymässä vuosien 2018–2021 palvelutasosuunnitelmassa.

Olenneiset tapahtumat tilikaudella

Ptky Akselin toimintaa yritetään tehostaa kuntien tilaamien FCG:n selvityksissä esille nostettujen toimenpiteiden avulla. Kuntayhtymä tilasi myös Kunta-raisema raportin, jonka avulla toimintaa seurataan. Kehittämistyö on hidasta ja kustannusten nousu jatkui. Kuntien maksuosuudet ylittyivät reilusti vahvistetusta talousarviosta.

Palvelujen osalta erityisesti ei-kiireelliseen lääkäriin vastaanottoon jonotusajat olivat pitkät. Lääkäreiden vaihtuvuus on ollut suurta erikoistuvien lääkäreiden virkavapauksien johdosta.

Myös sosiaalipalvelujen, erityisesti lastensuojelun ja vammaispalvelujen käyttö oli suurta ja kustannukset kasvoivat.

Konsernitavoitteet ovat yleishallinto-tulosalueen kohdalla.

Sitovat taloudelliset tavoitteet**160 Perusturvakuntayhtymä Akseli**

	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	TOTEUMA 31.12.2019	POIKKEAMA
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-18 196 079	-18 072 352	0	-18 072 352	-18 791 842	-719 490
Toimintakate	-18 196 079	-18 072 352	0	-18 072 352	-18 791 842	719 490

Tulosalue Erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuolto**Tilivelvollinen** kunnanjohtaja Seija Österberg

Toiminta-ajatus Tuottaa laadullisesti hyvät, tasa-arvoiset ja kohtuuhintaiset erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuollon palvelut kunnan asukkaille.

Erikoissairaanhoidon palvelut järjestää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestää Uudenkaupungin kaupunki.

Olenneiset tapahtumat tilikaudella

Erikoissairaanhoidon kuntalaskutus Mynämäen osalta ylittyi. Väestön ikääntyminen on lisännyt palvelujen käyttöä ja uudet hoitomuodot ovat entistä kalliimpia. Toiminnan kehittäminen sairaanhoitopiirissä jatkuu.

Ympäristöterveydenhuollon alueeseen kuuluu yhdeksän kuntaa/kaupunkia. Mynämäen kunta on toiseksi suurin maksaja. Mynämäen osuus on n. 21 % eli noin 155.000 euroa. Kunnilta peritään maksuosuutta ympäristöterveydenhuollon kustannuksista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kullakin toimipaikalla on suoritekohtainen yksikköhinta, jonka perusteella kyseisen toimipaikan palveluja käyttäneitä kuntia laskutetaan.

Konsernitavoitteet ovat Yleishallinto-tulosalueen kohdalla.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

170 Erikoissairaanhoito ja ympäristöterveydenhuolto

					TOTEUMA	
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	POIKKEAMA
Tuotot	0	0		0	0	0
Kulut	-10 351 647	-10 508 536	-240 000	-10 748 536	-11 040 710	-292 174
Toimintakate	-10 351 647	-10 508 536		-10 748 536	-11 040 710	292 174

KESKUSVAALILAUTAKUNTA, TARKASTUSLAUTAKUNTA JA KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

					TOTEUMA	
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	POIKKEAMA
Tuotot	909 516	898 387	0	898 387	929 908	31 521
Kulut	-30 849 430	-29 479 825	-240 000	-29 719 825	-32 181 266	-2 461 441
Toimintakate	-29 939 914	-28 581 438	-240 000	-28 821 438	-31 251 358	-2 429 920

2.2 Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Tulosalue	Sivistystoimen hallinto/osaston yhteinen toiminta
Tilivelvolliset	Kasvatus- ja sivistysjohtaja Susan Porkka
Toiminta-ajatus	Kehittää ja uudistaa osaston toimialaa kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Koko osaston tavoitteena on tuottaa laadukkaita palveluja varhaiskasvatukseen, opetustoimen sekä vapaa-aikatoimen alalla kuntastrategian suuntaisesti myönnettyjen resurssien puitteissa. Hallinnon tulosalue on osallistunut kaikkien tulosalueiden toiminnan johtamiseen ja kehittämiseen. Useiden viranhaltijoiden vaihtuminen ja rakennusten sisäilmaongelmat ovat vaikuttaneet toiminnan järjestämiseen ja toteuttamiseen tilinpäätösvuonna 2019.

Kasvatus- ja sivistystoimi jatkoi kuntayhteistyötä naapurikuntien kanssa sekä yhteistyötä Perusturvayhtymä Akselin kanssa. Yhteistyö näkyi mm yhteisissä alueellisissa yhteishankkeissa. Mynämäen kunnan kasvatus- ja sivistystoimella oli myös useita omia kehittämishankkeita. Hankerahoituksella mm kehitettiin opetustoimintaa sekä perus- että lukio-opetuksessa ja lisättiin poikkihallinnollista henkilöstön koulutusta. Myös vapaa-aika ja kulttuuritoimella oli useita kehittämisprojekteja. Hankkeet tukivat osaltaan kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista. Alla on listattuna ne kunnan omat projektit, joille haettiin ja saatiin erityisrahoitusta vuoden 2019 aikana:

Kannolta kannolle-hanke
 Kerhotoiminnan tukeminen
 Kielten tutoropettajatoiminnan kehittäminen
 Erityisavustus lukio-uudistuksen toimeenpanon tukemiseen 2019; Töihin!-hanke
 Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet
 Liike kuuluu kaikille-hanke
 Skilltech
 Eteenpäin!

Koko toimielimen tuotot ylittivät vuonna 2019 noin 308 274 euroa. Tuottojen määrää lisäsivät lähinnä opetustoimen kotikuntakorvausten ennakoitua suuremmat tuotot sekä avustukset. Kulut ylittivät 50 591 euroa palvelujen osista johtuen (esimerkiksi ostopalvelut muilta kunnilta ja kuntayhtymiltä ja koulukyyditykset). Toimintakatteen osalta toimielimen talousarvion käyttöaste on 98 %.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

500 Sivistystoimen hallinto

	TOTEUMA					POIKKEAMA
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	
Tuotot	11 113	1 000	0	1 000	11 612	10 612
Kulut	-168 095	-192 188	0	-192 188	-193 355	-1 167
Toimintakate	-156 982	-191 188	0	-191 188	-181 743	9 445

Suoritteet ja tunnusluvut

500 Sivistystoimen hallinto

Suoritteet	TOTEUMA			
	TP 2018	TA 2019	31.12.2019	tot %
lautakuntien kokoukset	10	10	11	110,0
Tunnusluvut euroa/asukas	22	24	24	100,0

Kasvatus- ja sivistysosaston toimintojen kustannusvertailua vuosi 2019

KUNTAVERTAILU / SIVISTYSTOIMI €/asukas									
Väestömäärän lähde: Tilastokeskuksen väestörakennetilasto, kuntajako 1.1.2020									
	Mynämäki	Kunnat, joissa	Laitila	Naantali	Jousiaine	Somero	usikaupunki	V-S	Koko maa
	as. 7 766	as.5001-10 000	as. 8 647	as.19 245	as. 4 733	as. 8 828	as. 15 700	keskiarvo	keskiarvo
PERUSOPETUS	877 €/as	1 030 €/as	956 €/as	889 €/as	194 €/as	926 €/as	766 €/as	836 €/as	913 €/as
LUKIO-OPETUS	178 €/as	134 €/as	129 €/as	123 €/as	277 €/as	153 €/as	99 €/as	115 €/as	116 €/as
MUU OPETUSTOIMINTA	1 €/as	3 €/as	-	-	-	-	-	-	2 €/as
VARHAISKASVATUS	394 €/as	448 €/as	434 €/as	471 €/as	543 €/as	444 €/as	453 €/as	502 €/as	519 €/as
ESIOPETUS	60 €/as	75 €/as	32 €/as	41 €/as	121 €/as	77 €/as	71 €/as	54 €/as	66 €/as
LIIKUNTA JA ULKOILU	58 €/as	98 €/as	145 €/as	118 €/as	36 €/as	174 €/as	127 €/as	101 €/as	110 €/as
NUORISOTOIMINTA	27 €/as	34 €/as	22 €/as	23 €/as	38 €/as	15 €/as	20 €/as	34 €/as	33 €/as
KIRJASTOT	51 €/as	63 €/as	53 €/as	54 €/as	55 €/as	78 €/as	54 €/as	60 €/as	58 €/as
MUU KULTTUURITOIMINTA	6 €/as	19 €/as	26 €/as	38 €/as	4 €/as	16 €/as	24 €/as	15 €/as	26 €/as
TAITEEN PERUSOPETUS	2 €/as	13 €/as	74 €/as	20 €/as	3 €/as	6 €/as	-	6 €/as	13 €/as

PERUSOPETUS

Perusopetus riippumatta siitä, missä opetus järjestetään. Sisältää myös: aamu- ja iltapäivätoiminta, sairaala ja vammaisopetus, vaikeimmin kehitysvammaisten opetus, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus, aikuislukiossa, kansanopistossa ja kansalaisopistossa järjestettävä perusopetus.

LUKIO-OPETUS

Lukio-opetus riippumatta siitä, missä ao koulutus järjestetään. Sisältää myös: lukion aineopiskelu, maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutus, lukiokoulutukseen valmistava opetus, kansanopistossa ja kansalaisopistossa järjestettävä lukiokoulutus.

MUU OPETUSTOIMINTA

Muu opetustoiminta, joka ei kuulu muihin opetustoimen tehtäväluokkiin.

VARHAISKASVATUS

Lasten päiväkotihoidon, perhepäivähoidon ja muun lasten päivähoitoon palvelut. Sisältää myös lasten kotihoidon tuet (sekä niiden kuntalisät), sekä päivähoidosta aiheutuvat palvelusetelimaksut.

ESIOPETUS

Mukaan luetaan sellainen perusopetuslain ja -asetuksen mukainen esiopetus, joka kunnan päätöksen mukaan käytännössä järjestetään opetustoimessa koulussa, päivähoitoon yhteydessä tai muussa soveltuvassa paikassa.

LIIKUNTA JA ULKOILU

Toiminnot, joiden tarkoituksena on liikunnan, urheilun, ulkoilun ja vastaavien toimintojen kehittäminen sekä liikuntapaikkojen, ulkoalueiden ja -reittien tarjonta.

NUORISOTOIMINTA

Kunnan nuorisotyöhön kuuluvat palvelut, mm. nuorten ohjaus, toimitilat ja harrastamahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisoryhmien tuki.

KIRJASTOT

Kunnan yleinen kirjastotoimi.

MUU KULTTUURITOIMINTA

Muu kunnan järjestämä kulttuuritoiminta, jonka tarkoituksena on kulttuuriharrastusten ja –palvelujen tarjonta ja tukeminen.

TAITEEN PERUSOPETUS

Taiteen perusopetus sisältää taiteen perusopetuksesta annetun lain 633/1998 mukaisen kunnan järjestämän toiminnan.

Lähde: <https://www.kuntaliitto.fi/tilastot-ja-julkaisut/kustannusrakenne>

Tulosalue

Varhaiskasvatus

Tilivelvolliset

Varhaiskasvatusjohtaja Erja Santanen

Toiminta-ajatus

Tuottaa uudistetun varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti perheille laadukkaita, turvallisia ja joustavia varhaiskasvatustilaisuuksia, joiden tavoitteena on lapsen tasapainoisen kehityksen turvaaminen.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Varhaiskasvatustilaisuuksien korostaa henkilöstön koulutustason nostoa sekä varhaiskasvatussuunnitelman ja pedagogiikan merkitystä. Lapsen etu nousee keskiöön.

Varhaiskasvatusta järjestettiin päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja uutena 1.8.2019 alkaen palvelusetelillä. Luontopäiväkotia Vaahteramäessä ja avoin varhaiskasvatustilaisuus (leikkitoiminta) Pikkulaurissa jatkuivat edelleen. Ilta- ja viikonloppuhoitoa järjestettiin Pikkulaurissa. Esiopetusta annettiin päiväkodeissa. Tarvittava erityisen tuen tarjoaminen kuuluu koko henkilöstön työhön, asiantuntijoina toimivat erityislastentarhanopettajat. Yksi pienennetty esiopetusryhmä toimi Pikkulaurissa ja integroitu erityisryhmä Vaahteramäen päiväkodissa. Varhaiskasvatusta tarvitsevien lasten määrä kasvoi kevään aikana, Pikkulaurin päiväkodissa toimi 1.4.–31.5.2019 ylimääräinen alle 3-vuotiaiden kuuden lapsen ryhmä tilapäisissä tiloissa.

Asiakasmaksulain muutosten myötä tulojen arvioitiin laskevan noin 150 000 euroa, tilinpäätöksen mukainen maksutuottojen alenema oli 130 966 euroa verrattuna edelliseen vuoteen.

Lasten yksityisen hoidon tuen kuntalisää on käyttänyt kaksi lasta, ja sitä maksetaan edelleen Kelan kautta. Mynämäen perheillä on mahdollisuus saada päivähoitopaikka muusta Turun seudun kunnasta seutukunnan ostopalvelusopimuksen mukaisesti, samoin muut voivat ostaa paikkoja Mynämäestä. Vuoden 2019 aikana Mynämäki myi paikkoja kahdelle lapselle em. sopimuksen mukaisesti.

Päiväkotien sisäilmaongelmat nousivat haasteeksi monissa kiinteistöissä. Vaahteramäen päiväkodista suljettiin terveystarkastajan toimesta yksi osasto 1.8.2019. Ryhmä siirtyi hirsirakennukseen toisen ryhmän kanssa samoihin

tiloihin ja pääsi marraskuussa siirtymään neuvolasta vapautuvaan tilaan. Tiivistyskorjausten alta ryhmät siirtyivät syksyn aikana osastosta toiseen. Korjauksen myötä tiloissa pystytään nyt olemaan uusien päiväkotitilojen valmistamiseen asti. Varhaiskasvatustoimisto siirtyi pois Vaahteramäestä, kunnanviraston sekä Pikkulaurin väliaikaistilojen kautta Irtantaloon Virastotielle. Ns. kutomosiivessä toiminut esiopetusryhmä siirrettiin 1.8.2019 Pikkulaurin päiväkotiin ylimääräiseksi ryhmäksi neuvottelu- ja aulatilaan. Karjalan päiväkoti toimi osan vuodesta väistötiloissa Karjalan koulun puku-huoneissa ja liikuntasalissa, Hiirenkorvan tila-asia on ratkaisematta.

Henkilöstön täydennyskoulutuksissa painottuivat lasten tunnetaidot, haastavasti käyttäytyvät lapset, lasten liikkuminen ja ICF-yhteistyöhanke Akselin kanssa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoiman vahvistaminen		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Asukasmäärä kasvaa - Huolehdimme kaavoituksella, että kunnassa on monipuolinen tonttitarjonta ja mahdollistetaan monimuotoinen rakentaminen (Maapoliittinen ohjelma) - Painotamme kuntamarkkinoinnissa Mynämäen hyvää sijaintia ja kohdennetaan markkinointitoimet entistä tehokkaammin - Selvitämme kohdennettujen asukaskyselyjen avulla nykyisten asukkaiden ja muuttoa suunnittelevien näkemyksiä kunnasta - Edesautamme sujuvien kulkuyhteyksien ja joukkoliikenteen kehittymistä alueella	Varhaiskasvatuspaikkojen määrä on riittävä, hoitopaikat myönnetään lakisääteisessä ajassa. Mitataan täyttöaste-toteuma. Yksityinen päiväkotitoiminta aloittaa Mynämäessä syksyllä, palveluseteli otetaan käyttöön 1.8.2019. Laadukas, monipuolinen varhaiskasvatus on merkittävä osa kuntamarkkinointia: tavoitteena on varmistaa, että tämä näkyy kunnan markkinoinnissa. Mitataan vuonna 2019 toteutettavalla mediaseurannalla.	Toteutunut Täyttöaste suhteutettuna henkilöstömäärään 95 – 100% vuoden lopussa 5.8.2019 palveluseteli käyttöön 10 lehtijuttua vuoden aikana, blogi luontoryhmän toiminnasta
Työpaikkojen määrä lisääntyy - Hankimme kuntaan lisäresurssia elinvoimatyöhön selvittämään uusien yritysten sijoittumista kuntaan ja markkinoimaan kuntaa sekä yritysalueita - Selvitämme Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy:n roolin elinkeinotoimijana kuntakonsernissa - Turvaamme kaavoituksella riittävän tonttivarannon yritysten tarpeisiin	Mikäli työpaikat lisääntyvät ja asukasmäärä kasvaa, tulee varhaiskasvatuksen varautua mahdolliseen hoitopaikkojen kysyntään. Näissä tilanteissa varhaiskasvatuksessa markkinoidaan palvelusetelin mahdollisuutta/ palkataan tarpeen mukaan lisäresurssia.	2019 keväällä (1.4.-31.5.) ylimääräinen 1-2-vuotiaiden kuu-den lapsen ryhmä Pikkulaurissa.

- Huolehdimme alueen keskeisten liikennehankkeiden edunvalvon- nasta - Jatkamme kestäväen kehityksen investointeja Hinku-tavoitteiden mukaisesti sekä selvittämme kiertotalouden mahdollisuudet	Varhaiskasvatuksen omat ympäristökasvatusprojektit Vihreä lippu -päiväkodin jatkuminen. Tavoitteena ylläpitää yhtä virallista Vihreän lipun päiväkotia.	Vaahterämäki jatkuu Vihreä lippu -päiväkotina
Toimivat palvelut		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Palvelumme ovat tehokkaasti järjestettyjä ja uudistuvia - Uudistamme jatkuvasti ja ennakoluultomasti toimintatapoja tulevaisuuden kunnan tehtävät huomioiden - Käytämme toimitiloja tehokkaasti ja monipuolisesti: Tarpeen mukainen palveluverkko - Mahdollistamme toimipaikkojen erikoistumisen - Kehitämme omaa lukiota - Hyödynnämme kuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa - Käytämme ostopalveluja tukemaan kunnan omaa tuotantoa	Asiakastyytyväisyyskyselyn tavoitteena keskiarvo hyvä.	Sähköinen asiakaskysely päiväkotien 3-6-vuotiaille vanhempien kanssa vastattavaksi. Vastaus% 31 Lasten tyytyväisyys, osallisuuden lisääminen ja kiusaamisen ehkäiseminen nousivat esille vastauksissa.
Sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluja on saatavilla Mynämäessä sote- ja maakuntaudistuksen jälkeenkin - Kehitämme sote-keskusta - Teemme yhteistyötä ikäihmisten elämänlaadun parantamiseksi ja palvelujen turvaamiseksi		
Henkilökuntamme on ammattitaitoista ja motivoitunutta - Huolehdimme hyvästä johtamiskulttuurista ja johtamisen edellytyksistä - Huolehdimme henkilökunnan täydennyskoulutuksesta ja työhyvinvoinnista (Hyvinvointisuunnitelma)	Kehityskeskustelut käydään 100 % Henkilökunta on pätevää 100 %. Tavoitteena se, että lastentarhanopettajien suhteellinen määrä lisääntyy. Työhyvinvointiin ja -ergonomiaan kiinnitetään huomiota.	90% kehityskeskustelut käyty 94 % pätevää. Vaka-opettajien sijaistuksiin ei saada päteviä työntekijöitä. Kalustohankintoja, mm puke- mispenkkejä, lasten korkeat

Kehitämme myönteistä työnantajakuva		kalusteet hankitaan osalle päiväkodeista vuosittain
Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Ennaltaehkäisevä työ tukee kuntalaisten hyvinvointia ja arjessa selviytymistä - Aktivoimme kuntalaisia eri ikäryhmille suunnatulla monipuolisella toiminnalla - Ehkäisemme syrjäytymistä järjestämällä matalan kynnyksen toimintaa ja lisäämällä varhaista tukea - Kehitämme elinympäristön ja liikumisen turvallisuutta - Tuemme kuntalaisten vastuuta omasta itsestään	Ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen. Perhekeskuspalvelujen määrän lisääminen yhdessä Akselin kanssa. Toteutetaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa ja siellä määriteltyjä mittareita. Lasten tunne- ja turvataitokasvatuksen lisääminen, täydentävänä otetaan vuoden 2019 aikana kiusaamista ehkäisevä Mini-Verso -ohjelma käyttöön.	Yhteistyö kasvatus- ja perheneuvonta Hermannin kanssa toimivaa, samoin varhe-palaverit Toteutunut Toteutunut
Meidän Mynämäki: Kuntalaiset ko-kevat kunnan omakseen ja ovat aktiivisia toimijoita - Edistämme avointa ilmapiiriä ja toimintakulttuuria - Luomme kuntalaisille osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia - Lisäämme kuntalaisten tietoisuutta vaikuttamistoimielimistä ja niiden toiminnasta - Järjestöohjelmalla tuemme kyläyhteisöjen toimintaa ja muuta vapaaehtoistyötä - Lisäämme ympäristön viihtyisyyttä taiteen keinoin - Jatkamme kuntalaiskyselyjä ja kohdennamme ne entistä tarkemmin - Käytämme tekniikan mahdollistamia keinoja kanssakäymisessä kuntalaisten kanssa	Varhaiskasvatuspalveluiden laadun arviointi ja kehittäminen tapahtuu yhteistyössä vanhempien kanssa. (Kyselyt, keskiarvotavoite hyvä)	Päivittäiset keskustelut Arviointikysely tehdään vuorovuosina huoltajille/3-6-vuotiaille lapsille huoltajien kanssa täytettävänä
Hyödynnämme Mynämäen monipuolista luontoa		

• Kehitämme virkistysalueita ja reitistöjä, jotka houkuttelevat luonnossa liikkumiseen • Selvitämme luonto- ja elämysmatkailun mahdollisuuksia	Luontopäiväkotitoiminta kodassa jatkuu. Lisäksi kaikissa päiväkodeissa kiinnitetään huomiota siihen, mitä toiminnallista oppimista lähiympäristössä voi tehdä. Luontoprojektien määrä mitataan ja tuodaan lautakunnalle tiedoksi.	koko vuoden kestäviä luontoprojekteja kaikissa ryhmissä, lisäksi noin 10 projektia/lapsiryhmä
Tasapainoinen talous		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Kustannustehokas toiminta • Suosimme innovatiivisia ja uudenlaisia toimintatapoja palvelujen järjestämisessä • Varmistamme konserniohjauksella, että tytäryhteisöt ja muut yhteistyötahot toimivat kunnan kokonaisedun mukaisesti • Pidämme kiinteistöt hyvässä kunnossa. Ennakoimme korjaustarpeet riittävän ajoissa ja teemme investoinnit tarveharkinnan jälkeen ajallaan kokonaisedun edellyttämällä tavalla • Realisoimme tarpeettoman kiinteistöomaisuuden ja tehostamme omien tilojen käyttöä • Sopeutamme palveluverkon taroituksenmukaiseksi kiinteistöjen kunto ja palvelujen tarve huomioon ottaen	Toiminta järjestetään vahvistetun talousarvion rajoissa. Kysynnän kasvaessa selvitetään resurssitarve erikseen.	Toteutunut, budjetin alitus noin 80 000 euroa
Velkaantumisen hallinta/ Lainamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon, veroprosentit eivät ylitä Varsinais-Suomen maakunnan kuntien keskiarvoja • Toteutamme investoinnit hallitusti kunnan taloudellinen kanta-kyky huomioon ottaen • Vuosikate kattaa vähintään poistot • Vuosittaiset investoinnit rahoitamme pääasiassa omarahoituksella • Pidämme taksat ja maksut ajan tasalla	Noudatamme lakisääteisiä asiakasmaksuja.	

Sitovat taloudelliset tavoitteet

505 Varhaiskasvatus

	TOTEUMA					POIKKEAMA
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	
Tuotot	495 731	456 000	0	456 000	528 763	72 763
Kulut	-3 978 472	-4 070 332	0	-4 070 332	-4 059 600	10 732
Toimintakate	-3 482 741	-3 614 332	0	-3 614 332	-3 530 837	83 495

Suoritteet ja tunnusluvut

505 Varhaiskasvatus

	TOTEUMA			
	TP 2018	TA 2019	31.12.2019	tot %
Suoritteet				
Päiväkodit;				
kokopäivä	209	230	230	100,0
osapäivä	85	83	82	99,0
esiopetus	88	83	80	96,0
Erityispäiväh;	29	23	27	117,0
Perhepäiväh;	14	18	14	77,0
Palveluseteli			26	
Ostopalvelup;	3	1	1	100,0
Muu päivähoito;				
kotihoidontuki, perhettä	88	96	82	85,0
Tunnusluvut				
€ / hoitopaikka				
Päiväkoti/ koko	9 530	8 639	9 359	108,0
Esiopetus	5 249	4 924	4 871	99,0
Perhepäivähoito	10 767	10 622	13 942	131,0
Kotihoidontuki €/perhe	3 965	4 552	3 993	88,0

Tulosalue

Opetustoimi

Tilivelvolliset

Rehtorit ja koulujen luokanopettaja-rehtorit

Toiminta-ajatus

Tuottaa laadukasta perus- ja lukio-opetusta.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Vuonna 2016 hyväksytyn opetussuunnitelman jalkauttaminen jatkui vuoden 2019 aikana. Koulutusta varten on laadittu yhteinen koulutustarjotin, jossa osa täydennyskoulutuksesta on kaikille yhteisiä ja osa valittavissa oman kiinnostuksen ja tarpeen mukaan. Mynämäen opetustoimella on vuonna 2019 ollut useita hankkeita, ja opetustoimi on myös mukana useissa yhteishankkeissa. Suurin vuonna 2019 alkanut yhteishanke on ollut Rasion hallinnoima Paras Koulu -hanke. Myös henkilöstön koulutukseen saatiin lisäresursseja hankkeiden kautta.

Tilinpäätöksen 2018 mukaan Ihalaisten koulun lakkauttaminen ja Tarvaisten koulun 5. - 6.-luokkalaisten siirtyminen pääosin Laurin kouluun merkitsi kolmen määräaikaisen opettajan viran vähenemistä syksystä jo 2018 alkaen. Kouluverkkoratkaisujen seurauksena myös Pyhän ja Tarvaisten johtajuus yhdistettiin syksystä 2018. Mikäli näitä toimenpiteitä ei olisi tehty, vuoden 2019 henkilöstömäärä olisi ollut yllä olevan määrän mukaisesti suurempi.

Tieto- ja viestintätekniikan jalkauttamiseksi opetukseen, hankittiin kaikille neljäs- ja seitsemäsluokkalaistilalle Chromebookit henkilökohtaiseen opiskelukäyttöön. Varhennettua kielenopetusta kokeiltiin kevätlukukaudella 2019 hankerahoituksella, ja 1.8.2019 alkaen varhennettu kielenopetus otettiin osaksi normaalia opetustoimintaa. Aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyi osaksi perusopetusta 1.8.2019 alkaen.

Huolin koulun väistötilojen sisäilmaongelmat lisääntyivät keväällä 2019 ja uusia väistötiloja kartoitettiin. Lopulta Huoli koulu siirtyi väliaikaisesti kouluksi koulun sisälle 1.8.2019. Oppilasmäärät ovat koulukohtaisesti nähtävänä talousarvion suoritteista kaikkien koulujen osalta.

Oppilaiden osallistamiseen ja hyvinvointiin panostettiin lähtemällä mukaan Vertaissovitteletuimintaan (Verso). Sekä opetushenkilöstöä että oppilaita koulutettiin toimintaan ja se otettiin aktiiviseksi osaksi opetustoimea.

Yhteistyötä Perusturvakuntayhtymä Akselin kanssa on tiivistetty. Lokakuussa 2019 järjestettiin Mynämäen kasvatus- ja sivistystoimen ja Akselin yhteinen koulutusiltapäivä. Opiskeluhuollon työntekijät (Akseli) ovat myös päässeet osalliseksi Paras Koulu-hankkeen yhteisiin koulutuksiin ja yhteistyötä opetustoimen, varhaiskasvatuksen ja Akselin välillä on lisätty hankkeen myötä. Opetustoimi on ollut myös mukana laatimassa Akseli-kuntien yhteistä Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa, sekä Perusturvayhtymä Akselin hyvinvointikertomuksen 2013–2017 ja hyvinvointisuunnitelmaa 2019–2021

Lukio menestyi vuoden 2019 ylioppilaskirjoituksissa keväällä ja syksyllä edelleen selvästi valtakunnan keskiarvoa paremmin. Opiskelijoiden viihtyvyys oli vuosittain toteutettavan kyselyn perusteella hyvä.

Jokaiselle lukion aloittavalle ensimmäinen vuoden opiskelijalle tarjottiin mahdollisuus hankkia kannettava tietokone, jonka hankintaa kunta tuki. Lukiossa teetettiin elokuussa 2019 uusille opiskelijoille kysely lukiovalinnasta. Tärkeimmiksi syiksi valita opiskelupaikaksi Mynämäen lukio nousivat selvästi lukion sijainti lähellä nuorten asuinpaikkaa, lukion laatu ja valtakunnallinen menestys, sekä se, että lukio on sopivan kokoinen yhteisö, jossa kaikki tuntevat toisensa. Lukiossa panostettiin uudella tavalla näkyvyyteen sosiaalisessa mediassa.

Lukion hankkeita jatkettiin. Liikkuva opiskelu -hankkeessa valmistui lukion tiloihin kuntosali. Saaren kartanon taiteilijat loivat taidetta tilan seinille. Lisäksi hankkeessa panostettiin kaikkien opiskelijoiden hyvinvointiin ja kannustettiin erityisesti vähän liikkuvia opiskelijoita liikkumaan. Vuoden aikana lukiossa aloitettiin myös Töihin-, Skilltech- ja Eteenpäin -hankkeet, joissa kehitetään uutta opetussuunnitelmaa, innovatiivista oppimisympäristöä ja uusia tuen tapoja enemmän tukea opinnoissaan tarvitseville opiskelijoille.

Opetustoimi on ollut aktiivisesti mukana myös kehittämässä koko osaston arviointisuunnitelmaa, jossa on hahmoteltu vuosikelloa erilaisille kyselyille. Varsinaisen asiakirjan laatiminen on vielä kesken, mutta opetustoimen arviointia toteutettu ja seurattu säännöllisesti vuoden 2019 aikana. 2-5-8-arviointi uu-

distettiin, ja se toteutetaan jatkossa joka toinen vuosi. Koulujen omaa toimintaa arvioitiin kevätlukukauden päätteeksi kouluittain arviointipalaverissa. Laajempia sekä kansallista että kansainvälistä arviointitietoa (Move, Kouluterveyskysely, Pisa) tarkasteltiin opetustoimessa toiminnan arvioimisessa ja kehittämisessä. Opetustoimen laadukkuutta indikoivat Pisa-tutkimuksen ja lukion kevään 2019 hyvät tulokset. Arviointien tuloksista on säännöllisesti informoitu kasvatus- ja sivistyslautakuntaa.

Vaikka oppilaslukumäärä on ollut laskeva, tämä ei välttämättä näy säästöinä. Lasten ja nuorten pahoinvointi ja erilaiset vaikeudet näkyvät opetustoimessa lisääntyneenä vaativan erityisen tuen tarpeena ja se vaikuttaa lisääntyvästi myös kustannuksiin. Tarpeiden lisääntymisen tarkkaa määrää on kuitenkin vaikea ennakoida. Kulut ylittyivät arvioidusta 70 544 euroa. Suurimpana tekijänä tässä oli palvelujen ostot, joissa ylitys oli 163 093 euroa.

Vuonna 2019 opetustoimen tuotot ylittyivät 227 492 euroa johtuen kotikuntakorvausten ja hankkeista tulleiden tuottojen ennakoitua suuremmasta summasta Niittylinnan opetusyksikön kustannukset ja resurssit ovat korkeat, mutta tämän yksikön osalta saatavien kotikuntakorvausten määrä on myös lisääntynyt samassa suhteessa. Kotikuntakorvauksia ei voi ennakoida etukäteen tarkasti, koska opetusyksikkö Leinikin oppilasmäärä vaihtelee vuosittain.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoiman vahvistaminen		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Asukasmäärä kasvaa - Huolehdimme kaavoituksella, että kunnassa on monipuolinen tonttitarjonta ja mahdollistetaan monimuotoinen rakentaminen (Maapoliittinen ohjelma) - Painotamme kuntamarkkinoinnissa Mynämäen hyvää sijaintia ja kohdennetaan markkinointitoimet entistä tehokkaammin - Selvitämme kohdennettujen asukaskyselyjen avulla nykyisten asukkaiden ja muuttoa suunnittelevien näkemyksiä kunnasta - Edesautamme sujuvien kulkuyhteyksien ja joukkoliikenteen kehittymistä alueella	Asukasmarkkinoinnissa hyödynnetään päiväkotien ja koulujen monipuolista tarjontaa. Aloitetaan mediaseuranta (juttujen määrä/vuosi)	Toteutunut Juttuja noin 42 vuonna 2019
Työpaikkojen määrä lisääntyy Hankimme kuntaan lisäresurssia elinvoimatyöhön selvittämään uusien yritysten sijoittumista kuntaan ja markkinoimaan kuntaa sekä yritysalueita	Yrittäjyyskasvatusprojekteihin osallistuminen, 3 projektia/vuosi/opetustoimi. Opetustoimen omat ympäristökasvatusprojektit ja monialaiset	Toteutunut: Yrityskylä 5.-6. ja 9.luokkalaisilla Hinku-oppimiskokonaisuus toteutettu monialaisena oppimiskokonaisuutena.

- Selvitämme Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy:n roolin elinkeinotoimijana kuntakonsernissa - Turvaamme kaavoituksella riittävän tonttivarannon yritysten tarpeisiin - Huolehdimme alueen keskeisten liikennehankkeiden edunvalvonasta - Jatkamme kestävän kehityksen investointeja Hinku-tavoitteiden mukaisesti sekä selvitämme kiertotalouden mahdollisuudet	oppimiskokonaisuudet (Hinku), 1 projekti/vuosi/koulu.	
Toimivat palvelut		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Palvelumme ovat tehokkaasti järjestettyjä ja uudistuvia - Uudistamme jatkuvasti ja ennakoluulottomasti toimintatapoja tulevaisuuden kunnan tehtävät huomioiden - Käytämme toimitiloja tehokkaasti ja monipuolisesti: Tarpeen mukainen palveluverkko - Mahdollistamme toimipaikkojen erikoistumisen - Kehitämme omaa lukiota - Hyödynnämme kuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa - Käytämme ostopalveluja tukemaan kunnan omaa tuotantoa	Koulut pohtivat koulukohtaisesti erikoistumisen mahdollisuudet. Tähän käytetään mahdollisuuksien mukaan kodin ja koulun päivä vuoden 2019 syksyllä. Kehittämishankkeet erillisrahoituksella, isoimpina: Skilloon, lukio Liikkuva lukio, lukio Hyvinvoiva koulu, perusopetus ja lukio Varhennettu kielenopetus, perusopetus Uutena oppilasarvioinnin kehittämishanke	Erikoistumisista on keskusteltu, mutta päätöksiä ei ole tehty. Tähän on vaikuttanut mm viranhaltijoiden vaihtuminen vuoden 2019 aikana. Hankeita jatkettiin, ja uusiin hankkeisiin haettiin vuoden 2019 aikana. Varhennettu kielenopetus aloitettiin hankkeen avulla ja se vakinaistettiin 1.8.2019. Oppilasarvioinnin kehittämisen aloitettiin vuoden 2019 aikana ja se jatkuu vuonna 2020.
Henkilökuntamme on ammattitaitoista ja motivoitunutta - Huolehdimme hyvästä johtamiskulttuurista ja johtamisen edellytyksistä - Huolehdimme henkilökunnan täydennyskoulutuksesta ja työhyvinvoinnista (Hyvinvointisuunnitelma) - Kehitämme myönteistä työnantajakuva	Kehityskeskustelut käydään 100 % Laaditaan koulutussuunnitelma (osana kunnan koulutussuunnitelmaa) ja koulutustarjotin.	Kehityskeskustelut käyty. Koulutussuunnitelma laadittu ja sen mukaan on toimittu.
Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset		

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Ennaltaehkäisevä työ tukee kuntalaisten hyvinvointia ja arjessa selviytymistä - Aktivoimme kuntalaisia eri ikäryhmille suunnatulla monipuolisella toiminnalla - Ehkäisimme syrjäytymistä järjestämällä matalan kynnyksen toimintaa ja lisäämällä varhaista tukea - Kehitämme elinympäristön ja liikkumisen turvallisuutta - Tuemme kuntalaisten vastuuta omasta itsestään	Koulu tukee aktiivista harrastustoimintaa järjestämällä kerhotoimintaa, tavoitteena 10 kerhoa/kunta Koulujen tilojen monipuolinen iltakäyttö. Käyttöasteen tavoite yhteensä n. 70% päivä- ja iltapäivä-aikaan.	Koulujen kerhoihin haettu ja saatu hankerahoitusta. Koulujen kerhoja oli yhteensä 18. Kouluilla varsinkin liikuntasalit ovat monipuolisessa käytössä. Laurin koulussa myös kotitalousluokka on ollut aktiivisessa iltakäytössä.
Meidän Mynämäki: Kuntalaiset ko-kevat kunnan omakseen ja ovat aktiivisia toimijoita - Edistämme avointa ilmapiiriä ja toimintakulttuuria - Luomme kuntalaisille osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia - Lisäämme kuntalaisten tietoisuutta vaikuttamistoimielimistä ja niiden toiminnasta - Järjestöohjelmalla tuemme kyläyhteisöjen toimintaa ja muuta vapaaehtoistyötä - Lisäämme ympäristön viihtyisyyttä taiteen keinoin - Jatkamme kuntalaiskyselyjä ja kohdennamme ne entistä tarkemmin - Käytämme tekniikan mahdollistamia keinoja kanssakäymisessä kuntalaisten kanssa	Osallisuus on tärkeä osa uutta opetussuunnitelmaa. Tavoitteena on, että jokaisella koululla toimii aktiivinen oppilaskunta. Mittarina tapaamisten tai kokousten määrä/vuosi. Kyselyistä laaditaan koko osaston yhteinen arviointisuunnitelma, joka tuodaan hyväksyttäväksi lautakuntaan. Kiusaamisen ehkäisemiseksi otetaan uutena käyttöön VERSO-toimintamalli, johon henkilöstö ja oppilaat koulutetaan.	Oppilaskunnat kokoontuneet kouluissa säännöllisesti. Kokousten lukumäärä vaihtelee kouluittain. Osa kokoontuu lyhyesti viikoittain, osalla tapaamisia on muutaman kerran lukukaudessa ja osalla noin kerran kuukaudessa. Arviointisuunnitelma on aloitettu, mutta on keskeneräinen. Verso-koulutukset- ja käyttöönotto tavoitteen mukainen. Verso ollut aktiivisessa käytössä.
Hyödynnämme Mynämäen monipuolista luontoa - Kehitämme virkistysalueita ja reitistöjä, jotka houkuttelevat luonnossa liikkumiseen - Selvitämme luonto- ja elämysmatkailun mahdollisuuksia	Retkeilyyn ja kotiseutuun liittyvät projektit hyväksytään koulujen vuosisuunnitelmien yhteydessä jokaisen lukuvuoden alkaessa.	Toteutuneet vuosisuunnitelmien mukaisesti.

Tasapainoinen talous		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Kustannustehokas toiminta - Suosimme innovatiivisia ja uudenlaisia toimintatapoja palvelujen järjestämisessä - Varmistamme konserniohjauksella, että tytäryhteisöt ja muut yhteistyötahot toimivat kunnan kokonaisedun mukaisesti - Pidämme kiinteistöt hyvässä kunnossa. Ennakoimme korjaustarpeet riittävän ajoissa ja teemme investoinnit tarveharkinnan jälkeen ajallaan kokonaisedun edellyttämällä tavalla - Realisoimme tarpeettoman kiinteistöomaisuuden ja tehostamme omien tilojen käyttöä - Sopeutamme palveluverkon taroituksenmukaiseksi kiinteistöjen kunto ja palvelujen tarve huomioon ottaen	Opetustoimi tuottaa palvelut vahvistetun talousarvion puitteissa. Tavoitteena on aamu- ja iltapäivätoiminnan siirtyminen vapaa-aikatoimelta perusopetukseen syksystä 2019 alkaen.	Palvelut tuotettu vahvistetun talousarvion puitteissa. Aamu- ja iltapäivätoiminta sekä -henkilöstö siirretty vapaa-aikatoimesta perusopetukseen 1.8.2019.
Velkaantumisen hallinta/ Lainamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon, veroprocentit eivät ylitä Varsinais-Suomen maakunnan kuntien keskiarvoja - Toteutamme investoinnit hallitusti kunnan taloudellinen kanto-kyky huomioon ottaen - Vuosikate kattaa vähintään poistot - Vuosittaiset investoinnit rahoitamme pääasiassa omarahoituksella - Pidämme taksat ja maksut ajan tasalla		Toteutunut: Toimintakate alitunut noin 157 000€ (98,1%)

Sitovat taloudelliset tavoitteet

510 Opetustoimi

	TOTEUMA					POIKKEAMA
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	
Tuotot	645 588	477 000	0	477 000	704 492	227 492
Kulut	-8 649 382	-8 568 525	0	-8 568 525	-8 639 069	-70 544
Toimintakate	-8 003 794	-8 091 525	0	-8 091 525	-7 934 577	156 948

Suoritteet ja tunnusluvut

510 Opetustoimi

	TOTEUMA			
	TP 2018	TA 2019	31.12.2019	tot %
Suoritteet				
kouluja (peruskoulut + lukio)	8	8	8	100,0
oppilaita (perusopetus)	793	777	791	102,0
muista kunnista (perusop.)			34	
aloituspaikkoja (lukio)	70	70	70	100,0
opiskelijoita (lukio)	164	175	160	91,0
muista kunnista (lukio)	34	40	33	83,0
Tunnusluvut				
euroa/oppilas	8 377	8 836	8 408	95,0
euroa/opiskelija	8 002	7 143	7 085	99,0

Perusopetuksen koulukohtaiset yksikkökustannukset/oppilas ja oppilasmäärä:

	TP 2018 oppilasmäärä		TA 2019 oppilasmäärä		TP 2019 oppilasmäärä	
Aseman koulu	7 701	47	7 530	48	7 726	45
Huolin koulu	9 111	36	7 014	43	6896***	44
Karjalan koulu	10 596	34	11 229	31	11 733	30
Laurin koulu*	7 334	531	7 908	517	7 784	539
Tarvaisten koulu	**	**	11 424	22	11 680	19
Tavastilan koulu	12 079	69	10 239	75	9 955	75
Pyhän koulu	8 801	40	9 744	41	10 422	39

Perusopetuksen koulukohtaiset yksikkökustannukset/oppilas ja oppilasmäärä:

(oppilasmäärä talousarviossa koko vuoden keskiarvo, tilinpäätöksessä 20.9.2019 tilastointipäivän luku)

Oppilaskohtaiset kustannukset pitää suhtautua kriittisesti, koska esim. Tavastilassa on pienryhmiä ja erityisen tuen oppilaita enemmän (sijoitettuna koko kunnasta), Laurin koulussa on yläkoulun kalliimmat oppilaat mukana. Tarvaisten koulussa vai 1.-4.luokkien oppilaat.

*Laurin koulun oppilasmäärässä mukana myös erityisopetusyksikkö Leinikin oppilaat

**Tarvaisten koulun 5.-6.lk siirtyi Laurin kouluun 1.8.2018 alkaen.

***Huolin koulun kiinteistökulut v 2019 on 0 €(väistötilat), näin ollen Huolin koulun yksikkökustannus/oppilas **ei ole vertailukelpoinen**

Tulosalue	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi
Tilivelvolliset	Liikunta- ja nuorisopalveluvastaava Marja Kannisto Kulttuuri- ja kirjastopalveluvastaava Viktoria Kulmala
Toiminta-ajatus	Tuottaa laadukkaita hyvinvointi-, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluita.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Vuoden 2019 aikana selkeytettiin hyvinvoinnin ja terveyden (hyte) organisointia tulosalueella. Koko sektori on tiivistänyt yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Tiedotukseen on panostettu erityisesti sosiaalisen median kautta. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen tiedotelehti LiiKu päätettiin muuttaa koko kunnan yhteiseksi tiedotelehdeksi Meidän Mynämäki. Lehden suunnittelu aloitettiin loppuvuodesta 2019. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta on siirtynyt koulujen alaisuuteen 1.8.2019.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoiman vahvistaminen		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Asukasmäärä kasvaa - Huolehdimme kaavoituksella, että kunnassa on monipuolinen tonttitarjonta ja mahdollistetaan monimuotoinen rakentaminen (Maapoliittinen ohjelma) - Painotamme kuntamarkkinoinnissa Mynämäen hyvää sijaintia ja kohdennetaan markkinointitoimet entistä tehokkaammin - Selvitämme kohdennettujen asukaskyselyjen avulla nykyisten asukkaiden ja muuttoa suunnittelevien näkemyksiä kunnasta - Edesautamme sujuvien kulkuyhteyksien ja joukkoliikenteen kehittymistä alueella	Liiku-tiedote, tavoitteena jakaa neljä kertaa vuodessa jokaiseen kotiin. Tavoitteena on joko rakentaa tai korjata yksi liikuntapaikka/2019.	Toteutunut. Ei toteutunut.
Työpaikkojen määrä lisääntyy Hankimme kuntaan lisäresursseja elinvoimatyöhön selvittämään uusien yritysten sijoittumista kuntaan ja markkinoimaan kuntaa sekä yritysalueita		

- Selvitämme Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy:n roolin elinkeinotoimijana kuntakonsernissa - Turvaamme kaavoituksella riittävän tonttivarannon yritysten tarpeisiin - Huolehdimme alueen keskeisten liikennehankkeiden edunvalvonnasta - Jatkamme kestävä kehityksen investointeja Hinku-tavoitteiden mukaisesti sekä selvitämme kiertotalouden mahdollisuudet		
Toimivat palvelut		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Palvelumme ovat tehokkaasti järjestettyjä ja uudistuvia - Uudistamme jatkuvasti ja ennakkoluulottomasti toimintatapoja tulevaisuuden kunnan tehtävät huomioiden - Käytämme toimitiloja tehokkaasti ja monipuolisesti: Tarpeen mukainen palveluverkko - Mahdollistamme toimipaikkojen erikoistumisen - Kehitämme omaa lukiota - Hyödynnämme kuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa - Käytämme ostopalveluja tukemaan kunnan omaa tuotantoa	Kirjaston palvelukonseptin uusiminen. Nuorisotilojen toimitilaselvitys yhdessä teknisen toimen kanssa (liittyy aiempaan moottoritalli-aloitteeseen) ja uusien toimintamallien luominen.	Toteutunut. Selvitystyö aloitettu.
Sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluja on saatavilla Mynämässä sote- ja maakuntauudistuksen jälkeenkin - Kehitämme sote-keskusta - Teemme yhteistyötä ikäihmisten elämänlaadun parantamiseksi ja palvelujen turvaamiseksi	Wertaisliikuttajatoiminnan lisääminen ja kehittäminen, 10 tapahtumaa/vuosi	Toteutunut.
Henkilökuntamme on ammattitaitoista ja motivoitunutta		

- Huolehdimme hyvästä johtamis-kulttuurista ja johtamisen edellytksistä - Huolehdimme henkilökunnan täydennyskoulutuksesta ja työhyvinvoinnista (Hyvinvointisuunnitelma) - Kehitämme myönteistä työnantajakuva	Vapaa-aikatoimen henkilöstösuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen.	Suunnitelman laatiminen on käynnistynyt.
Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Ennaltaehkäisevä työ tukee kuntalaisten hyvinvointia ja arjessa selviytymistä - Aktivoimme kuntalaisia eri ikäryhmille suunnatulla monipuolisella toiminnalla - Ehkäisemme syrjäytymistä järjestämällä matalan kynnyksen toimintaa ja lisäämällä varhaista tukea - Kehitämme elinympäristön ja liikkumisen turvallisuutta - Tuemme kuntalaisten vastuuta omasta itsestään	Selkeät palvelut ja palvelutuotteet Vapaa-aikatoimen laatu- ja vaikuttavuusmittarit sekä systemaattinen asiakaspalautteen kerääminen: lautakunta hyväksyy koko osaston yhteisen arviointisuunnitelman Lasten vapaa-aikatoiminnan mahdollisuuksien selvittäminen myös Mynämäen kylissä (yhdessä Raisio-opiston ja kolmannen sektorin kanssa), tavoitteena 2 uutta toimintoa/vuosi.	Toteutunut. Liikunta- ja nuorisotoimessa sekä museotoimessa on selkeytetty palveluvalikoima. Laatu- ja vaikuttavuusmittari työ käynnistynyt. Systemaattinen asiakaspalautteen kerääminen toteutunut sekä kirjasto että liikunta- ja nuorisotoimessa. Yhteistyö järjestöjen kanssa selkeytynyt, järjestöt järjestävät kerhotoimintaa.
Meidän Mynämäki: Kuntalaiset kokevat kunnan omakseen ja ovat aktiivisia toimijoita - Edistämme avointa ilmapiiriä ja toimintakulttuuria - Luomme kuntalaisille osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia - Lisäämme kuntalaisten tietoisuutta vaikuttamistoimielimistä ja niiden toiminnasta	Omatoimiset torstaikonserit ja näyttelyt kirjastossa. 12/vuosi Asiakkaiden aktivoiminen sosiaalisen median kautta.	Toteutunut Toteutunut. Nuorten kirjaston tili Instagramiin perustettu.

- Järjestöohjelmalla tuemme kyläyhteisöjen toimintaa ja muuta vapaaehtoistyötä - Lisäämme ympäristön viihtyisyyttä taiteen keinoin - Jatkamme kuntalaiskyselyjä ja kohdennamme ne entistä tarkemmin - Käytämme tekniikan mahdollistamia keinoja kanssakäymisessä kuntalaisten kanssa		
Hyödynnämme Mynämäen monipuolista luontoa - Kehitämme virkistysalueita ja reitistöjä, jotka houkuttelevat luonnossa liikkumiseen - Selvitämme luonto- ja elämysmatkailun mahdollisuuksia	Olemme aktiivisesti mukana yhdistys- ja järjestötyössä hankkeiden kehittämisessä: Vähintään 1 yhteistyöprojekti/vuosi.	Toteutunut
Tasapainoinen talous		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Kustannustehokas toiminta - Suosimme innovatiivisia ja uudenlaisia toimintatapoja palvelujen järjestämisessä - Varmistamme konserniohjauksella, että tytäryhteisöt ja muut yhteistyötahot toimivat kunnan kokonaisedun mukaisesti - Pidämme kiinteistöt hyvässä kunnossa. Ennakoimme korjaustarpeet riittävän ajoissa ja teemme investoinnit tarveharkinnan jälkeen ajallaan kokonaisedun edellyttämällä tavalla - Realisoimme tarpeettoman kiinteistöomaisuuden ja tehostamme omien tilojen käyttöä - Sopeutamme palveluverkon taroituksenmukaiseksi kiinteistöjen kunto ja palvelujen tarve huomioon ottaen	Sähköisten palvelujen kehittämisen/tilavaraukset: varausohjelman hankinta vuoden 2019 aikana.	Julius ei toteutunut. Uusia avauksia on tehty. Käytämme Lyytiä ja Doodlea sekä muita sähköisiä kanavia.
Velkaantumisen hallinta/ Lainamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon, veroprosentit eivät ylitä Varsinais-Suomen maakunnan kuntien keskiarvoja		

• Toteutamme investoinnit hallitusti kunnan taloudellinen kantokyky huomioon ottaen • Vuosikate kattaa vähintään poistot • Vuosittaiset investoinnit rahoitamme pääasiassa omarahoituksella • Pidämme taksat ja maksut ajan tasalla	Toiminta järjestetään hyväksytyn talousarvion puitteissa.	Toteutunut. Toimintakate alitettu noin 7 800€ (99,3%)
--	---	---

Sitovat taloudelliset tavoitteet

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TOTEUMA					
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	POIKKEAMA
Tuotot	255 585	241 600	0	241 600	239 006	-2 594
Kulut	-1 374 680	-1 369 337	0	-1 369 337	-1 358 949	10 388
Toimintakate	-1 119 095	-1 127 737	0	-1 127 737	-1 119 943	7 794

Suoritteet ja tunnusluvut

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TOTEUMA			
	TP 2018	TA 2019	31.12.2019	tot %
Suoritteet				
nuorisotiloja	2	2	2	100,0
kävijöitä	2 231	2 600	4200**	160,0
ap/ip -asiakkaat*	74	60	49	82,0
liikuntatilat	11	11	11	100,0
kirjastot	2	2	2	100,0
lainaukset	107 002	99 824	97 215	97,0
museot	2	2	3	150,0
kulttuuritapaht.	12	12	24	150,0
Tunnusluvut				
€/nuoriso	128	109	103	95,0
€/ap-ip-asiakas*	1 969	2 079	2 509	121,0
liikunta €/as	48	47	49	104,0
kirjasto €/as	42	45	51	102,0
kulttuuri €/as	3	3	3	100,0

* Aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyi opetustoimen alaisuuteen 1.8.2019, mutta TP 2019 osalta

luvut ovat vielä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimessa

** Nuorisotilojen kävijämäärien laskentatapa muuttunut vuonna 2019, luku sisältää kaikki kävijät nuorisotiloissa

Kasvatus- ja sivistyslautakunta yhteensä

	TOTEUMA					POIKKEAMA
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	
Tuotot	-3 066 186	1 175 600	0	1 175 600	1 483 873	308 273
Kulut	-14 170 629	-14 200 382	0	-14 200 382	-14 250 973	-50 591
Toimintakate	-17 236 815	-13 024 782	0	-13 024 782	-12 767 100	257 682

2.3 Tekninen lautakunta

Tulosalue	Teknisen toimen hallinto
Tilivelvolliset	Tekninen johtaja Vesa-Matti Eura
Toiminta-ajatus	Tekninen osasto vastaa kunnan maankäytön suunnittelusta, infran suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, tilahallinnosta, kiinteistöjen hoidosta, ruoka- ja siivouspalvelusta, rakennusvalvonnasta ja ympäristöasioista. Tavoitteena on toimintojen kehittäminen ja ylläpitäminen siten, että luodaan turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö kaikille kuntalaisille sekä tarjotaan toimintaedellytykset elinkeinoelämälle.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Mynämäen kunta on järjestänyt ympäristönsuojelupalvelut seudullisesti Ruskon, Maskun ja Nousiaisten alueella vuoden 2019 alusta lukien. Joukkoliikenne, ALPE ja talkooavustukset sisältyvät tähän kustannuspaikkaan. Talousarviossa esitetyt toimintamenot ylittyivät noin 3 %. Ylitys johtuu pääosin toimistosihteerin palkkakulujen uudelleen kohdistamisesta, joka näkyy rakennusvalvonnan palkkakustannusten alenemisena.

Lisääntynyt toimeliaisuus yritystonttien markkinoinnissa näkyy lisääntyneinä palvelunostoina esimerkiksi kaavoituksen osalla. Myös yritystilojen kyselyjä oli vuonna 2019 selvästi enemmän kuin aiempina vuosina.

Tuloissa näkyy vilkastunut tonttikauppa. Tonttikauppaa vauhditti tonttialennuskampanja. Mynämäen Vesihuolto Oy tuloutti teknisen toimen hallintoon kunnallistekniikan rakentamiskustannuksia.

Mynämäen Vesihuolto Oy tuloutti teknisen toimen hallintoon kunnallistekniikan rakentamiskustannuksia.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

	TOTEUMA					POIKKEAMA
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	
Tuotot	116 396	115 000	0	115 000	287 820	172 820
Kulut	-1 094 786	-1 132 477	0	-1 132 477	-1 168 887	-36 410
Toimintakate	-978 390	-1 017 477	0	-1 017 477	-881 067	136 410

Tulosalue	Tilalaitos
Tilivelvolliset	Kiinteistöpäällikkö Pasi Kemppinen
Toiminta-ajatus	Hoitaa keskitetysti kunnan kiinteistöjen kunnossapidon, siivous- ja ruokapalvelun.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Toiminnan tavoitteena on toimitilojen tehokas ja turvallinen käyttö. Tilojen korjauksiin ja kunnossapitoon sekä energiatehokkuuteen kiinnitetään edelleen huomiota.

• Turvaamme kaavoituksella riittävän tonttivarannon yritysten tarpeisiin • Huolehdimme alueen keskeisten liikennehankkeiden edunvalvonnasta • Jatkamme kestävän kehityksen investointeja Hinku-tavoitteiden mukaisesti sekä selvitämme kiertotalouden mahdollisuudet	Kiinteistöautomaation hyödyntäminen. Uudet HINKU-rahoitusmuodot. Vuoden aikana toteutetut HINKU-hankkeet raportoidaan toimintakertomuksen yhteydessä.	Pääosin ei toteutunut. Uusien hankkeiden suunnittelussa huomioitiin energiansäästö.
Toimivat palvelut		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Palvelumme ovat tehokkaasti järjestettyjä ja uudistuvia • Uudistamme jatkuvasti ja ennakoluultomasti toimintatapoja tulevaisuuden kunnan tehtävät huomioiden • Käytämme toimitiloja tehokkaasti ja monipuolisesti: Tarpeen mukainen palveluverkko • Mahdollistamme toimipaikkojen erikoistumisen • Kehitämme omaa lukiota • Hyödynnämme kuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa • Käytämme ostopalveluja tukemaan kunnan omaa tuotantoa	Kiinteistöjen kunnossapidon ohjelmointi. Kiinteistöautomaation hyödyntäminen. Toimiltojen käyttöastetta tehostetaan. Tilanvarausjärjestelmän päivittäminen	Hoitoalueiden määrittely aloitettu, muilta osin kesken. Tilausjärjestelmä asennettu, käyttöönotto kesken.
Sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluja on saatavilla Mynämässä sote- ja maakuntauudistuksen jälkeenkin • Kehitämme sote-keskusta • Teemme yhteistyötä ikäihmisten elämänlaadun parantamiseksi ja palvelujen turvaamiseksi	Terveyskeskushanke	Toteutuu. Suunnittelussa on otettu huomioon mahdollinen SOTE-uudistus sekä tilojen käytön tehostaminen ja monipuolisuus.
Henkilökuntamme on ammattitaitoista ja motivoitunutta • Huolehdimme hyvästä johtamiskulttuurista ja johtamisen edellytyksistä • Huolehdimme henkilökunnan täydennyskoulutuksesta ja työhyvinvoinnista (Hyvinvointisuunnitelma) • Kehitämme myönteistä työnantajakuva		

Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Ennaltaehkäisevä työ tukee kuntalaisten hyvinvointia ja arjessa selviytymistä - Aktivoimme kuntalaisia eri ikäryhmille suunnatulla monipuolisella toiminnalla - Ehkäisemme syrjäytymistä järjestämällä matalan kynnyksen toimintaa ja lisäämällä varhaista tukea - Kehitämme elinympäristön ja liikkumisen turvallisuutta - Tuemme kuntalaisten vastuuta omasta itsestään	Kiinteistöjen kunnossapidon ohjelmointi.	Hoitoalueiden määrittely aloitettu, muilta osin kesken.
Meidän Mynämäki: Kuntalaiset kokevat kunnan omakseen ja ovat aktiivisia toimijoita - Edistämme avointa ilmapiiriä ja toimintakulttuuria - Luomme kuntalaisille osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia - Lisäämme kuntalaisten tietoisuutta vaikuttamistoimielimistä ja niiden toiminnasta - Järjestöohjelmalla tuemme kyläyhteisöjen toimintaa ja muuta vapaaehtoistyötä - Lisäämme ympäristön viihtyisyyttä taiteen keinoin - Jatkamme kuntalaiskyselyjä ja kohdennamme ne entistä tarkemmin - Käytämme tekniikan mahdollistamia keinoja kanssakäymisessä kuntalaisten kanssa	Kiinteistöautomaation hyödyntäminen	Tilausjärjestelmä asennettu, käyttöönotto kesken.
Hyödynnämme Mynämäen monipuolista luontoa - Kehitämme virkistysalueita ja reitistöjä, jotka houkuttelevat luonnossa liikkumiseen - Selvitämme luonto- ja elämysmatkailun mahdollisuuksia	Urheilukeskuksen investoinnit	Toteutui.

Tasapainoinen talous		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Kustannustehokas toiminta - Suosimme innovatiivisia ja uudenlaisia toimintatapoja palvelujen järjestämisessä - Varmistamme konserniohjauksella, että tytäryhteisöt ja muut yhteistyötahot toimivat kunnan kokonaisedun mukaisesti - Pidämme kiinteistöt hyvässä kunnossa. Ennakoimme korjaustarpeet riittävän ajoissa ja teemme investoinnit tarveharkinnan jälkeen ajallaan kokonaisedun edellyttämällä tavalla - Realisoimme tarpeettoman kiinteistöomaisuuden ja tehostamme omien tilojen käyttöä - Sopeutamme palveluverkon taroituksenmukaiseksi kiinteistöjen kunto ja palvelujen tarve huomioon ottaen	Kiinteistöjen kunnossapidon ohjelmointi. Kiinteistöjen kuntokartoitus. Kiinteistöautomaation hyödyntäminen Energiatehokkuus selvitykset. Myytävien kiinteistöjen lista.	Hoitoalueiden määrittely aloitettu, muilta osin kesken. Ei toteutunut. Vuoden aikana tehtiin useita sisäilmakorjauksia ja niihin liittyviä selvityksiä. Ei toteutunut. Valmistelutyötä tehty. Palveluverkko ratkaisee kiinteistöjen käyttötarpeen.
Velkaantumisen hallinta/ Lainamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon, veroprocentit eivät ylitä Varsinais-Suomen maakunnan kuntien keskiarvoja - Toteutamme investoinnit hallitusti kunnan taloudellinen kantokyky huomioon ottaen - Vuosikate kattaa vähintään poistot - Vuosittaiset investoinnit rahoitamme pääasiassa omarahoituksella - Pidämme taksat ja maksut ajan tasalla		

Sitovat taloudelliset tavoitteet

730 Tilalaitos

					TOTEUMA	
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	POIKKEAMA
Tuotot	4 525 241	4 180 105	0	4 180 105	4 314 110	134 005
Kulut	-4 929 143	-4 887 753	-60 000	-4 947 753	-5 236 540	-288 787
Toimintakate	-403 902	-707 648	-60 000	-767 648	-922 430	-154 782

Suoritteet ja tunnusluvut

730 Tilalaitos

	TP 2018	TA 2019	TOTEUMA 31.12.2019	tot %
Suoritteet				
Kiinteistöt kunnan hallinnassa k-m ²	44 510	44 480	43 186	97 %
Siivottavat kiinteistöt k-m ²	38 626	38 626	38 626	100 %
Tuotettavien aterioiden lkm/v	534 898	545 133	527 594	97 %
Valmistuskeittäitä	13	13	7	
Palvelukeittäitä			4	
Tunnusluvut				
Kiinteistöt kunnan hallinnassa €/k-m ² /kk	9,20	9,30	10,10	
Aterian hinta keskimäärin €	3,09	3,21	2,93	

Tulosalue

Infra

Tilivelvolliset

Työpäällikkö Mira Rekola

Toiminta-ajatus

Infra-tulosalue sisältää yleisten alueiden, urheilukenttien ja yksityisteiden (avustukset) määrärahat.

Olennaiset tapahtumat tilivuonna

Uusi asuntoalue Kattelus 2 alue toteutettiin. Alueella valmistui 17 uutta rakentamiskelpoista tonttia.

Liikenneturvallisuushankkeina toteutettiin Kustavintien ja Pyhäntien risteysalueen järjestelyjen toteutus ja aloitettiin Mynämäentien kevyenliikenteen väylän rakentaminen välillä Kirkkotie - Kurinantie.

Saneeraus- ja uudisrakennuskohteena toteutettiin Kirsikkatien perusparantaminen.

Infraomaisuuden hallinnan perustietoa kerättiin toteuttamalla katuvalaistus kartoitus sekä liikennemerkkikartoitus.

Keskustaajaman viihtyisyyttä parannettiin valaistuskohdeilla.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoiman vahvistaminen		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Asukasmäärä kasvaa Huolehdimme kaavoituksella, että kunnassa on monipuolinen tonttitarjonta ja mahdollistetaan	Uusien kaava-alueiden kunnallistekniikan rakentaminen.	Kattelus 2 alueen kunnallistekniikka valmistunut kesäkuussa 2019.

monimuotoinen rakentaminen (Maapoliittinen ohjelma) • Painotamme kuntamarkkinoinnissa Mynämäen hyvää sijaintia ja kohdennetaan markkinointitoimet entistä tehokkaammin • Selvitämme kohdennettujen asukaskyselyjen avulla nykyisten asukkaiden ja muuttoa suunnittelevien näkemyksiä kunnasta • Edesautamme sujuvien kulkuyhteyksien ja joukkoliikenteen kehittymistä alueella	Myynnissä olevien tonttien kunnossapito. Uusien jalankulku- ja pyöräilyväylien rakentaminen liikenneturvallisuuden parantamiseksi (Mynämäentie, Asemantie, Pyhe). Olemassa olevien jalankulku- ja pyöräilyväylien valaiseminen.	Tonttialueiden puuston rai-vaus. Mynämäentien kevyenliikenteenväylän rakentaminen välillä Kirkkotie-Kurinantie; urakkasopimus allekirjoitettu joulukuussa 2019 ja työt aloitettu tammikuussa 2020. Kustavintien ja Pyhentien risteysjärjestelyt; urakka valmistunut kesäkuussa 2019. Katuvalaistus kartoitus toteutettu kesällä 2019, jonka pohjalta luodaan saneerausaikataulu.
Työpaikkojen määrä lisääntyy • Hankimme kuntaan lisäresursseja elinvoimatyöhön selvittämään uusien yritysten sijoittumista kuntaan ja markkinoimaan kuntaa sekä yritysalueita • Selvitämme Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy:n roolin elinkeinotoimijana kuntakonsernissa • Turvaamme kaavoituksella riittävän tonttivarannon yritysten tarpeisiin • Huolehdimme alueen keskeisten liikennehankkeiden edunvalvonnasta • Jatkamme kestävä kehityksen investointeja Hinku-tavoitteiden mukaisesti sekä selvitämme kiertotalouden mahdollisuudet	Teollisuusalueiden siistiminen yhteistyössä alueiden yrittäjien kanssa. Roukkulin teollisuusalueen laajennus.	Teollisuusalueiden katualueen siistiminen osana normaalia kunnostustoimintaa. Roukkulin alueen maastokartoitus käynnissä.
Toimivat palvelut		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Palvelumme ovat tehokkaasti järjestettyjä ja uudistuvia • Uudistamme jatkuvasti ja ennakolluultomasti toimintatapoja tulevaisuuden kunnan tehtävät huomioiden • Käytämme toimitiloja tehokkaasti ja monipuolisesti: Tarpeen mukainen palveluverkko	Infra-tulosyksikön alueiden kartoitus, massoittelu ja hoitotason määrittely. Kaava-alueiden katu- ja kevyen liikenteen väylien kunnostus ja hoitotason ylläpito vähintään nykyisellä tasolla.	Katujen kuntokartoitus ja katuvalaistuksen sekä liikenne-merkkien kartoitus toteutettu; käytetään toimintojen saneeraussuunnittelun pohjana.

• Mahdollistamme toimipaikkojen erikoistumisen • Kehitämme omaa lukiota • Hyödynnämme kuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa • Käytämme ostopalveluja tukemaan kunnan omaa tuotantoa	Resurssien kohdentaminen hoitotason ja toimenkuvien mukaisesti. Katu-alueiden hoidon kilpailutus.	Alueiden kartoituksen ja hoitotason määrittelyn valmistuksessa resurssien kohdentaminen tehostuu. Katu-alueiden hoidon kilpailutus aikataulun mukaisesti. Puistokummitoiminta otettu käyttöön 2019. Yhteistyötä toteutettu järjestöjen ja yhdistysten kanssa alueiden hoidossa.
Sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluja on saatavilla Mynä-mässä sote- ja maakuntauudistuksen jälkeenkin • Kehitämme sote-keskusta • Teemme yhteistyötä ikäihmisten elämänlaadun parantamiseksi ja palvelujen turvaamiseksi		
Henkilökuntamme on ammattitaitoista ja motivoitunutta • Huolehdimme hyvästä johtamiskulttuurista ja johtamisen edellytyksistä • Huolehdimme henkilökunnan täydennyskoulutuksesta ja työhyvinvoinnista (Hyvinvointisuunnitelma) • Kehitämme myönteistä työnantajakuva	Tiedottamisen tehostaminen. Kuukausipalaveri käytäntö henkilöstölle. Henkilöstöpalautteiden kirjaaminen ja niihin vastaaminen. Perehdytysten ja kehityskeskustelujen tehostaminen. Läheltä piti -tilanteiden raportointi, tavoitteena 0-toleranssi työtapaturmille. Tyky-toiminta.	Osastopalaverit, kuukausipalaverit, Intra ja sähköposti tiedottamisen välineinä. Kuukausipalaverit säännöllisesti. Ei saatuja palautteita. Uudet henkilöt perehdytetty toimintaan. Kehityskeskustelut pidetty vuosittain. Ei saatuja läheltä piti -raportteja. Ei raportoituja työtapaturmia. Smartum palvelu käytössä. Tyky-päiviä toteutettu.
Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Ennaltaehkäisevä työ tukee kuntalaisten hyvinvointia ja arjessa selviytymistä		

- Aktivoimme kuntalaisia eri ikäryhmille suunnatulla monipuolisella toiminnalla - Ehkäisimme syrjäytymistä järjestämällä matalan kynnyksen toimintaa ja lisäämällä varhaista tukea - Kehitämme elinympäristön ja liikkumisen turvallisuutta - Tuemme kuntalaisten vastuuta omasta itsestään	Kaava-alueiden katujen ja kevyenliikenteenväylien kunnostus ja hoitotason ylläpito vähintään nykyisellä tasolla.	Saatuihin palautteisiin vastattu ja niihin reagoitu resurssien puitteissa.
Meidän Mynämäki: Kuntalaiset kokevat kunnan omakseen ja ovat aktiivisia toimijoita - Edistämme avointa ilmapiiriä ja toimintakulttuuria - Luomme kuntalaisille osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia - Lisäämme kuntalaisten tietoisuutta vaikuttamistoimielimistä ja niiden toiminnasta - Järjestöohjelmalla tuemme kyläyhteisöjen toimintaa ja muuta vapaaehtoistyötä - Lisäämme ympäristön viihtyisyyttä taiteen keinoin - Jatkamme kuntalaiskyselyjä ja kohdennamme ne entistä tarkemmin - Käytämme tekniikan mahdollistamia keinoja kanssakäymisessä kuntalaisten kanssa	Sosiaalisen median käyttö tiedotamisessa. Vastuualueiden selkeä jako ja tiedotus kuntalaisille. Alueiden hoidossa 3. sektorin resurssien hyödyntäminen.	Kunnan sähköiset tiedotuskanavat käytössä. Palautteet ohjattu toiminnan vastuuhenkilölle. Yhteistyötä toteutettu järjestöjen ja yhdistysten kanssa alueiden hoidossa. Puistokummitoiminta otettu käyttöön 2019. Viihtyisyys hanketyöryhmä toteuttanut hankkeita kuntalaiskyselyyn pohjautuen, yhteistyössä eri sektorien kanssa.
Hyödynnämme Mynämäen monipuolista luontoa - Kehitämme virkistysalueita ja reitistöjä, jotka houkuttelevat luonnossa liikkumiseen - Selvitämme luonto- ja elämysmatkailun mahdollisuuksia	Viher-, liikunta- ja ulkoalueiden kunnostus ja hoitotason ylläpito vähintään nykyisellä tasolla. Alueiden hoidossa 3. sektorin resurssien hyödyntäminen. Kunnan kotisivuille kootaan kattavasti ulkoilureitit ja ulkoilumahdollisuudet.	Tehostetaan lapsille suunnattujen alueiden ylläpitoa. Yhteistyötä toteutettu järjestöjen ja yhdistysten kanssa alueiden hoidossa. Kunnan kotisivuille päivitetty liikunta-alueiden kausittainen tilanne.
Tasapainoinen talous		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Kustannustehokas toiminta		

- Suosimme innovatiivisia ja uudenlaisia toimintatapoja palvelujen järjestämisessä - Varmistamme konserniohjauksella, että tytäryhteisöt ja muut yhteistyötahot toimivat kunnan kokonaisedun mukaisesti - Pidämme kiinteistöt hyvässä kunnossa. Ennakoimme korjaustarpeet riittävän ajoissa ja teemme investoinnit tarveharkinnan jälkeen ajallaan kokonaisedun edellyttämällä tavalla - Realisoimme tarpeettoman kiinteistöomaisuuden ja tehostamme omien tilojen käyttöä - Sopeutamme palveluverkon tarkoituksenmukaiseksi kiinteistöjen kunto ja palvelujen tarve huomioon ottaen	Hankintojen kilpailutus. Kaava-alueiden katujen ja kevyenliikenteenväylien kunnostus ja hoitotason ylläpito vähintään nykyisellä tasolla. Viher-, liikunta- ja ulkoalueiden kunnostus ja hoitotason ylläpito vähintään nykyisellä tasolla. Kaluston käytön tehostaminen.	Hankinnat kilpailutettu säännöllisesti hankintaohjeiden mukaisesti. Kuntalaisten palautteita huomioimalla, säännöllistä hoitotasoa ylläpitämällä, korjaustarpeiden jatkuvalla kartoituksella, valvontaa tehostamalla ja kilpailutuksella mahdollistetaan kustannustehokas toiminta.
Velkaantumisen hallinta/ Lainamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon, veroprosentit eivät ylitä Varsinais-Suomen maakunnan kuntien keskiarvoja - Toteutamme investoinnit hallitusti kunnan taloudellinen kantokyky huomioon ottaen - Vuosikate kattaa vähintään poistot - Vuosittaiset investoinnit rahoitamme pääasiassa omarahoituksella - Pidämme taksat ja maksut ajan tasalla	Ulkoliikunta-alueille aluevuokran määrittely.	Määrittelyä jatketaan 2020.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

760 Infra

	TOTEUMA					
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	POIKKEAMA
Tuotot	191 551	196 000	0	196 000	259 808	63 808
Kulut	-472 705	-562 691	-60 000	-622 691	-687 741	-65 050
Toimintakate	-281 154	-366 691	-60 000	-426 691	-427 933	-1 242

Suoritteet ja tunnusluvut

760 Kunnallistekniikka

	TOTEUMA			
	TP 2018	TA 2019	31.12.2019	tot %
Suoritteet				
Kaavatiet, km	49	49	50	100,0
Kevyenliikenteenväylät, km	29	29	29	100,0
Yksityistiet, km	10	10	10	100,0
Puistot, ha	26	26	26	100,0
Tievalot, kpl	47	47	1900	100,0

Tulosalue

Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

Tilivelvolliset

Rakennustarkastaja Annika Heikola

Toiminta-ajatus

Tehtävänä on tuottaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojelupalveluja, valvoa kaavojen, rakentamisen ja ympäristönsuojelun säädösten noudattamista. Huolehtia rakentamista, ympäristöä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta sekä lisäksi osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa kuin niistä on säädetty.

Olellaiset tapahtumat tilivuonna

Rakennusvalvontayksikön toiminnassa ei tapahtunut oleellisia muutoksia. Vuonna 2016 aloitettua kiinteistökartoitustyötä on jatkettu, kirjaamalla kiinteistönomistajien vastauksia; työ on loppuvaiheessa.

Mynämäen kunta tuottaa ympäristönsuojelun viranomaispalvelun Ruskon, Maskun ja Nousiaisten alueella. Henkilöstömäärä on kasvanut kahdella.

Rakennuslupia on myönnetty 76 kpl ja toimenpidelupia 21 kpl. Ympäristölupia on myönnetty 1 kpl ja maa-ainelupia ei käsitelty yhtään kappaletta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Elinvoiman vahvistaminen		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Asukasmäärä kasvaa - Huolehdimme kaavoituksella, että kunnassa on monipuolinen tonttitarjonta ja mahdollistetaan monimuotoinen rakentaminen (Maapoliittinen ohjelma) - Painotamme kuntamarkkinoinnissa Mynämäen hyvää sijaintia ja kohdennetaan markkinointitoimet entistä tehokkaammin - Selvitämme kohdennettujen asukaskyselyjen avulla nykyisten asukkaiden ja muuttoa suunnittelevien näkemyksiä kunnasta		

• Edesautamme sujuvien kulkuyhteyksien ja joukkoliikenteen kehittymistä alueella		
Työpaikkojen määrä lisääntyy • Hankimme kuntaan lisäresurssia elinvoimatyöhön selvittämään uusien yritysten sijoittumista kuntaan ja markkinoimaan kuntaa sekä yritysalueita • Selvitämme Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy:n roolin elinkeinotoimijana kuntakonsernissa • Turvaamme kaavoituksella riittävän tonttivarannon yritysten tarpeisiin • Huolehdimme alueen keskeisten liikennehankkeiden edunvalvonnasta • Jatkamme kestävän kehityksen investointeja Hinku-tavoitteiden mukaisesti sekä selvitämme kiertotalouden mahdollisuudet		
Toimivat palvelut		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Palvelumme ovat tehokkaasti järjestettyjä ja uudistuvia • Uudistamme jatkuvasti ja ennakoluottomasti toimintatapoja tulevaisuuden kunnan tehtävät huomioiden • Käytämme toimitiloja tehokkaasti ja monipuolisesti: Tarpeen mukainen palveluverkko • Mahdollistamme toimipaikkojen erikoistumisen • Kehitämme omaa lukiota • Hyödynnämme kuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyötä 3. sektorin toimijoiden kanssa • Käytämme ostopalveluja tukemaan kunnan omaa tuotantoa	Ympäristönsuojelun yhteistyö neljän kunnan kesken.	Yhteistyö kuntien kesken toteutunut suunnitelmien mukaisesti.
Sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluja on saatavilla Mynämässä sote- ja maakuntauudistuksen jälkeenkin • Kehitämme sote-keskusta		

• Teemme yhteistyötä ikäihmisten elämänlaadun parantamiseksi ja palvelujen turvaamiseksi		
Henkilökuntamme on ammattitaitoista ja motivoitunutta • Huolehdimme hyvästä johtamiskulttuurista ja johtamisen edellytyksistä • Huolehdimme henkilökunnan täydennyskoulutuksesta ja työhyvinvoinnista (Hyvinvointisuunnitelma) • Kehitämme myönteistä työnantajakuva		
Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Ennaltaehkäisevä työ tukee kuntalaisten hyvinvointia ja arjessa selviytymistä • Aktivoimme kuntalaisia eri ikäryhmille suunnatulla monipuolisella toiminnalla • Ehkäisemme syrjäytymistä järjestämällä matalan kynnyksen toimintaa ja lisäämällä varhaista tukea • Kehitämme elinympäristön ja liikkumisen turvallisuutta • Tuemme kuntalaisten vastuuta omasta itsestään	Kiinteistöinventointi jatkuu	Kiinteistöinventoinnin loppuosa kesken; kiinteistönomistajien palautteen kirjaaminen.
Meidän Mynämäki: Kuntalaiset kokevat kunnan omakseen ja ovat aktiivisia toimijoita • Edistämme avointa ilmapiiriä ja toimintakulttuuria • Luomme kuntalaisille osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia • Lisäämme kuntalaisten tietoisuutta vaikuttamistoimielimistä ja niiden toiminnasta • Järjestöohjelmalla tuemme kyläyhteisöjen toimintaa ja muuta vapaaehtoistyötä • Lisäämme ympäristön viihtyisyyttä taiteen keinoin		

- Jatkamme kuntalaiskyselyjä ja kohdennamme ne entistä tarkemmin - Käytämme tekniikan mahdollistamia keinoja kanssakäymisessä kuntalaisten kanssa	Rakennusvalvonta on siirtynyt sähköiseen lupajärjestelmään	Kaikki rakennus- ja toimenpide-luvat käsitellään sähköisen lupajärjestelmän kautta.
Hyödynnämme Mynämäen monipuolista luontoa - Kehitämme virkistysalueita ja reitistöjä, jotka houkuttelevat luonnossa liikkumiseen - Selvitämme luonto- ja elämysmatkailun mahdollisuuksia		
Tasapainoinen talous		
Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitteet 2019	Toteuma 31.12.2019
Kustannustehokas toiminta - Suosimme innovatiivisia ja uudenlaisia toimintatapoja palvelujen järjestämisessä - Varmistamme konserniohjauksella, että tytäryhteisöt ja muut yhteistyötahot toimivat kunnan kokonaisedun mukaisesti - Pidämme kiinteistöt hyvässä kunnossa. Ennakoimme korjaustarpeet riittävän ajoissa ja teemme investoinnit tarveharkinnan jälkeen ajallaan kokonaisedun edellyttämällä tavalla - Realisoimme tarpeettoman kiinteistöomaisuuden ja tehostamme omien tilojen käyttöä - Sopeutamme palveluverkon taroituksenmukaiseksi kiinteistöjen kunto ja palvelujen tarve huomioon ottaen	Vanhentuvien rakennuslupien läpikäyminen jatkuu Kiinteistöinventointi jatkuu Ympäristönsuojelun yhteistyö neljän kunnan kesken	Luvan hakijoille lähetty muistutus luvan määräajan lähestyessä. Kiinteistöinventointi loppuvaiheessa. Yhteistyö toteutunut suunnitelmien mukaisesti.
Velkaantumisen hallinta/ Lainamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon, veroprosentit eivät ylitä Varsinais-Suomen maakunnan kuntien keskiarvoja Toteutamme investoinnit hallitusti kunnan taloudellinen kanto-kyky huomioon ottaen		

- Vuosikate kattaa vähintään pois- - Vuosittaiset investoinnit rahoitamme pääasiassa omarahoituksella - Pidämme taksat ja maksut ajan tasalla	Ympäristönsuojelun yhteistyö neljän kunnan kesken	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.
---	---	-------------------------------------

Sitovat taloudelliset tavoitteet

780 Rakennusvalvonta

	TOTEUMA					
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	POIKKEAMA
Tuotot	125 716	201 898	0	201 898	319 719	117 821
Kulut	-209 022	-318 615	0	-318 615	-258 783	59 832
Toimintakate	-83 306	-116 717	0	-116 717	60 936	177 653

Suoritteet ja tunnusluvut

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TOTEUMA			
	TP 2018	TA 2019	31.12.2019	tot %
Suoritteet				
rakennusluvut	78	130	97	74,6
maa-ainesluvut	0	1	0	0,0
ympäristöluvut	1	4	1	25,0
Tunnusluvut				
€/lupa	-567,00	-603,56	885,00	

Tekninen lautakunta yhteensä

	TOTEUMA					
	TP 2018	TA 2019	TAM 2019	MTA 2019	31.12.2019	POIKKEAMA
Tuotot	4 958 904	4 693 003	0	4 693 003	5 181 457	488 454
Kulut	-6 705 656	-6 901 536	-120 000	-7 021 536	-7 351 951	-330 415
Toimintakate	-1 746 752	-2 208 533	-120 000	-2 328 533	-2 170 494	158 039

2.4 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Ulkoiset ja sisäiset erät	TA 2019	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 766 990		6 766 990	7 585 426	836 969
Myyntituotot	3 079 282		3 079 282	3 206 371	127 089
Maksutuotot	649 500		649 500	738 325	88 825
Tuet ja avustukset	119 198		119 198	408 415	289 217
Muut toimintatuotot	2 919 010		2 919 010	3 232 314	313 304
Toimintakulut	-52 093 087	-360 000	-52 453 087	-53 784 190	-1 331 103
Henkilöstökulut	-13 278 730		-13 278 730	-13 169 657	109 073
Palkat ja palkkiot	-10 320 943		-10 320 943	-10 326 756	-5 813
Henkilösivukulut	-2 957 787		-2 957 787	-2 842 902	114 885
Eläkekulut	-2 540 132		-2 540 132	-2 562 986	-22 854
Muut henkilösivukulut	-417 655		-417 655	-279 916	137 739
Palvelujen ostot	-33 060 081	-360 000	-33 420 081	-34 906 537	-1 486 456
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 161 651		-2 161 651	-2 180 065	-18 414
Avustukset	-1 060 692		-1 060 692	-1 012 593	48 099
Muut toimintakulut	-2 531 933		-2 531 933	-2 515 338	16 595
Toimintakate	-45 326 097	-360 000	-45 686 097	-46 198 764	-512 667
Verotulot	28 645 000	-1 600 000	27 045 000	27 022 372	-22 628
Kunnan tulovero	25 997 000	-1 800 000	24 197 000	24 455 574	258 574
Kiinteistövero	1 575 000		1 575 000	1 549 412	-25 588
Osuus yhteisöverosta	1 073 000		1 073 000	1 017 387	-55 613
Valtionosuudet	14 988 706	200 000	15 188 706	15 106 744	-81 962
Rahoitustuotot ja -kulut	-41 000		-41 000	-58 776	-17 776
Korkotuotot	6 000		6 000	9 934	3 934
Muut rahoitustuotot	15 000		15 000	20 152	5 152
Korkokulut	-60 000		-60 000	-84 216	-24 216
Muut rahoituskulut	-2 000		-2 000	-4 646	-2 646
Vuosikate	-1 733 391	-1 960 000	-3 493 391	-4 128 423	-635 032
Poistot ja arvон alentumiset	-1 580 720		-1 580 720	-2 479 923	-899 203
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 580 720		-1 580 720	-1 375 301	205 419
Kertaluonteiset poistot				-1 104 622	-1 104 622
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	-3 314 111	-1 960 000	-5 074 111	-6 608 346	-1 534 235
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)				3 330	3 330
Varausten lisäys (-) tai					
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)				188	188
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-3 314 111	-1 960 000	-5 074 111	-6 604 828	-1 530 717

Verotulojen erittely

Vuoden 2019 verotulojen erittely on tuloslaskelman toteutumisvertailussa.

Kunnan tuloveroprosentti ja verotettavan tulon määrä 2012–2019:

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, M€	Muutos, %
2012	19,00	111 523	
2013	19,50	114 450	2,6
2014	20,50	115 470	0,9
2015	20,50	115 496	0,0
2016	21,00	117 712	1,9
2017	21,00	117 369	-0,3
2018	21,00	117 485	0,1
2019	21,00	120 014	2,2

Vuoden 2019 verotettavan tulon määrä on Kuntaliiton joulukuun 2019 ennustekehikon arvio.

Kiinteistöveroprosentit 2012–2019:

Vuosi	yleinen kiinteistövero	vakituinen asuminen	muu kuin yleishyödylliset vakituinen as.	yhteisöt
2012	0,70	0,40	1,00	0,00
2013	0,70	0,40	1,00	0,00
2014	0,70	0,40	1,00	0,00
2015	0,80	0,40	1,00	0,00
2016	0,90	0,50	1,10	0,00
2017	0,93	0,50	1,10	0,00
2018	0,93	0,50	1,10	0,00
2019	0,93	0,50	1,10	0,00

Valtionosuuksien erittely

	TA 2019 Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuuksien erittely				
Peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaus	15 079 922	200 000	15 279 922	66 864
Järjestelmämuutoksen tasaus			0	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut vös:t	-91 216		-91 216	-148 826
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				
Yhteensä	14 988 706	15 188 706	15 106 744	-81 962

2.5 Investointiosan toteutumisvertailu

	Talousarvio 2019	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
8300 TALONRAKENNUS					
9213 Huolin koulun peruskorjaus	-742 000	0	-742 000	-57 507	-684 493
9222 Kylätalo Mietola / rappauksen korjaus, ikkunat +katto	-45 000	0	-45 000	0	-45 000
9223 Kivijärvi / saunojen maalaus + kunnostus	-40 000	0	-40 000	0	-40 000
9301 Laurin koulun saneeraus	-60 000	0	-60 000	-61 327	1 327
9302 Palveluasunnot	-1 500 000	1 500 000	0	-47 946	47 946
9303 Terveyskeskus	-1 000 000	-500 000	-1 500 000	-1 607 676	107 676
9567 Palo-aseman salaojat + sadevedet	-30 000	0	-30 000	-65 905	35 905
9727 Tavastilan salaojat + sadevedet	-60 000	0	-60 000	-3 943	-56 057
9792 Kuntosali (Mietoinen) lämmitysmuutos (-19)	0	0	0	-12 087	12 087
9793 Tarvaisten koulu jv + salaoja	-50 000	0	-50 000	-985	-49 015
Yhteensä	-3 527 000	1 000 000	-2 527 000	-1 857 376	-669 624
8600 LIIKENNEVÄYLÄT					
9694 Kattelus 2 kaava-alueen kadut	-250 000	0	-250 000	-235 255	-14 745
9311 Asemantien KLV, väli Tavastila-Kurinantie	-325 000	0	-325 000	0	-325 000
Asemantien KLV, väli Tavastila-Kurinantie / ELY	0	0	0	0	0
9741 Seututien 192 (Kustavintie) suojatiesaareke	-183 858	0	-183 858	-181 258	-2 600
Seututien 192 (Kustavintie) suojatiesaareke / ELY	18 000	0	18 000	18 000	0
9558 Kirsikkatie	0	0	0	-49 172	49 172
9104 Roukkulin teollisuusalueen laajennus/ suunnittelu	-150 000	0	-150 000	0	-150 000
Vanha Turuntie KVL, väli Kirsikkatie-Urheilukeskus	-20 000	0	-20 000	0	-20 000
9313 Siltojen kuntokartoitus ja saneeraus	-120 000	0	-120 000	-2 692	-117 308
Yhteensä	-1 030 858	0	-1 030 858	-450 377	-580 481
8620 PÄÄLLYSTYKSET					
9628 Paikkaukset	-25 000	0	-25 000	-27 452	2 452
9559 Asemantien KLV, väli Tavastila-Kurinantie	-50 000	0	-50 000	-28 297	-21 703
9771 Kivistönmäen alueen kadut	-50 000	0	-50 000	-33 045	-16 955
9653 Kirsikkatie	-15 000	0	-15 000	-41 736	26 736
9321 Vältie, Mietolantie, Irmantie	-40 000	0	-40 000	-42 402	2 402
9322 Pöyköntie	-30 000	0	-30 000	-29 206	-794
9323 Puusepäntie	-15 000	0	-15 000	-16 652	1 652
Yhteensä	-225 000	0	-225 000	-218 790	-6 210
8640 TIEVALAISTUS					
9710 Katuvalaistuksen uusiminen	-40 000	0	-40 000	-27 242	-12 758
9331 Roukkulin teollisuusalueen laajennus	-25 000	0	-25 000	0	-25 000
9330 Asemantien KLV, väli Tavastila-Kurinantie	-65 000	0	-65 000	0	-65 000
Yhteensä	-130 000	0	-130 000	-27 242	-102 758

8660 YLEISET ALUEET						
9692	Rakennuspaikkojen maisemointi	-10 000	0	-10 000	-8 732	-1 268
9670	Urheilukeskuksen pesäpallokentän investoinnit	0	0	0	-34 969	34 969
9340	Asemantie/Keskuskatu pysäkkien pp-telineet	-13 000	0	-13 000	-10 846	-2 154
9105	Keskustan kehittämishankkeen toimenpiteet	0	0	0	-10 287	10 287
Yhteensä		-23 000	0	-23 000	-64 834	41 834
8900 IRTAIN OMAISUUS						
9754	Varasto / kalustohankintoja	-60 000	0	0	0	0
9106	Varavoimakone / Pikkulaurin päiväkot	0	0	0	-20 090	20 090
9950	Puhtaanapito- ja ruokapalvelujen kalustohankinnat	-20 000	0	-20 000	-19 259	-741
9951	Huolin koulun irtaimisto	-30 000	0	-30 000	0	-30 000
9915	Kiinteistöosakeyhtiön osakkeet		-4 533 000	-4 533 000	-4 537 818	4 818
Yhteensä		-110 000	-4 533 000	-50 000	-4 577 167	-5 833
8000 KIINTEÄ OMAISUUS						
9780	Maanhankinta ja lunastukset	-20 000	0	-20 000	0	20 000
9782	Maa-alueen myynti	0	0	0	-60 717	-60 717
Yhteensä		-20 000	0	-20 000	-60 717	40 717
Investoinnit yhteensä (netto)		-5 065 858	-3 533 000	-4 005 858	-7 256 503	-1 282 355

2.6 Rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
<i>Toiminnan rahavirta</i>	-1 733 391	-1 960 000	-3 693 391	-4 251 132	-557 741
Vuosikate	-1 733 391	-1 960 000	-3 693 391	-4 128 423	-435 032
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät			0	-122 710	-122 710
<i>Investointien rahavirta</i>	-5 110 858		-8 643 858	-7 363 013	1 280 845
Investointimenot	-5 173 858	-3 533 000	-8 706 858	-7 544 362	1 162 496
Rahoitusosuudet investointeihin	18 000		18 000		-18 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutust	45 000		45 000	181 350	136 350
Toiminta ja investoinnit netto	-6 844 249	-5 493 000	-12 337 249	-11 614 145	723 104
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	30 000		30 000		-30 000
Antolainasaamisten lisäykset	30 000		30 000		-30 000
Antolainasaamisten vähennykset	0				
Lainakannan muutokset	6 750 000		11 783 000	10 097 698	-1 743 256
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 000 000	5 033 000	14 033 000	10 000 000	-4 033 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 250 000		-2 250 000	-1 960 256	289 744
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	2 000 000	2 000 000
Oman pääoman muutokset				57 954	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Rahoituksen rahavirta	6 780 000	5 033 000	11 813 000	10 097 698	-1 743 256
Vaikutus maksuvalmiuteen	-64 249	-460 000	-524 249	-1 516 447	-1 020 152

2.7 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
Talousarvio					Talousarvio				
Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Toteuma	Poikkeama		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Toteuma	Poikkeama	
KÄYTTÖTALOUSOSA									
Keskusvaallautakunta	B -25 727	-25 727	-23 175	2 552	25 998	25 998	27 408	1 410	
Tarkastuslautakunta	B -22 038	-22 038	-17 466	4 572					
Yleishallinto	B -2 362 516	-2 362 516	-2 308 073	54 443	872 389	872 389	890 498	18 109	
Taloushallintoyksikkö *)	B -617 816	-617 816	-599 729	18 087	620 884	620 884	592 227	-28 657	
Perusturvakuntayhtymä Akseli	B -18 072 352	-18 072 352	-18 791 842	-719 490					
Erikoissairaanhoidon ja ympäristö-	B -10 508 536	-240 000 -10 748 536	-11 040 710	-292 174					
Sivistystoimen hallinto	B -192 188	-192 188	-193 355	-1 167	1 000	1 000	11 612	10 612	
Varhaiskasvatus	B -4 070 332	-4 070 332	-4 059 600	10 732	456 000	528 763	528 763	0	
Opetustoimi	B -8 568 525	-8 568 525	-8 639 069	-70 544	477 000	528 763	704 492	175 729	
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi	B -1 369 337	-1 369 337	-1 358 949	10 388	241 600	241 600	239 120	-2 480	
Teknisen toimien hallinto	B -1 132 477	-1 132 477	-1 168 887	-36 410	115 000	287 820	289 897	2 077	
Tilalaitos	B -4 887 753	-60 000 -4 947 753	-5 236 540	-288 787	4 180 105	4 180 105	4 314 110	134 005	
Infra	B -562 691	-60 000 -622 691	-687 741	-65 050	196 000	196 000	259 808	63 808	
Rakennusvalvonta ja ympäristöto	B -318 615	-318 615	-258 783	59 832	201 898	201 898	319 719	117 821	
Yhteensä	-52 093 087	-360 000 -52 453 087	-53 784 190	-1 331 103	6 766 990	7 064 336	7 585 427	521 091	
TULOSLASKELMAOSA									
Verotulot	B				28 645 000	-1 800 000	26 845 000	27 022 372	177 372
Valtionosuudet	B				14 988 706	200 000	15 188 706	15 106 744	-81 962
Korkotulot	B				6 000		6 000	9 934	3 934
Muut rahoitustulot	B				15 000		15 000	20 152	5 152
Korkokulut	B -60 000	-60 000	-84 216	-24 216					
Muut rahoitusmenot	B -2 000	-2 000	-4 646	-2 646					
Satunnaiset erät	B								
Yhteensä	-62 000	-62 000	-88 862	-26 862	43 654 706	-1 600 000	42 054 706	42 159 202	104 496
INVESTOINTIOSA									
Kiinteä omaisuus	N -20 000	-20 000		-20 000			60 717	60 717	
Talonrakennus	B -3 527 000	1 000 000 -2 527 000	-1 857 376	-669 624					
Infrastruktuuri	B -1 408 858		-761 243	-647 615					
Irtaain omaisuus	N -110 000	-4 533 000 -4 643 000	-4 577 167	-65 833					
Yhteensä	-5 065 858	-8 598 858	-7 195 786	-1 403 072	0	0	60 717	60 717	
RAHOITUSOSA									
Antolainasaamisten lisäys	B				30 000		30 000	0	30 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B				9 000 000	4 533 000	13 533 000	10 000 000	-3 533 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B -2 250 000	-2 250 000	-1 960 256	289 744					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N						2 000 000		
Yhteensä	-2 250 000	-2 250 000	-1 960 256	289 744	9 000 000	13 533 000			
YHTEENSÄ	-59 470 945	-360 000 -63 363 945	-63 029 094	-2 471 293	59 421 696	-1 600 000	62 652 042	61 805 346	686 304

N = nettositova

B = bruttositova

*) taseyksikkö, sisältyy Yleishallinto -tulosalueeseen

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA	2019	2018
Toimintatuotot	4 613 635,80	4 108 626,06
Myyntituotot	1 902 865,37	1 798 918,19
Maksutuotot	738 325,40	639 745,01
Tuet ja avustukset	408 415,23	290 730,14
Muut toimintatuotot	1 564 029,80	1 379 232,72
Toimintakulut	-50 812 399,08	-48 557 902,77
Henkilöstökulut	-13 169 657,21	-12 932 011,93
Palkat ja palkkiot	-10 326 755,65	-10 081 481,73
Henkilösivukulut	-2 842 901,56	-2 850 530,20
Eläkekulut	-2 562 985,50	-2 516 909,01
Muut henkilösivukulut	-279 916,06	-333 621,19
Palvelujen ostot	-33 602 153,02	-31 779 020,98
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 176 278,80	-2 179 573,70
Avustukset	-1 012 592,54	-943 904,66
Muut toimintakulut	-851 717,51	-723 391,50
Toimintakate	-46 198 763,28	-44 449 276,71
Verotulot	27 022 372,41	27 296 066,09
Kunnan tulovero	24 455 573,50	24 649 845,71
Kiinteistövero	1 549 412,06	1 593 183,55
Osuus yhteisöverosta	1 017 386,85	1 053 036,83
Valtionosuudet	15 106 744,00	15 390 658,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-58 775,91	-31 696,33
Korkotuotot	9 933,79	10 805,42
Muut rahoitustuotot	20 151,85	19 561,39
Korkokulut	-84 215,99	-58 521,57
Muut rahoituskulut	-4 645,56	-3 541,57
Vuosikate	-4 128 422,78	-1 794 248,95
Poistot ja arvon alentumiset	-2 479 923,19	-1 451 813,54
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 375 301,08	-1 451 813,54
Kertaluonteiset poistot	-1 104 622,11	
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-6 608 345,97	-3 246 062,49
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	3 330,00	28 398,00
Varausten lisäys(-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)	188,08	80,07
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-6 604 827,89	-3 217 584,42

VASTAAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	56 938 791,69	51 963 322,82
I Aineettomat hyödykkeet	37 295,86	70 940,07
1. Aineettomat oikeudet	37 295,86	70 940,07
2. Tietokoneohjelmistot		
3. Muut pitkävaikuttiset menot		
II Aineelliset hyödykkeet	27 876 573,18	27 379 213,62
1. Maa- ja vesialueet	3 396 255,17	3 485 225,17
2. Rakennukset	16 337 336,51	17 849 947,76
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 841 003,28	5 646 839,12
4. Koneet ja kalusto	248 217,23	271 172,93
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	2 053 760,99	126 028,64
III Sijoitukset	29 024 922,65	24 513 169,13
1. Osakkeet ja osuudet	25 926 367,91	21 414 614,39
3. Muut lainasaamiset	3 039 965,96	3 039 965,96
4. Muut saamiset	58 588,78	58 588,78
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 340 124,56	1 467 208,79
1. Valtion toimeksiannot	2 893,05	7,03
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 337 231,51	1 467 201,76
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 222 286,70	4 671 990,12
I Vaihto-omaisuus	30 001,56	28 809,85
1. Aineet ja tarvikkeet	30 001,56	28 809,85
II Saamiset	903 549,39	837 997,70
Pitkäaikaiset saamiset	210 000,00	245 000,00
2. Lainasaamiset	210 000,00	245 000,00
4. Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	693 549,39	592 997,70
1. Myyntisaamiset	374 507,97	255 717,02
2. Lainasaamiset	44 935,59	52 656,00
3. Muut saamiset	129 760,59	164 074,08
4. Siirtosaamiset	144 345,24	120 550,60
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 288 735,75	3 805 182,57
VASTAAVAA YHTEENSÄ	61 501 202,95	58 102 521,73

VASTATTAVAA	2019	2018
A OMA PÄÄOMA	24 572 383,71	31 177 399,68
I Peruspääoma	22 373 747,00	22 373 747,00
III Muut omat rahastot	2 331,15	2 519,23
IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	8 801 133,45	12 018 717,87
V Tilikauden yli-/alijäämä	-6 604 827,89	-3 217 584,42
B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	504 405,29	507 735,29
1. Poistoero	435 442,55	438 772,55
2. Vapaaehtoiset varaukset	68 962,74	68 962,74
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 337 767,24	1 467 737,49
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1 337 767,24	1 467 737,49
3. Muut toimeksiantojen pääomat		
E VIERAS PÄÄOMA	35 086 646,71	24 949 649,27
I Pitkäaikainen	18 953 211,48	11 426 288,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 953 211,48	11 426 288,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
7. Liittymismaksut ja muut velat		
II Lyhytaikainen	16 133 435,23	13 523 361,27
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 473 076,52	7 960 256,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
5. Saadut ennakot	214 750,21	103 155,20
6. Ostovelat	2 298 696,83	3 029 995,52
7. Liittymismaksut ja muut velat	229 472,93	280 104,67
8. Siirtovelat	2 917 438,74	2 149 849,88
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	61 501 202,95	58 102 521,73

RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-4 128 422,78	-1 794 248,95
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät	-122 709,50	-141 579,25
	-4 251 132,28	-1 935 828,20
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 544 362,06	-2 455 593,78
Rahoitusosuudet investointeihin		46 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	211 679,50	145 914,00
	-7 332 682,56	-2 263 679,78
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 583 814,84	-4 199 507,98
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset		
Antolainauksen vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00	4 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 960 256,00	-1 560 256,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000 000,00	1 000 000,00
	10 039 744,00	3 439 744,00
Oman pääoman muutokset		-2 695,05
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 886,02	15,38
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 191,71	1 565,24
Saamisten muutos	-65 551,69	86 601,72
Korottomien velkojen muutos	97 253,44	951 378,13
	27 624,02	1 039 560,47
Rahoituksen rahavirta	10 067 368,02	4 476 609,42
Rahavarojen muutos	-1 516 446,82	277 101,44
Rahavarojen muutos	-1 517 814,39	277 101,44
Rahavarat 31.12.	2 287 368,18	3 805 182,57
Rahavarat 1.1.	3 805 182,57	3 528 081,13

KONSERNITASE VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	56 242 735,09	53 130 208,12
Aineettomat hyödykkeet	196 460,30	204 007,65
Aineettomat oikeudet	192 284,28	185 923,53
Muut pitkävaikutteiset menot	4 176,02	18 084,12
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	53 251 251,93	50 609 067,18
Maa- ja vesialueet	4 238 975,25	4 226 601,13
Liittymismaksut	68 845,50	57 865,06
Rakennukset	32 004 529,68	30 891 563,61
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 421 242,18	12 948 445,57
Koneet ja kalusto	1 760 634,85	1 832 387,96
Muut aineelliset hyödykkeet	93 198,60	110 011,89
Ennakkomaksut ja kesk.hank.	2 663 825,87	542 191,96
Sijoitukset	2 795 022,86	2 317 133,29
Osakkuusyhteisöosak. ja -os	327 766,26	189 756,30
Muut osakkeet ja osuudet	2 369 769,94	2 029 558,39
Muut lainasaamiset		
Muut saamiset	97 486,66	97 818,60
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 631 119,90	1 693 102,72
Valtion toimeksiannot	165 732,37	84 977,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 465 249,14	1 546 365,43
Muut toimeksiantojen varat	138,39	61 760,29
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 871 035,67	10 606 466,18
Vaihto-omaisuus	397 293,63	402 520,94
Aineet ja tarvikkeet	291 310,85	349 047,03
Keskeneräiset tuotteet	75 981,22	53 473,91
Ennakkomaksut (valmiit tuotteet)	30 001,56	
Saamiset	5 969 457,24	4 343 959,90
Pitkäaikaiset saamiset	574 616,83	488 195,83
Muut saamiset	2 628,62	
Siirtosaamiset	571 988,21	488 195,83
Lyhytaikaiset saamiset	5 394 840,41	3 855 764,07
Myyntisaamiset	2 749 793,92	2 429 074,06
Lainasaamiset	9 767,00	17 656,00
Laskennalliset verosaamiset	232 683,89	676 940,78
Muut saamiset	501 627,69	732 093,23
Siirtosaamiset	1 900 967,91	
Rahoitusarvopaperit	484 791,91	483 949,31
Osakkeet ja osuudet	6,62	26 523,10
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	457 851,69	457 426,21
Muut arvopaperit	26 933,60	
Rahat ja pankkisaamiset	4 019 492,89	5 376 036,03
VASTAAVAA	68 744 890,66	65 429 777,02

KONSERNITASE VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA	15 858 818,55	23 271 898,68
Peruspääoma	22 374 839,46	22 373 747,00
Muut omat rahastot	4 964 925,81	875 072,91
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-161 308,94	3 220 998,08
Tilikauden yli-/alijäämä	-11 319 637,78	-3 197 919,31
VÄHEMMISTÖOSUUDET	616 390,27	595 057,65
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET	916 825,45	926 509,63
Eläkevaraukset	3 154,53	4 412,18
Muut pakolliset varaukset	913 670,92	922 097,45
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 650 815,01	1 707 921,92
Valtion toimeksiannot	62 644,94	95 251,23
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 588 031,68	1 550 910,40
Muut toimeksiantojen pääomat	138,39	61 760,29
VIERAS PÄÄOMA	49 702 041,28	38 928 389,15
Pitkäaikainen	26 196 771,86	19 236 138,45
Joukkovelkakirjalainat	35 000,00	7 320 430,52
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 607 914,72	9 451 288,00
Lainat muilta luotonantajilta	2 476 387,69	2 137,67
Laskennalliset verovelat	3 523,65	
Muut pitkäaikaiset velat	73 945,80	2 462 282,26
Lyhytaikainen	23 505 269,42	19 692 250,70
Joukkovelkakirjalainat	-35 000,00	6 754 317,34
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 346 252,12	1 510 256,00
Saadut ennakot	292 898,63	170 271,73
Ostovelat	3 976 767,28	4 110 429,72
Muut velat	806 080,03	1 029 106,99
Siirtovelat	7 112 126,75	6 117 868,92
Laskennalliset verovelat	6 144,61	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	68 744 890,56	65 429 777,03

KONSERNITULOSLASKELMA	2019	2018
Toimintatuotot	40 316 856,65	36 947 342,89
Toimintakulut	-84 556 487,75	-81 232 585,96
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta+/tappiosta-	38 770,85	25 677,71
Toimintakate	-44 200 860,25	-44 259 565,36
Verotulot	27 022 372,41	27 296 066,09
Valtionosuudet	15 106 744,00	17 019 472,37
Rahoitustuotot ja -kulut	-98 379,39	-122 850,67
Korkotuotot	534,71	15 790,46
Muut rahoitustuotot	93 730,42	49 373,25
Korkokulut	-174 502,50	-173 496,76
Muut rahoituskulut	-18 142,02	-14 517,62
Vuosikate	-2 170 123,23	-66 877,57
Poistot ja arvonalentumiset	-9 140 879,54	-3 179 763,32
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 608 937,20	-3 186 020,66
Tilikauden yli- ja alipariarvot	-4 531 784,35	6 257,34
Arvonalentumiset	-157,99	
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-11 311 002,77	-3 246 640,89
Tuloverot	3 036,12	-11 526,51
Tilinpäätössiirot	188,08	53 190,48
Vähemmistöosuudet	-11 859,21	7 057,61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 319 637,78	-3 197 919,31

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-2 170 123,23	-54 261,31
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-158 264,60	-101 550,88
	-2 328 387,83	-155 812,19
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 783 158,73	-4 072 418,94
Rahoitusosuudet investointimenoihin	12 778,05	97 418,86
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	881 859,79	184 391,36
	-7 888 520,89	-3 790 608,72
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 216 908,72	-3 946 420,91
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	331,95	
	331,95	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 966 931,36	4 695 359,53
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 216 059,72	-2 486 039,84
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 265 684,14	990 593,96
	10 016 555,78	3 199 913,65
Oman pääoman muutokset		
Muut oman pääoman muutokset	-296 551,46	-66 708,00
Peruspääomankorotus(+)/alennus(-)		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		45 044,44
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	4 875,90	-1 430,26
Vaihto-omaisuuden muutos	5 227,28	13 465,53
Saamisten muutokset	-1 625 498,97	-74 416,35
Korottomien velkojen muutokset	757 302,78	984 358,70
	-858 093,01	967 022,06
Rahoituksen rahavirta	8 862 243,26	4 100 227,71
Rahavarojen muutos	-1 354 665,46	153 806,80
Rahavarat 31.12.	4 504 284,81	5 859 985,33
Rahavarat 1.1.	5 859 985,59	5 706 178,13
Rahavarojen muutos	-1 355 700,78	153 807,20

Rahavarojen muutoksen ero on summaltaan epäoleellinen.

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tilinpäätös on laadittu Kirjanpitolautakunnan Kuntajaoston ohjeiden mukaisesti. Numeroinnit liitetiedoissa viittaavat yleisohjeen kohtaan lisätietojen etsimisen helpottamiseksi.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Kuntaliitoksessa uudelle Mynämäelle siirtynyt käyttöomaisuus on poistettu lakkautettujen organisaatioiden poistosuunnitelmaa käyttäen. 1.1.2007 jälkeen käyttöomaisuuden poistoissa on käytetty uuden kunnan poistosuunnitelmaa. Kaikkien käytettyjen poistosuunnitelmien mukaiset laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

2. Esittämistapamuutokset

Ei muutoksia esittämistavoissa.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuodet 2018 ja 2019 eivät ole vertailukelpoisia. Mynämäen kunta on vuoden 2019 alusta toiminut ympäristönsuojelutehtävien isäntäkuntana. Mynämäki vastaa Maskun, Nousiaisten ja Ruskon sekä Mynämäen kunnan ympäristönsuojelutehtävistä.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Ei aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy, Mynämäen Vesi-
huolto Oy, As Oy Mynämäen Augustanrivi, Kiinteistö Oy Mynäjoki, Kiinteistö Oy Mietoisten Palvelutalo ja
Kiinteistö Oy Häävuorentie 5 sekä kuntayhtymät Perusturvakuntayhtymä Akseli, Varsinais-Suomen sai-
raanhoitopiiri, Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri, Varsinais-Suomen Liitto ja Raision seudun koulutus-
kuntayhtymä.

Konserniin kuuluu osakkuusyhteisönä Vakka-Suomen Media Osuuskunta.

Muutokset konsernirakenteessa

Mynämäen kunta osti Kiinteistö Oy Häävuorentie 5:n osakkeet vuonna 2019.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yh-
distelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään rivi riviltä peruspääoman jäsenosuuksien mukai-
sessa suhteessa niiden kuntayhtymien ja liikelaitoskuntayhtymien tase, tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa
kunta tai kuntayhtymä on jäsenenä. Edellä mainitun lisäksi kunnan konsernitilinpäätökseen yhdistellään
konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman
pääoman muutoksesta (KPL 6:12 §). Osakkuusyhteisön tietojen yhdistelyssä noudatetaan olennaisuuden
periaatetta.

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kunta-
konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana (KuntaL 114 § 2 mom.).

Konsernituloslaskelman ja -taseen liitetietoina on ilmoitettava soveltuvin osin kunnan liitetietoja vastaavat
tiedot, konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot sekä tytär- ja osakkuusyhteisöjä koskevat tiedot
(KPA 4:1–4:3 §). Konsernitilinpäätöksen liitetiedot laaditaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja
kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernituloslaskelma, konsernitase ja konsernin rahoituslas-
kelma myös edelliseltä tilikaudelta.

Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhteisön (Vakka-Suomen Media Osuuskunta) tu-
loksesta on esitetty omana eränään tuloslaskelmassa.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina

	Konserni 2019	2018		Kunta 2019	2018
Yleishallinto	649 633	649 633	✓	664 897	649 633
Sosiaali- ja terveyspalvelut	40 097 707	31 931 826			
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 535 773	1 573 636	✓	1 469 188	1 389 227
Tekniset palvelut	4 973 522	2 637 371	✓	2 477 360	2 069 767
Muut palvelut	129 049	154 877			
Toimintatuotot yhteensä	47 385 684	36 947 343		4 611 445	4 108 627

7. Verotulot

	2019	2018
Kunnan verotulo	24 455 574	24 649 846
Kiinteistövero	1 549 412	1 593 184
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 017 387	1 053 037
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	27 022 373	27 296 067

8. Valtionosuudet

	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	✓ 15 346 786	✓ 15 513 390
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksin tasaus	3 777 888	3 923 408
järjestelmämuutoksen tasaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-240 042	-122 732
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	15 106 744	15 390 658

9. Palvelujen ostot eriteltynä

	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	29 670 152	28 583 602
Muiden palvelujen ostot	3 932 001	3 195 419
Palvelujen ostot yhteensä	✓ 33 602 153	✓ 31 779 021

10. Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet (KuntaL 19.2 §)

Ei ilmoitettavaa.

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Kunnanvaltuusto päätti 17.12.2012 § 72 kuntajaoston yleisohjeesta 15.11.2011 antaman tarkennuksen perusteella, että 31.12.2012 mennessä valmistuneisiin hankkeisiin noudatetaan alla olevaa kunnanvaltuuston 24.9.2007 § 64 hyväksymää poistosuunnitelmaa. Samalla kunnanvaltuusto hyväksyi suunnitelmapoistojen perusteet 1.1.2013 alkaen kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti siten että poistomenetelmänä on edelleen tasapoisto ja että kunnanhallitus hyväksyy 1.1.2013 alkaen valmistuville hyödykkeille hallintosäännön mukaisesti hyödykekohtaiset poistosuunnitelmat.

Miettoisten ja Mynämäen kuntaliitokseen 1.1.2007 saakka on käytetty lakkautettujen organisaatioiden omaisuuden osalta organisaatioiden aikaisempia poistosuunnitelmia.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kirjattu hankintatilikauden kuuluksi, vaikka hankinta olisikin käytössä useamman tilikauden ajan.

MYNÄMÄEN KUNTA	menetelmä	poistoaika, v
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT		
Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto	5
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	5
Konsernilikearvo	tasapoisto	5
Liikearvo	tasapoisto	5
ATK-ohjelmistot	tasapoisto	5
Muut	tasapoisto	5
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	ei poistoa	
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT		
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	40
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30
Talousrakennukset	tasapoisto	20
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	30
Asuinrakennukset	tasapoisto	40
KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		
Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	20
Sillat, laiturit ja uimalat	tasapoisto	30
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	30
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	40
Viemäriverkko	tasapoisto	40
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkova-laistulaitteet	tasapoisto	20
Puhelinverkko, keskusasema/alak.		
Muut putki- ja kaapeliverkot		20
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	tasapoisto	20
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		20
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	15
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakennukset	tasapoisto	15
KONEET JA KALUSTO		
Puiset alukset	tasapoisto	15
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	10
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	10
Muut raskaat koneet	tasapoisto	15

	Muut kevyet koneet	tasapoisto	10
	ATK-laitteet	tasapoisto	5
	Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	5
	Terveystuonon laitteet	tasapoisto	5
	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		
	Luonnonvarat	käytön mukainen	
	Taide- ja arvo-esineet	ei poistoa	
	Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	
	KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIK. SIJ.		
	Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
Eläkevastuu 1.1.	3 154	4 853		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Eläkevastuu 31.12.				
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	922 097	846 071		
Lisäykset tilikaudella	0	76 026		
Vähennykset tilikaudella	-8 426			
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12.	913 671	922 097		

13. Toimintatuottoihin ja -kuluihin sisältyvät myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	120 633	145 252	120 633	141 579
Rakennusten myyntivoitot	992	11 396		
Muut myyntivoitot	5 150	2 901		
Myyntivoitot yhteensä	126 775	159 549	120 633	141 579

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	3 367		
Rakennusten myyntitappiot	18 533	1 337		
Muut myyntitappiot	0	15		
Myyntitappiot yhteensä	18 533	4 719	0	0

14. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut	0	0	0	0

15. Rahoitustuotoista saadut tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

	2019	2018
Osinkotuotot muista yhteisöistä	5 185	7 598
Peruspääoma korot kuntayhtymiltä	7 296	7 296
Yhteensä	12 481	14 894

16. Poistoeron muutokset

Poistoeron muutoksiin ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa.

4.3 Taseen liitetiedot

17. Kuluiksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset lainan liikkeeseen laskemisesta

Ei ilmoitettavaa.

18. Arvonkorotusten periaatteet ja arvostusmenetelmät

Kunnan omistamiin maa- ja vesialueisiin ei ole tehty arvonkorotuksia.

19. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet											
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pit- kävaikuttei- set menot	Ennako- maksu	Yhteensä	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	70 940,07			70 940,07	3 485 225,17	17 849 947,76	5 646 839,12	271 172,93		126 028,64	27 379 213,62
Lisäykset tilikauden aikana					11 017,76	359 135,81	676 653,03	43 022,82		1 927 732,35	3 017 561,77
Rahoitusosuudet tilikaudella											0,00
Vähennykset tilikauden aikana					88 970,00	1 078 557,58					1 167 527,58
Siirrot erien välillä											
Tilikauden poisto	33 644,21			33 644,21	11 017,76	793 189,48	482 488,87	65 978,52			1 352 674,63
Arvonlennukset ja niiden pal.											
Poistamaton hankintameno 31.12.	37 295,86			37 295,86	3 396 255,17	16 337 336,51	5 841 003,28	248 217,23		2 053 760,99	27 876 573,18
Olennaiset lisäpoistot											
Erittely olennaisista lisäpoistoista											
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	37 295,86			37 295,86	3 396 255,17	16 337 336,51	5 841 003,28	248 217,23		2 053 760,99	27 876 573,18

Pysyvien vastaavien sijoitukset									
	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä	JVK-, muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet		Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt
Hankintameno 1.1.	14 681 395,53		5 120 910,43	1 612 308,43	21 414 614,39		3 039 965,96		58 588,78
Lisäykset	4 537 818,05				4 537 818,05				
Vähennykset									
Tilikauden poisto				26 064,53	26 064,53				
Siirrot erien välillä									
Hankintameno 31.12.	19 219 213,58		5 120 910,43	1 586 243,90	25 926 367,91		3 039 965,96		58 588,78
Arvonlennukset									
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 219 213,58		5 120 910,43	1 586 243,90	25 926 367,91		3 039 965,96		58 588,78

* Turun Seudun Puhdistamo Oy:n SVOP-rahasijoituksen alentaminen. Alennus poistona vesihuoltolaitoksen tuloslaskelmassa. Poisto aika 30 vuotta.

20. - 22. Omistukset muissa yhteisöissä

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	1 000 € Konsernin osuus omasta pääomast, €	1 000 € Konsernin osuus vieraasta pääomasta €	1 000 € Konsernin osuus tilikauden tuloksesta , €
Tytärtyhteisöt					
Mynämäen Teollisuuskiinteistö Oy	Mynämäki	100,00	770	222	- 10
Mynämäen Vesihuolto Oy	Mynämäki	100,00	12 120	6 000	18
Ki Oy Mynämäen Häävuorentie 5	Mynämäki	100,00	39 763	11	1 198
As Oy Mynämäen Augustanrivi	Mynämäki	61,37	190	249	
Kiinteistö Oy Mynäjoki	Mynämäki	58,00	1 347	47	
Ki Oy Mietoisten Palvelutalo	Mynämäki	71,30	182	6	4
Kuntayhtymät					
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	Turku	2,60	4 482	8 590	80
Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri	Paimio	1,47	83	343	99
Varsinais-Suomen liitto	Turku	1,52	28	21	11
Raisio seudun koulutuskuntayhtymä	Raisio	11,42	1 085	242	1
Perusturvakuntayhtymä Akseli	Masku	35,77	164	2 592	
Osakkuusyhteisöt					
Vakka-Suomen Media osk	Uusikaupunki	24,24			18

Mynämäen kunta osti Ki Oy Mynämäen Häävuoren 5:n osakkeet tilikauden aikana.

23. Vaihtuvien vastaavien saamiset

Saamiset tytärtyhteisöiltä	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Myyntisaamiset				5 421
Lainasaamiset	210 000	35 000	245 000	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	210 000	35 000	245 000	5 421
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		57 444		74 674
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		57 444		74 674
Saamiset osakkus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset muilta				
Saamiset muilta		636 105		512 903
Saamiset yhteensä	210 000	728 549	245 000	592 998

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot				
T3-sairaalahankkeen inv.menot	571 988,00	484 704,00		
Vuokraennakot				
Vuokra-alennusetuudet	2 619,00	3 492,00		
Muut siirtosaamiset				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	574 607	488 196		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	219 494	121 812	48 000	47 700
Tasaerälaskutuksen palautus	849 229	387 317		
Investointituki				
Palovakuutuskorvaus				
Koulutuskorvaus tyött.vak.rahastolta	16 252	13 971	4 943	1 265
Muut siirtosaamiset	-62 363	208 993	91 403	71 586
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 022 612	732 093	144 345	120 551

25. Oman pääoma erien muutokset

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
Peruspääoma				
1.1.	22 373 747	22 373 747	22 373 747	22 373 747
lisäykset	1 093			
vähennykset				
31.12.	22 374 840	22 373 747	22 373 747	22 373 747
Arvonkorotusrahasto				
1.1.				
lisäykset				
vähennykset				
31.12.				
Osuus kuntayhtymän omasta pääomasta				
Muut omat rahastot				
Elinkeinotoiminnan kehittämisrahasto				
1.1.		2 695		2 695
Siirot rahastoon				
Siirot rahastosta				-2 695
31.12.		2 695		
P. Vuolan stipendirahasto				
1.1.	2 519	2 599	2 519	2 599
Siirot rahastoon				
Siirot rahastosta	-188	-80	-188	-80
31.12.	2 331	2 519	2 331	2 519
Muut omat rahastot yhteensä				
1.1.	872 554	843 519	2 519	5 294
Siirot rahastoon	4 090 041			
Siirot rahastosta		31 554	-188	-2 775
31.12.	4 962 595	875 073	2 331	2 519
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä				
1.1.	24 137	3 220 998	8 801 133	12 018 718
Lisäys tai vähennys tilikaudella	10 809 061	-3 197 919		
31.12.	-10 970 370	23 079		
	-137 172	-3 174 841	8 801 133	12 018 718
Tilikauden yli-/alijäämä	-11 319 638 *	-3 197 919	-6 604 828	-3 217 584

*tilikauden alijäämään vaikuttaa Ki Oy Mynämäen Häävuoventie 5:n hankinta vuonna 2019. Hankitun tytäryhteisön omistuksen eliminointi-kirjauksen eliminointiero osakkeiden hankintamenon ja hankintahetken oman pääoman osuuden välillä merkitään erään Omistuksen eliminointierot, jolloin se näkyy tulosvaikutteisena eränä hankintavuoden tuloslaskelmassa.

Oma pääoma yhteensä	15 882 957	26 498 595	24 572 384	31 177 400
----------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

26. Poistoerot

	2019	2018
Investoinvaraukseen liittyvä poistoero	435 443	438 773
Yhteensä	435 443	438 773

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2019	2018
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 723 070	4 200 000
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	8 723 070	4 200 000

28. Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

29. Pakollisiin varauksiin merkityt olennaiset erät

Ei ilmoitettavaa.

30. Pitkä ja lyhytaikaiset velat (korottomat)

Velat tytäryhteisöille	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saadut ennakot				
Ostovelat		2 249		28 662
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		2 249		28 662
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 496 654		2 149 920
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		1 496 654		2 149 920

31. Sekkilimiitti

Kunnalla ei ole käytössä sekkilimiittiä.

32. Liittymismaksut ja muut velat

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
Liittymismaksut	2 509 250	2 462 282		
Muut velat				
Muut velat yhteensä	2 509 250	2 462 282		

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
Korkojaksotukset	17 906	13 279	17 083	12 416
Henkilöstökulut	5 032 852	4 686 030	1 666 164	1 478 111
Tasaerälaskutuksen lisälaskutus	1 296 169	441 474	1 116 372	279 040
Tutkimusapurahojen jaksotus	269 646	224 020		
Valtionosuusennakot	83 240	31 516	83 240	31 516
Potilasvak. vakuutusmaksulainan lyh.	107 070	108 246		
Muut siirtovelat	339 385	642 134	34 579	348 767
Konsernin eliminointierä	-31 832	-28 830		
Siirtovelat yhteensä	7 114 436	6 117 869	2 917 439	2 149 850

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34. Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi osakkeita tai kiinnityksiä kiinteistöihin

Ei ilmoitettavaa.

35. Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

Ei ilmoitettavaa.

36. Vakuudet, jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien puolesta

Ei ilmoitettavaa.

37. Muut kuin edellä 34-36 kohdissa tarkoitettut kunnan antamat vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

38. Vuokravastuut

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
Vuokravastuut yhteensä	5 385 730	4 229 451	89 090	172 140
- seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 468 360	1 356 727	66 440	61 910
Leasingvastuut yhteensä	881 521	675 557	567 512	753 644
- seuraavalla tilikaudella maksettavat	497 965	446 311	399 924	382 605
Yhteensä	6 267 251	4 905 008	656 602	925 784

Vuokravastuu on tiedossa 30.4.2021 saakka, vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi.

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta. Sisältää alv:n.

39. Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
Takausitoumukset				
Konserniyhteisön velasta				
Jäljellä oleva pääoma	531 532	813 738	401 532	423 969
Osakkuusyhteisön velasta				
Jäljellä oleva pääoma				
Muiden velasta				
Jäljellä oleva pääoma	1 414 173	1 389 264	1 414 173	1 389 264
Muut takaukset				
Jäljellä oleva pääoma				
Takausitoumukset yhteensä	1 945 705	2 203 002	1 815 705	1 813 233

40. Muut annetut vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	46 753 608	44 746 567
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	30 761	28 748
Muut vastuusitoumukset		
Täytetakaus Kunta-Aravat Oy:lle (Täytetakaus myönnetty kv 16.9.2013 § 72, takaussitoumus allekirjoitettu 2015, lainasitoumukset on tehty koko määrälle)	830 000	830 000
Muut annetut vastuusitoumukset yhteensä	47 614 369	45 605 315

41. Muut taloudelliset vastuut

	2019	2018
Sopimusvastuut		
Pitkäaikaiset investointisopimukset		
Maankäyttö- ja rakennuslain sopimukset		
Vuokravastuut (vuokravastuu tiedossa 30.4.2021 asti, vuokrasopimus voimassa toistaiseksi)	155 530	172 140
Sopimusvastuut yhteensä	155 530	172 140

Kunnan vastuu kuntayhtymien alijäämistä	0	0
--	----------	----------

	Konserni 2019	2018	Kunta 2019	2018
--	------------------	------	---------------	------

Johdannaissopimukset

Korkojohdannaiset

Koronvaihtosopimukset	Pohjola Pankki Oyj 75324	
Nimellinen pääoma- arvo	8 000 012,00	9 333 344,00
Käypä arvo	-814 334,00	-976 045,00
Koronvaihtosopimukset	Pohjola Pankki Oyj 268481	
Nimellinen pääoma- arvo	20 000 000,00	20 000 000,00
Käypä arvo	-1 328 754,00	-1 387 044,00
Koronvaihtosopimukset	Kuntarahoitus Oyj 32062	
Nimellinen pääoma- arvo	20 000 000,00	20 000 000,00
Käypä arvo	-718 540,00	-1 004 788,00
Koronvaihtosopimukset	Kuntarahoitus Oyj 67380	
Nimellinen pääoma- arvo	20 000 000,00	20 000 000,00
Käypä arvo	-7 969 172,00	-4 865 313,00
Koronvaihtosopimukset	Kuntarahoitus Oyj 67429	
Nimellinen pääoma- arvo	30 000 000,00	30 000 000,00
Käypä arvo	-4 826 905,00	-2 948 289,00
Korkojohdannaiset yhteensä	-15 657 705,00	-11 181 479,00

Valuuttajohdannaiset

Koronvaihtosopimukset	
Nimellinen pääoma- arvo	
Käypä arvo	

Valuuttavaihtosopimukset	
Nimellinen pääoma- arvo	
Käypä arvo	

Muut johdannaiset

Sähköjohdannaiset, ostetut	
Nimellinen pääoma- arvo	
Käypä arvo	

4.5 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

42. Henkilötyövoima

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2019	2018
Yleishallinto	18	19
Sosiaali- ja terveystoimi		
Opetus- ja kulttuuritoimi (sis. varhaiskasvatuksen)	223	228
Yhdyskuntapalvelut (sis. kiinteistöhuollon ja ruokapalvelut)	69	72
Osa-aikaiset yhteensä (sisältyy em. lukuihin)	44	30
Määräaikaiset yhteensä (sisältyy em. lukuihin)	70	79
Yhteensä	310	319

43. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut on eritelty tuloslaskelmassa.

44. Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2019	2018
Keskustan Mynämäen kunnallisjärjestö	2 232	2 643
Mynämäen kokoomus ry	1 528	1 820
Mynämäen Sos.dem. Työväenyhdistys ry	1 197	1 524
Vakka-Suomen Vihreät ry	14	
Vakka-Suomen Perussuomalaiset	189	227
Mynämäen työväenyhdistys Säde ry	233	220
	5 393	6 434

45. Tilintarkastajan palkkiot

	2019	2018
Tilintarkastuspalkkiot	6 981	8 529
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä (alv 0 %)	6 981	8 529

4.6 Eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat

Taloushallintoyksikkö

Yleiskuvaus toiminnasta

Taloushallintoyksikkö on aloittanut toimintansa erillisenä taseyksikkönä 1.1.2011 alkaen. Taloushallintoyksikkö kuuluu yleishallinnon tulosalueeseen. Yksikkö tuottaa taloushallinto- ja palkanlaskentapalvelut perusturvakuntayhtymä Akselille ja Mynämäen kunnalle ja palkanlaskentapalvelut Nousiaisten kunnalle ja vuoden 2017 alusta palkanlaskentapalvelut myös Ruskon kunnalle.

Taloushallintoyksikkö laskuttaa asiakkaitaan kuukausittain toteutuneiden kulujen mukaisesti. Laskutuksen perusteena käytetään vuoden 2012 alusta käyttöönottettua tuotteistusta ja hinnoittelua.

Suoritteet ja tunnusluvut

	2019	2018
Henkilömäärä	12	12
Tositemäärät		
ostolaskut	22 607	22 083
myyntilaskut	43 193	45 539
kirjanpidon tositteet	6 199	6 531
palkkalaskelmat	26 377	24 145
palvelussuhteiden lkm	24 752	23 832

Taloushallintoyksikön päällikön tehtävät on hoidettu suurimman osan vuosia 2017 - 2019 ovo:na.

Taloushallintoyksikön tuloslaskelma

Taseyksikön tuloslaskelma esitetään liikelaitoskaavan mukaan.

Tuloslaskelma	2019	2018
Liikevaihto	589 853	560 217
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys(-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	136	
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	2 238	2 906
	592 227	563 123
Materiaalit ja palvelut	-47 640	-44 325
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 919	-5 375
Ostot tilikauden aikana	-5 919	-5 375
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-41 721	-38 950
Henkilöstökulut	-536 578	-496 632
Palkat ja palkkiot	-431 311	-396 824
Henkilösivukulut	-105 267	-99 808
Eläkekulut	-94 028	-87 473
Muut henkilösivukulut	-11 238	-12 336
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-15 510	-9 786
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-7 502	12 380
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoituskulut	-11	-10
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-7 513	12 370
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-7 513	12 370
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-7 513	12 370

Taloushallintoyksikölle on kirjattu tilinpäätösvaiheessa menoja tasauslaskutuksen tekemisen jälkeen. Menot laskutetaan asiakkailta vuonna 2020.

TALOUSHALLINTOYKSIKÖN TASE

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	25 271,41	35 955,00
Muut saamiset/yhdystili		
Alv-saamiset	6 853,09	2 560,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 124,50	38 515,43
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	-82 516,08	-71 199,77
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	7 589,54	-4 780,16
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 513,34	12 369,70
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.		
Poistoero		
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainar rah.- ja vak.laitoksilta		
Liittymismaksut		
Lyhytaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta		
Ostovelat	1 045,68	2 013,58
Muut velat		
Sotovelka	501,96	301,34
Alv-velka	3 668,35	752,20
Ennakonpidätysvelka	7 463,90	6 975,94
Siirtyvät korot		
Muut velat/yhdystili		
Siirtovelat		
Lomapalkkavaraukset	101 884,49	92 082,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 124,50	38 515,43

Taloushallintoyksikkö

RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	-7 502,24	12 379,99
Poistot ja arvonalentumiset		
Rahoitustuotot ja -kulut	-11,10	-10,29
Satunnaiset erät		
Tuloverot		
Tulorahoituksen korjauserät	-7 513,34	12 369,70
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 513,34	12 369,70
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys kunnalle		
Antolainasaamisten lisäys muilta		
Antolainasaamisten vähennys kunnalta		
Antolainasaamisten vähennys muilta		
Lainakantojen muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varjojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos kunnalta	6 390,93	1 015,39
Saamisten muutos muilta		
Korottomien velkojen muutos kunnalta	12 438,72	-4 832,22
Korottomien velkojen muutos muilta		
Rahoituksen rahavirta	18 829,65	-3 816,83
Rahavarojen muutos	11 316,31	8 552,87
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	82 516,08	71 199,77
Rahavarat 01.01.	71 199,77	62 646,90
	11 316,31	8 552,87

Talousarvion toteutumisvertailu
ulkoiset ja sisäiset erät

Taloushallintoyksikkö

	Talousarvio 2019	Toteuma 2019	Poikkeama €	Toteuma %
Toimintatuotot	620 884	592 227	28 657	95,4
Myyntituotot	620 884	589 578	31 306	95,0
Maksutuotot			0	
Tuet ja avustukset		2 238	-2 238	
Muut toimintatuotot		410	-410	
Toimintakulut	-617 816	-599 729	-18 087	97,1
Henkilöstökulut	-551 872	-536 578	-15 294	97,2
Palkat ja palkkiot	-440 105	-431 311	-8 794	98,0
Henkilösivukulut	-111 767	-105 267	-6 500	94,2
Eläkekulut	-93 854	-94 028	174	100,2
Muut henkilösivukulut	-17 913	-11 238	-6 675	62,7
Palvelujen ostot	-41 968	-41 721	-247	99,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 050	-5 919	-131	97,8
Ostot tilikauden aikana	-6 050	-5 919	-131	97,8
Vuokrat	-17 226	-15 482	-1 744	89,9
Muut toimintakulut	-700	-28	-672	
Toimintakate	3 068	-7 502	10 570	
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-11	11	
Muut rahoitustuotot	0			
Korkokulut	0			
Muut rahoituskulut	0	-11	11	
Vuosikate	3 068	-7 513	10 581	
Poistot ja arvон alentumiset	0	0	0	
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	
Tilikauden tulos	3 068	-7 513	10 581	
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	3 068	-7 513	10 581	

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

Laskennallisesti eriytetyn taloushallintoyksikön tulos- ja taselaskelmat sisältyvät kunnan tilinpäätökseen. Tuloslaskelma, tase ja rahoitus laskelma on laadittu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukaisesti.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuosien 2018 ja 2019 tiedot ovat vertailukelpoisia.

5 TALOUDELLISTEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tuloslaskelma

Toimintatuotot / Toimintakulut, %

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate / Poistot, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot} + \text{Arvonalennukset}$

Vuosikate, € / asukas

= $\text{Vuosikate} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Rahoituslaskelma

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluvun avulla seurataan tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omarahoitus}$

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulosrahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset laina (mm. kuntatodistukset).

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tase

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot} (\text{Toimintatuotot} + \text{Verotulot} + \text{Valtionosuudet})$

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä + Tilikauden ylijäämä/alijäämä

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

= (Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä + Tilikauden ylijäämä/alijäämä) / Asukasmäärä

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat 31.12., € / asukas

= Lainakanta / asukasmäärä 31.12.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + (Vuokravastuut)

Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas

= (Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + (Vuokravastuut)) / Asukasmäärä

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

6 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITESARJOISTA

Tasekirja
Tase- ja liitetietojen erittelyt
Pääkirja
Päiväkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito
Pysyvien vastaavien kirjanpito

Käytetyt tositelajit:

Tositelaji	Nimitys
ALKUS	Alkusaldot
KOMTOS	Käyttöomaisuustos.
MATKA	Populus matkalaskut
MR10	MR, YLEISHALLINTOA
MR50	MR, SIVISTYSTOIMI
MR54	MR, PÄIVÄHOITO
MR70	MR, TEKN. TOIMI
MR71	MR, VESIHUOLTOLAIT.
MR75	MR, RAKENNUSVALVONTA
MR77	MR, VESILASKUTUS
MR98	MR, viivästyskorot
MR99	MR-koodin vaihto
MRAHA	Määrärahat
MRMANU	Manuaalisuoritukset
MRVIIT	Viitesuoritukset
MUISTI	Muistiot
MUISTT	Muistiot tilinpäätös
OMAKSU	Ostoreskontran maksu
OSTO	Ostolaskut, Rd
PALKAT	Palkat
PANKKI	Pankin tiliotteet
RONDO	Ostolasku, Rondo
SISLAS	Sisäiset laskut
VESI	Vesilaskut/sisäiset

Tasekirja säilytetään pysyvästi sidottuna. Tositteet ovat paperitositteina, skannattuina dokumentteina tietovälineellä ja atk-tulosteina. Tositteiden ja muun aineiston säilytysaika on 10 vuotta.

7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Mynämäessä 30. päivänä maaliskuuta 2020

Mynämäen kunnanhallitus

Pekka Myllymäki

Petri Varjonen

Petteri Huuskonen

Sari Kantonen

Taina Laitinen

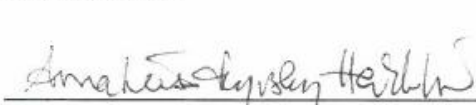

Anu Vira

Juha Vanhanen

Ari Tamminen

Anna-Liisa Hyrsky-Heikkilä

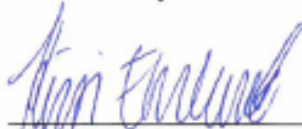
Aappo Kontu

Tuula Toivonen

Seija Österberg
kunnanjohtaja**TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ**

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Mynämäessä 31.5. 2020**BDO Audiator Oy**
tilintarkastusyhteisöKirsi Ehrlund
HT, JHT